

T r + + e d + d e ' i e r + d e

Vollständiger

Titel: T r + + e d + d e ' i e r + d e

PPN: PPN746828837

PURL: <http://resolver.staatsbibliothek-berlin.de/SBB0000DBBE00000000>

Signatur: Ms. or. oct. 1670

Kategorie(n): Außereuropäische Handschriften, Islamische Handschriften

Projekt: Orientalische Handschriften digital

Strukturtyp: Handschrift

Seiten (gesamt): 285

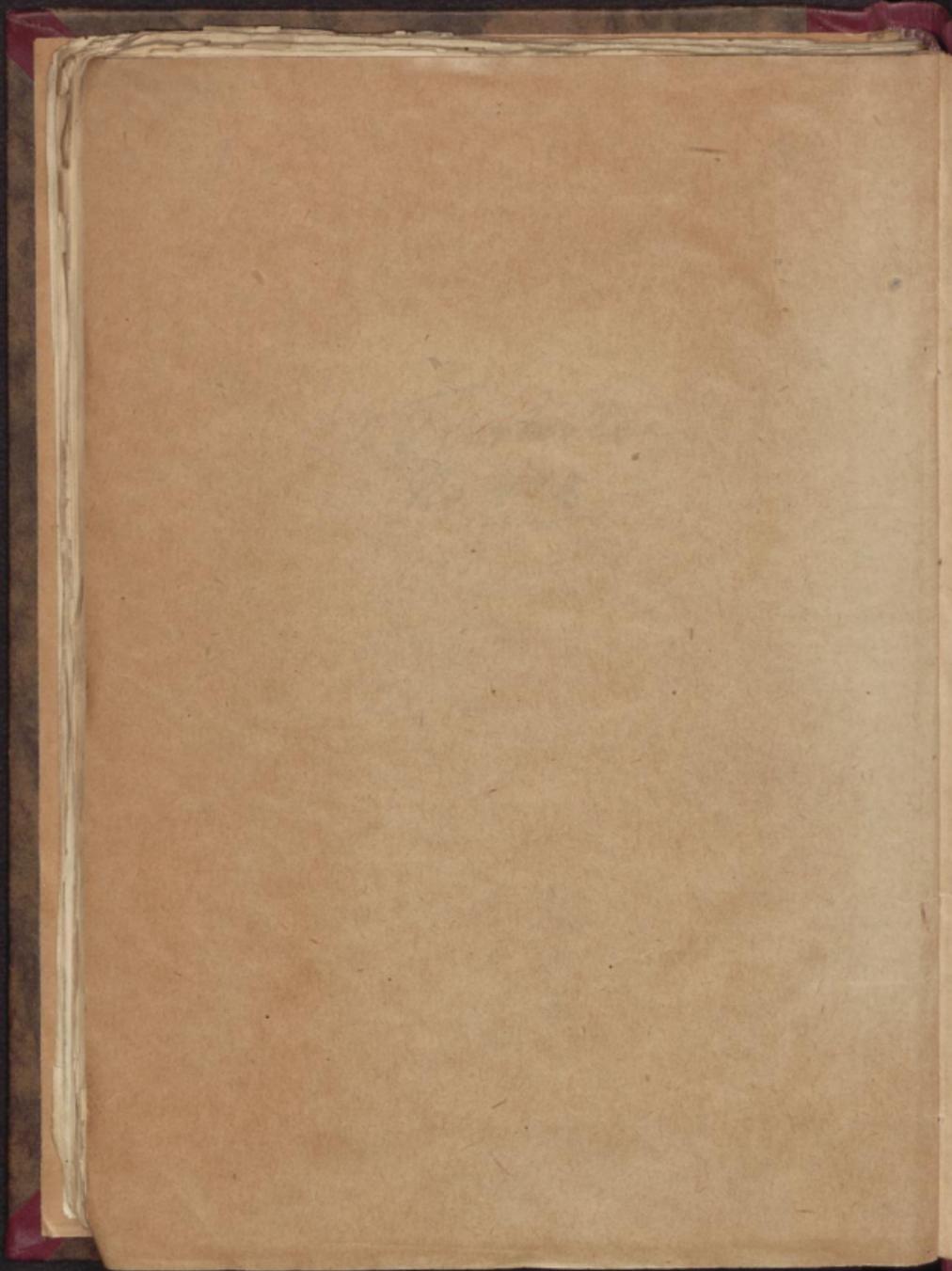
Seiten (ausgewählt): 1-285

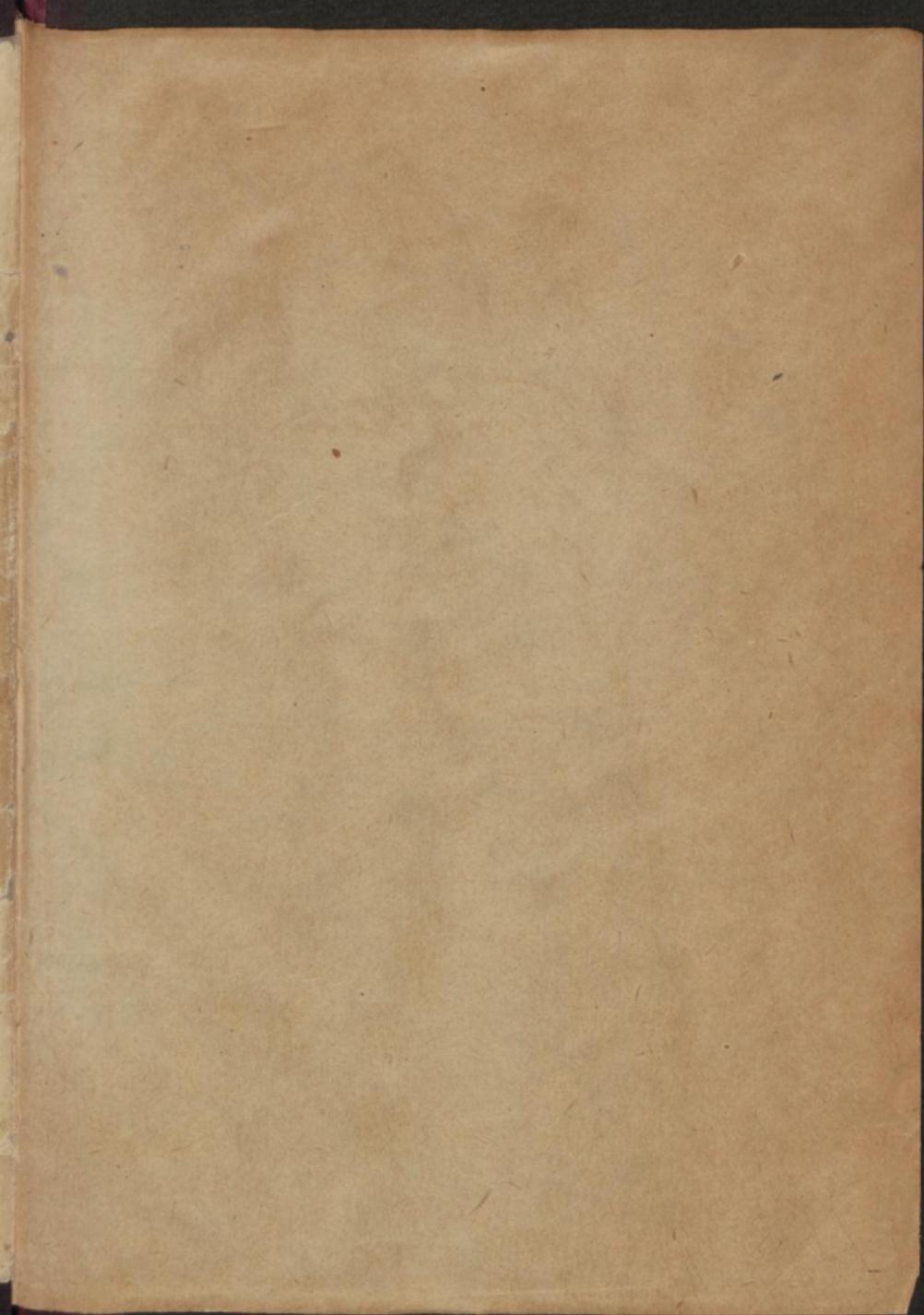
Lizenz: Public Domain Mark 1.0

Ms. or. oct. 1670

13

acc. no. 1905, 30 A 22

1

Handwritten

J. J. W. K. S. S.
No 428

(No 23)

Handwritten text, possibly a signature or name, written in cursive script. The text is mirrored across the page, suggesting it was written on the reverse side of the paper. The characters are difficult to decipher due to the cursive style and the paper's condition.

3

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کتاب تاریخ تائیدیه حمیده

الحمد لله سب العالمین و العاقبة للمتقین و السلوٰه و السلام
 علی رسوله محمد وآله و اصحابه اجمعین بعد بو کتاب
 اطراف طرفان یورثید ابو لغان عزیز لارنیک و اولارنیک
 مناسبت لیک دیار غبار داورغان زایره لارنیک
 یولید ابو لغان زیارت نینک ذکره نین ایتور لار معلوم
 بوغایکه بو دنیا کهنه و آبرکی بو عاقفه حضرت آدم صغی
 صلوات الله علیه نین و علیه جد نین دین سونکده
 کلگان امم متغلفه حد دین خارج و عدد دین بیرونه
 و اولارنیک کنه نین کا حقه پیلک و اسکا ق مقده و ریش
 بوی ق برله اهل سلف لارنیک همچو الی بر واجب الوجود
 نینک

ضمائم اهل عرفان که تمنی
 قلیغایید بو کتابتین تاریخ
 حمیده حمیده نامیده
 بر عجب تاریخ ایغادور که
 خطای ممکن نینک جانب
 شریف ابو لغان واقع
 بعضی شهداری و اول
 دیار ابو لغان مشایخ
 عظام لارنیک بعضی مناقب
 لاری و هزار لاری و پنجاب
 سنی نینک تقاب و چین
 محاکمه سکنات انگارین
 تو گمانی نینک بعضی
 بیان قیام نور

نیک اوزنیک مخصوص و مفوضه و ریکی مالاید که کل لار نیک
 کل فیه اسپچه اصحاب قلم و ارباب تواریخ و آیت دین است
 و بعضی هینی انبیا لار نیک کلامی صدق و حدیث لار دین
 استکل و بعضی هینی حکما لار نیک حکمت آینه کل لار دین
 استغراب و استخراج و بعضی هینی بین الناس لار غنایه
 بولغان اخبار حکایت لار دین استماع و استعاب بولغان
 قیاب زمانه مینده تفسیر و سیر تواریخ لار غنایه استغراب
 اهل درو عالم نیک اینه اسپدین انتماس غنایه در
 بولوب کانه کل هینی کوز دین کوروب او سنگان استغراب
 لار بار دوروب بولکولوک ایدر بارچه سلف لار
 نیک سعی و عمل لار نیک غنایه بولوب و پنجه یوز مجده کتاب
 میده اینغه حقیق اولار نیک استه بولوب بیان نیک دور

کتب سل را اول و بیست و یک زمانه نیز نیک علی علی کل هستی
 تخی اولکی علی لارغه راجع دور رحمة الله علیهم و علی من
 تابعهم و مع هذا فضله و سخته و زریاتی آدم نیک کثرتی
 جهاندا فرقه لارنیک و فوری و فتنه لارنیک تولا تعین
 تواریخ لارده و ذکر قیامت و فتولیکان جایدلار تخی بجه دور
 خصوصاً ترکستان شرقی جانب لارنجه تا تارستان
 و اوزبکستان و ترکستان چینی و بخارا صغیری حالا
 الته شدن نام برله مودنی مشهور مضافات دور
 اسلامه کلکاندین بری نجه و پنجد فرقه لاربولوب فتنه و بلوی
 سلم سبب لیک یا که غنچه مانع لار سبب لیک بلکانه کیره
 و تواریخ آری و پوشش قالیب خلق ایرانه نه نماند ایرانه
 کلکانی

کلکانی اسلام دین اقدم نه کیفیتده جده فتح اسلام
 نه کونه حکومت لار او توبه ورعوام لار که مطلق مشهور
 بوی خواسی لارید اتمام پیدار برمینک او چ یوز تو تنجی
 سینه محمد رستور بولغان ترجمه فقید ایا کوزی
 برمینک او چ یوز تو رتنجی سینه سه بارغانه ابو خصو
 اعظم علی و مورخ و افاضل کبرمه تبر لاریجه هم صحبت
 بولوب وقت تانیب سه رانغانی اولار زینک ذکر سید
 اشیکان جبر لار زینک کزیده سینه بالتر تیب سینه ایلام
 تا که بوکت بچه بر مقدمه نیک مبداء و بر آنت زینک منشای
 بولوب بعضی اهل سوس موکات تقلیده ده زیاده سینی بلیب
 و تندیب برله یاز لار دوست لارغه توارنجی نسخی سید

اصول

بر تحفه بولور غیة مملکت لار نیک احوای پنج یوز بل لار دین بر
فتو لب کلکانکه او خوش اولار بو بیازین مستغنی بولار لار

مرقبه

شهر استانه ده حضرت سلطان آلب آتا فدیسه

نیک اشیاخ لاری نیک ناطری صاحب تکبیر اندی

نیک شقیقه صاحب آخوند ایتور که پیر باسط آخوند و نیک

دادا ایس عزیز باقی آخوند و رشبو ایکی ذات بولایت

نیک توارینخی بر طرفی اقسو کاشغه و بر طرفی قول صالح

شد لاری بین خصوصاً آلب آتا حضرت تارلی نیک تکره

سینه زیام ایتم تام و وقت برله ایندلاب ایکنلر

پنج در کین تا پالمه وردیج حکما یه قیلد بیلر حال منور

صاحب

صاحب تکمیل آخوند نیک قولید باور و نهین قافان آت
 خواجه نیک ننگی نیک و قافی تالیه پین تبرگاسا قلاب ایکن
 بو تالیه نیک مضمونین طرفان شری اول ده پای تحت
 و قداریه سلطنت ببول اسلام دین متعده خانلار
 اول جایه او تکملاری معلوم و محقق دور و اول وقت ده
 او بدان عالم و علی لاری بونان تالیه نامه نیک عبارتی
 منعقد بولور اعیان اولدور که اسلام دین پادشاهی
 و علی شیرین فابولوب توارینج لاری بوی بدور فعل
 بولور که اول زمان نیک خلق لاری اخبارات عتیقه
 و احوالاتی ماضی لاری آنی بولور بولینان ایکن خانلار
 نیک قولید و خزینه ده بهر ایکی دانه توارینج کت بولور

کولج نام

اولان

تفرقه زماندارده تیب کتبه محتمل والا بالکلیه بشد اوق

بوماب کمر الله علم مبداء

حو احد

بیار سجن چو چک پور تیغ بارغان زایره لار زینت لار

تد تیب بدور اول شیوخه چو اچکا وچ منزل یول دور

انیک یقینه قراسون دیکان یه قدیدین توکنانه طاننه

سیدین کوزل سجد بنا قینیش جای ایگان بلوی دینه

خراب بولوب کتبه ایگان انیک مشرقی جانیه سونیک از

یاشیل جاده بندرک دیب بد غزینیک زایرتی بار قدیدا

قده نیک اوستی قبه اطرافی دیوار بیره تورغان و اچ

تیلی علامتہ الآن موجود لیکن تیب جنس دین ایگانی

مکوم ایگانی بو غزینیک ظهور عاری مونه اغ ش یح

بوم بدور

بولد بدور که قند نیک طراغید ابرفتای استقامت قلب باغ
 س لیب ایکن تزیب برنجه میل اول جایدا متوطن بولوب
 مونیگیش آلتی یاشد ایکی بکله بولوب بولبلار ارقیده
 اویناب یورک بر آدم باشیده آق صله او چکیده شایل
 تون قولید ابرقیه سوالیب قبره غه باریب غایب
 بولد بدور بونکه کلار او ییکی باریب اینور لر کچک بدلیک
 سوزکی انچه اعتقاد قیلر بر او تگونیچ چانتو دیر قویار اول
 اول بلالار بر ایکی دفعی جنده بر کاندین کین نینه کور سینکزلر
 کتی سن دین ایلمدی یلدام کدیب جنده بر نیل روی قویا
 برنجه کوندین سونکره بلالار کوروب یوکوروشوب
 کلیب جنده بر کاند ه چقیب کور لر دیکان صفت ده ابرقیه

ایشده
 منده
 شکله
 منده

سو کو تاریب تجلیل برله یوروپ قبره که باریب غایب
 بولور بلال که ایتور بو قبره چانسونیک قبره ایکن
 انی جفارت قلیکنز دیر بولور انا باریب نیک نصیحت برله برلی
 دفع باریب مقبره نیک او سیتکه باریب او نیاب کلور کلوب
 کس بولوب ایکی بره بد دین اولور انا باریب بلالاری
 نیک هر تیده الم زده بولوب پر نه بلا بولوب شو قبره
 دین بولوب دیب باریب قبره غیباست لراقینه
 بو تخی اسفله کتت خنای نیک عروپه و ایکی چوروپه برلی
 اراقا سچو تنه ای سترای او کاندین کین خوف تو شوب جا کج غ
 باریب عرض قیلور منکا باشقه جا دین بر ایکین جای بر سینگیز
 و یکانده سببینی سرباب بو سوزنی بیبا قیلغان دین کین
 جا کجی

چاکھی جواب بریب دید یک سہدین غیدلار کہ ہر سچا کتہ
 بارناب نڈ زین قیلماں ہونیک برہ سچا غید جایدن
 اورون بریکہن دیب چقاریب ایتا ربو جبہ ہی نڈار
 اراسیداش یو بولوب مبتلی ختایدین سوراغنا ^{التفصل} بابا
 بیان قیلور بوسوز کوندین کونکہ زیادہ بولوب آدم لاراسید
 چکایت قیلانیب قدا سوزنا تو نکاند لاروین بہ منصب دار
 اولوغ آدم بارایکان بوکش آکلاب ختای اولوغلاریدین
 سورا ب مزبور جانینہ خای قیل او زیکا الیب دور ^{منصب دار} بولوب
 دارین لغب برہ مووفی دور نقید دیدیکہ بوغز نینک اوستیکہ
 کنبہ قیل اولکی اچا طہینے تجدیہ و اطرافیدین مناسبت ^{برنی}
 دفع وانگا بر شینج تین و اول و قفاغہ انی متوی قیلہم

وقت بوقت تلاوت قلب اول عزیز نیک و حیوفا دعا
 فاتحه قلب بونیت و هندیب مرادین نقل حکایه ایلی
 خیر خدا مرادینکندغه نیکو رکای عزیز لار بر اشینکندغه اعانت
 یاروم قیلغای ویب اخلاصیو قراب مدح ثنا قیلدوق
 بعضی لار معارضه و مناقش قلب دیدیکه بو خبرنی کا فوغه
 سوزلامیشی هرلاندین کورمیشی و پلیشی شی یوق
 داردارکنی ربوله قهر قهر کا فوبول کا فر نیک قبرین تصدیق
 برله حقیقت معلوم بو عینان مجبول ایشوق شروع قیل قانداغ
 بولار دیب انکرانیک قبرین آچوب کوروب مورومین علمتی عزیز
 لیکشت ندره بلینب شول حال دا بو ایشوق ایتبار
 قیلینب دیدیلار اولار اشکل دیکه اول مورومین بولغانی علمتی
 اوستیده

او سینه کینه بارنی اطرافیه اجاط بولغان نشانی مشه
 قیلاینب توروبه ورختای خلقی بولسهر بچ وقت جیفه هیو
 کینه قیلاینب اولار نیک نزدیک و هرمت لیک آدم لاری
 نیک جبه خیشمال رینه وطن اصل هیو ایب کتار
 ایب کتالی قدرتی بولسهر کور و بولکن ایب کتار لر
 و برطکفه لباسینه چون لب پانف اتار لر ایت قوشیپ
 یوق قیلاینب انکاسیون لر و برنویچ پیر که کور لر بو کینه
 قیلاینب قطعاً دتاری بوی به ور زعم لاری اعتقاد هیو
 ضرری بارایش اینجی علمت قبله غه موافق بولاینب
 بو ایکی شاهی صاحب قنده نیک موومین ایکی نیک دلیل منه
 قوی دورا کرمونکات قناعت قیلاینب ایکی معتقد آدم چله که

جانتو ختای نعتی ایت
 شادی نیک
 جانتو ویدار اصلی
 من من دیگه
 و بعضی لار قایلین
 معنی پیدا ویدار
 جینجی نیک لاری
 به نیش با نظام خلق
 و بی تحقیق حکیمه
 کتور ویدار
 و حال نیک بو معنایه
 مستحق اولار کی

یعنی فرق کون اول جایدا استقامت او ستور و استغاره
ایلا لے لعل کیم ایکی معلوم ہو لور و آلایش قبره نی پلکانی ہو کا
اہل مجلس بر قبره مستحسن کور دیلا زاپیرہ لار کہ اول زیارت

اوشبہ دور مناص

شیخو دین بش منزل یرده مناصو شهر کیه وقت اختلال
تو گار کائفہ نینک مستقل جاگی تو رغان یر دور
سغلی مستحکم و سونکره تیموب خان مد جو می نینک منتکای
چو و دی ایالتی سر چدی ولایتی بونغان شتر دور اطرافی
درخت لیتی و چوبلو ق ایکی لیک سویی سیراب زیاده
ہواست معتدل قیش آز کائفہ تو گان نینک مجتمع بونغان
بونغان بر پوریتید و رموفور بولوب تابع لاری بر لہ تخمین
بش

بشو نیک خانه و تخی اهل اسلام بارینجی روایت قبیلو
 بنا برین باشده شد کرده نسبتا ختایلا ری نیک
 غیب تورغان چاکم لاری بشو شد کاکلان کنکان یو لاری
 باقیب کوروب کم کلدی کم کتته نه دین ککوروبه یرکاباور
 نه کارده و نه ایشله یریش دور دیب حتی میکان ط
 یوک یو کلکان تیوه لارینجه سوط ب تخی قلم که آلمور
 فقیر نیق لاریمیزتیه سکه آوم لار بره تو نکانی خانینه
 سمان بونغا نینجه ا صاحب خان زور خانو باریب
 معلوم قیدیلر لیکن کلیب کورما دگی بز شهنیک
 روی طغیده کی دروازه سپیدین چقاندا مقدار برده
 یوده یول او سئیده به غزنی زیارتی باره قده

کوب بلند ای کس بر تپه و چراغی که بار دعا و فاتحه
 قلیب نه رند و رلا رین چرخه برور لار سنجی
 مناصدین اوچ منزل یرده سانجی شهری بار ختانی
 از خلق نیک تولا که تونگانی دور موند اقدیم بر چونک تنه
 بار ایگان هونکره اسلام زمانه سیده مری قنیشلا
 بو شدرده آخوند یرلار بر مد رس بار ورتونگانی
 علملاری نیک اوتد اید امشهدو اعلمی و اورعی ایگان
 الحق در فوسپی خلق غه شریعتی نشد تپه
 توغری سوزلاب بر سچ کشیکه رعایه قلیب نیدین زما
 فساد غه یوز توتغان نیدین اکثه الناس انی توغری
 کورهای توغری سرین ایلکدی اییب از سبج جغت
 شه

شد دین شکر که انتقال ببولوب مجبور ببولوب
 یور و رایگان در فقه دین بدایه شریف و عقاید کافی
 شرح مکه هیم او شکر ب لار دین در پس
 مکالمه قلیب بخش مطالعه دانست که دلاری بالیجان
 عبارتی عربی او قوب تقهیری او زینل لاریچ و در مدرسه
 قیسه شکر که باره طالب لاری پله بار و رله ببولوب مدرسه
 نیک تولدی و تحصیل علم شرقیات پنجین یورتیدا
 ببولوب بلوی دین مقدم چو لیک شکر یکا یکب سوکنه
 مناصده توروب اسلام چهاره سپیدار و حجه مناصبه
 کوشنگ او تدارید یوروب ختای النان زمانه
 مناصد او ایگانلار یا شکراری التیش برده ببولوب علم

زورغان فکای
 بکلیه مننه
 سفید شکر
 سوری و اجا کج
 ببولوب مناصبه
 دور
 مننه

فنا نه یقین بولو به ور ریاضت برله بو کولو به ور لار متقی
 بر تبرک ذات د ور تقید بارغانجه اسنا ص دین سابعی کما
 کو چوب کلکلیکا آلت کون بولوب ایگان موند ایضی سابعی
 کلکلیکا باعث بول ایضی مهی ندر نی زعید نه یغنی ندر
 یعنی مصلی نه چقا رله ربو ذات نیک بر پیش قدم
 ش که دلاری عید ده امام بولو به ور وجه الخطب مندره
 جماعت لار نه سوره اسیرای داقصه مواج دین اورا
 وعظ سوزلار نمام استیب فارغ بولغان دین سونکره
 نر برده رس آخوند ش که دینه چه اینی تور توب ایتور که
 عادتجه موعظکت بلار دین سوزلاب نکره بو کما بولایدی
 به عمل و به عرض عوام لار نه قرآن نه تخوین استیکه دخی
 آیت

آیت نیک ترکیبده فدان جمله غلط و معنی سپیده فدان
 موضوع ده خطا کتیک کلام الله دین و عطا سوزلامان
 سینگ شایک مودور در که شاکردی هیچ ندره یکا
 لیکن حالت بولورجه هرهم لارچه شده بلکه
 آدم لار نیک کیده عید لاب یورور لار بر موی سفید غنی
 آدم بار ایگان انکیده کیدور لار غنی ایتور که شاکردی
 نیک عجب خطا بولور تنها دایست کیز بوی ایلی
 خلاق اچده حالت کاتوشور دیکیز دیر مد رسی
 آخوند ایتور ای بتمیز سینگ بو ایشلارده نیمه دخیلک
 بار سن آیت نه پلانک و معنی سپیدین هیچ شتی فهم
 و ادراک قیلی باند آیت نیک خطا سنه ایتیق نسیه

قبول قیلور مو بو سینگ متاعینک ایس اشکارا جمع ان س
سوزلا کانیم بجه که برابر اشتیلین و تنبه بوقاق او چوند ورسن
فلان بو سوزده کارینک بولاش پیمان اوز عینکی بلیک شینکینی
صلا ح غه کلتور دیرلار غنی ایتور منیک تنبه بولغودک چوکول عینیم
من قرآن دین پیکانیمکه آجیند لاور سن دیکانده مدرس
آخوند اینک شریکه مخالف بر بنجه فعل شنویدارینتقد اوقیلور
اوشو جدل برله غنی و مدرس اوتورلاریداکین و عداوت توشوب
طرفین وینه ایکی طرف بولوب براریل مرافع برله ختای اوله غلار بجه
باریشیب یکلا شیب آخر قانچه طرف مال برله آخوننغ نفع حکیده
ساجیمیه حقار میش قیله اول ذات برله مصاحب و مجالس
بولوب پیاچوالی آدم و شکوای عالمین خنیده مکایمه قیل شیب
اشنی

اینی کلام دانتونکانه کونک قایب عصریده اسلام
 ملکائی و موخیزماندا رختیلارغا تا بو توروب سونکده فی نظر
 خلافا بولوب اختلال آچغان سببنی سوا الیمدا اینه اسیدین
 اشتها بسی پی بر ققه غریب و بر چکایه لب اوزره بالتفصل
 بیاتیلدیلا رموزین مقدم و سونکده سورغانیم بر بوردوم
 سوزمعالی بونکاموافق کلب جمله سوزورنیک کلامیونویید
 بوماقده تواتر برله مصداق بولدی علی حده بر فصل اوزره
 بر جبر نیک بیانی کلو رانش الله تعالی

روچه

سانچدین بر منزل بیدره روچه شهری بارختیلارغومیوزدوریلار
 روچه اصلیه کچکدوم و یماک بولوب کفت ترکیده اسم تشخیر

چونک ستم
 اولوغ و پاک دور
 منه

قیلاچی بولسے چه لفظی انکا اضافی قیلا نو رشتا کچک او کچا جہن چه
 کچک جو یلانہ جو یما چه کچک باغچه باغی کچک و کانفہ دوکانہ و علی
 امثالہا کو ب اسم لار باره وراوشونیک برله رومی کپردین
 امتیاز رومی ویشلار بنا برین طرفان خلقی اصحاب کهنف روم
 معنی دیکلار کابو معنی برله دورویب او عا ایتار لار رومی کچک
 میزاندین بیرون معیار دین بعید ایس یعنی ترازو دین شتار
 یعنی او کچک دین یراق ایس زیرا آلت شہد قضا فی بخار صغیر نامی
 جعفر افیہ لارده مذکور بو کاسہ ہم روم صغیر ایسی برله مسیحی
 کچا رو پوش کتیاس بسوسوز بر طریق برله اشکال و اراو تمیز
 بو شہر تخی اختلال و قسیدہ تونگانی لار نیک خان مثالیہ اچا کچی
 تیج بر بلده فاخره بولوب اطراف جوانب یی تاغ برله اجاط مناص

صحرا است درخت لسیق تا غلار پله تولا نیاج تا شش گور معدنی
 تنج موجود و در حال ختایلا رنیک ذونک تو تک به ستای این
 جویا بقی برله ملقب بولغان والی است بوشده دور کل آلت
 شده مضامانی مؤید طرفی غولج و چو چک یورتنیک
 اطراف جنوب و شرقی جانب لاریه که شینگ و قول
 شده لاری جمله است مرقوم نیک محکمید ابولوب مرصی
 ختای و مکن تجارت بولغان به پورتی موونی و مشهور
 شده نیک شرقی طرفید هریم ندرخ پولاقه رة جمعی بخ
 او استنگ سویمی بارد و رغید پیلارده او استنگ لارکا
 نسبت بونیک سویمی سالتین و آنچه آتا بنده نیکه یانغ
 دی پیلانیب چریدین یومش ق بنگار بس نیک کرین

صفونندین زیاد آقا رتور شه خلقی کیرلارینی اکثر بوسودا
 بو یارلار صفون کدک قیلیسن او سبتیکه ایکی بولک اوی قیلینش
 بری آدم لار توشماک و بری کیر بوماق او چون سفینه تی
 او چ بولک اوی قلیب او سبتینی یا بیش و ایشیک قیلینش
 خاتونلار خاصه دور قیلینده هر کوزل جای بنا قیلینش بارغا^{نلا}
 استراحت قیلیق او چون تاغی نیک اسمی بو غده نامیده
 بو یورگان ییرلار سیزده کورونکات تا غلار دین اکیزور^{دو} رفع
 سوزداغ جوغانیدین یازی یا مغور بوق قیش مضلی قار لیک^{بوس}
 فواصلی اربو نیک اکثری غیم بولنه او تار دیرلار واقع موندانغ
 بویق کدک بارورده تور ت کون تقا پتار د ایش کون تور^ق
 پوراه صیبر کور مادوک^چ پورانه پتق بوسو بولنه تا سفار ریه^س کور سبت
 تریه

تزیینات ربه شهر هیلند ر دین تو تکانه طائفة است اولدین
 توروب قدیم الاستقامت بولوب کلکان بواستیم
 زیارتگاه بولغانی مدفن عزیز معلوم ایچس دور آندین
 جشدین قراولی بناست توفه نینک او پستیده بندید^ه
 اطرافیدا اوتون سویی چوبی کوبه ور بر موضع محبوب و ندر^{لی}
 مرغوبه و راندین سیفودیکان قراول نینک یانیده
 بر کول بار قدیمه اشهد نینک اورنی ایش او شهر نینک
 کافولاری برله توفی اتا دیکان بر صاحب که امت نینک
 قدم لاری یتب بو ذات تاغ باشیدن کافولار غم اتقان
 تا شق دیدلاری پندایول او پستیده قه اندک قه اندک
 صحی تا شلاری یتب دور حقیقین اتمه پلور لیکیم اول

تا شلار بر سبب برله بار بار هم خارج دین بارغان تا
 عزیز نیک قبه دلاری او شوبو بو غده تا عنید ایدر لار بو اطراف
 نیک صتیا دلاری او دیدین تا غقه تا چغان صید لاری
 تو غلا ماسلار تو فنجی اتا نیک تر بیتید ه بولغان صید دیب
 اچتیط قیلور لار واقع تو غلا غاندا ر نیک نجه نیک
 اطمی یا اوزی بر شکست کو ر ماک بار دیدر لار

دبانی

اندین ایکی منزل ییرده دبانی شمدی بار بار لاریق بر
 شمدید و رختای از خلقی اعنسی تو مکانی دور رختایلا
 نیک استلا سید او شوبو یورته آزمه یان کو بیچاره
 قیلکیشلار و تولا کافری قییمشیلار شمدی کچک بو ارمو
 مجابه

می ربه سے قاتینج بوی ق بدله طغرنا بتیلا راما بو چالنتی
 اعلان و اعلام مقامیدہ برتیک تاش برکتیب ختا پیہ
 خط قیب انی نشان قیدیشلا ر بو شہر کا کیرہ دورغان
 چال دایول اوہستیدہ یولچی لار او چون بر سجد بنا قلیب
 قوانین ایکان تو شوب امام بدله کوروش توک یوزی باشی
 جملہ جراجت نشانی سوراغانمیزدہ کافر بدله می ربه دہ
 بولیش دور دیدی غازی بولہ ہم صحبت بولوب دے سینی ^{الغائیرہ}
 زیادہ شاد بولدوق زیدان عمانق چا جا او غازی افقہ ^{عائق}
 الغنیبہ وارید بولیش ورموزین بر تاش یردہ دوانچی تاشی
 ایا کیدہ مرحوم یعقوب خان نینگ ایلیغاری یا تغان قورغان
 چالا خراب بولوب قالیب دوراندین دوانچی تاغینے شیب

تو رتبی منزل ده کند یک دیب بر یکد شد چه بار کند یک

به منزل چار دیکان کار نیز نیک چستی اولد و را اول جایدا

بر غزیز نیک کندی بار ایکان یوله من یرا غراق بولوب بار

اسمینی تنخی پچا دوک دعا فاطمه قلیب او توک چاردین بر نش

مقدار یرده طرفان شدی بار دورا

بلده طرفان

طرفان نامیدا ایکی شد بولوب بر بیس او چ طرفان

آق سو شدی نیک یقینید ابو طرفان دین شیوه یوروشیده

بر ایلیق یوله و ربو طرفان کنده طرفان دیرلا رخلق نعیمه

پچاره و متواضع بوی قوه غزینیا طرفان ذیب بوی صوف

بو کیش بر یور نیکه عبرت نهاد و ر غزینیا نوظیده غزینیا

و تنخی

و سخن عزیز غازی شهید عباره لاری اصلیه عربی بولوب
 صفت مشبهه بافعال و در فارسی و ترکی لغت لایده
 هم بومعنا بیشتر و مستعمل بولغانی عربی عبارت ده آن
 کلمه یعنی النینک علامت تنبیه بولور اما فرسید آن
 کلمه هم جامد آخرد علامت جمع بولور بمعنایه
 ایستگاری خلق عزیز بویق برله عزیزان طرفان دیر
 خلق ده شهید لار کوب بویق برله شهیدان ختن
 یارکنده پرلار نولا بولغانی برله پیران یارکنده آقسوداغایلا
 نولا بولغانی برله غازیان آقسودا کاشفده عزیزلار نولا بولغانی
 برله عزیزان کاشفده بربینجه تو صیف و تو بیقی قیلور لار
 واقعا بولور ایستلر اسلار موه کلکاندینا بیری نجه تفرقه

و پنجه بچار بولار بولوب کار کفر زینک ظلمی بولار که بولار زینک شدتی
 کفر غیبتی مدت مدید دین پری عزیز غازی شهید لاری
 یعنی بیچ اجدی انکار ایلامین آتد شد دیکاندری نیک بل اتقا
 بوسه سی لار دور اتنجی ہے کو چار شهی بعضی لاری کھیا
 دید لار کاشغور قینده به شد دور بعضی لار آتد عد دینک
 بوی ہے اوچ طرفانه وردید لار اماختای خلقی باکاجین
 دید لاریچین سکنز شد دیاک بولور اولار زینک دفتریده
 یوقاری یازیلیش شیش شد اوچ طرفان کو چار و اشد
 بو اوچی قشولوب او تدر لارید اسکنز شد دیک شهید
 بو عیشین کو باجین دیر لار سرحان آتد شد دیاک بو
 طرفانه کید کانه دروازه ہے نیک تاشی قبله طرفیدا
 شهید

شهید لار قبری بار شهزنیگ کور و ستهانی تخی اولدور
 اندین اوچ و رست مصافده لوجین دیکان یورت شه
 نیک مغریب طرخیده دور چوپان اتا دیکان برغزنی زیارتی با
 کندی کوب بلند ایس بغردیکان جای طرفان عده دید دور
 بونیک یقینیه اخواجه شهید خواجهم زیارتی بار حضرت مولانا
 جلال الدین کنکلی اولادیدین دور شهید خواجه تدمسی شین
 طاقید ابو ابیات یازیلیمش تدرک اسم لاری بو حفظ بخاری
 شریعت ده امام اعظم که یاری تانیب اول ذات برزنده
 اول عصر انجا بولدی مبارک نام ابو النصر قتیب بولور چی
 بو عاقوه حادثیه که قربان کند سیک لیک بولدی باعث اصل
 اسم ابو النصر بولوب سچو شهزنیگ غدا توبه بوشین ایکنیلد

اند اشید بونان او چون شهید خواجه نامی برده معروفی بگشود
 وصیت قلب ایکنار و فانییم دین کین منی فلان تیوه که یو کلاب
 قویوب بر نیلار قیبه ییکا بار یی تیوه چو کله اول نینک من
 جایم دیکانلار ری برله عمل قلب تیوه نی قویا بر کاند ه سوجو که
 تیوه یوروشید ۱۵ اون بشس کونلوک یول ایکن کچه کونوز
 یوروب سینگیم دیکان موضع که کلیب چو گشس مد فنی بویر
 بول کدر یی آدم لار تو شورا ک فکد ییدا ایکن تیوه
 و رجال اورنیدین توروب یوروب حال تدبه سه بولغا
 مندی که موضع که کلیب چو گشس تیوه نی اورنیدین اییب
 خواجه ناندن قیلشیلار بوا یی شهید خواجه نینک کرا
 لاریدین محسوب دور و تنی سید احمد نامیدا پونه بر که

سید و پنهان نامیده بر غزیز بار دور زیارت قیدار کنند لاری
 وینه حضرت آفاق خواجمنیک قدم جایدار یکله اول مجله ^{خمس} هجده
 بر پنج کون استقامت قلب ایکنند رسوخنده تبهنگام اول ننگه
 بر رفیع کنند بنا قلب اچده مقبره سیه قبه قیلشیش
 طاقید اقدم جای هدایت الله بتویش صلیده اسم مبارک لاری
 هدایت الله بولوب شهور آفاق بولوقداری برله حضرت آفاق
 دیب ملقب بویشلار ایکن وینه قوشش دوند شهید انجان
 بنزر کوار بولار جمله مقبره ده بدبرلاریکی یقین دور لار
 شمدی طرفان نینگ کمند و اسکی موقعه جلاطرا دیب بر بلند فنا
 بار انینگ یقینیه اخاب بولغان موضع دور اطرافید اصحیح
 و بتون تامی یوقیری پست بلند لیک حتی آط برله یورماک

تختی اسپید دور

شهد آستانه

طرفانین تورت تاش یعنی او تورت و درست جمع سپید ابولور
 آستانه شدری بار آستانه سوپی بوییده بو اطراف
 آثار سونیکه کورباغی او شبودور شدر ایکی بولک بولوب
 بریس قده اوجا ناییده او تورت برب سجد و بریس نفس
 آستانه ده یکده اوچ سجد جمله الیک تورت سجدین
 عبارت بر شهر معنی و روشن ضمیر فتح خصوصاً حضرت
 سلطان آبا انا قدس سره جناب سوادة مولاری
 نیک مدفن مبارک مرقد و منوره لاری اند ابوی قدری بر
 بریور تیکه کت و بر توت کت دور آستانه سوپی نه

او تیا

او ترا سیدین ایکی تقسیم قیلدینیب برقم استانه غه و بر بول
 قرا خواجه غه کنار بر ایکی سیده آلب آتا خواجه نیک و قف حنیفه
 سیدی بار دور آلب آتا علیه رحمت نیک اصل حضرت علی
 کرم الله وجهه سیدین حضرت حنیفه غه منتهی بولورانا هر
 بنت بجز اخاند و حضرت حنیفه اسم اصلی محمد اکبر ایکندا
 زید فاطمه رضی الله عندهی چیا تلیق وقت لاریده حضرت علی
 دان غیخه خاتون المای جاریه تخی توتمای حضرت فاطمه و فاطمه
 بولغانلاریدین کین حضرت ابو بکر رضی الله عنه نیک خدائیده سید
 بولغان بن حنیفه سیدین الفان منگه چه یا جاریه دین بولوب
 بوخصه صا حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم ام و نثرت
 ائمان ایردیله رعایتیه بهلاد و روشجاع و سنی و فصیح ذات او پیش

وقوعه جمله ده بیابان نینک علم داری ایردی سپوننده حجازیم
 مکه که عسکه جمو قیب کلکانه ابن زبیر طرفیدین حجاج برله
 جنگ ده سنب مکه مکه که اوچ قوناقیر عرض طائفه که
 کتیب هجرت نینگ کسین بریده وفات ایشلردور حنیف
 اسمی جو قید مشوب دور آب آتا حواجه او شوجنیف
 نینک اون پنجه اولادی دیرلدر اسمی صلی قرخان ایگان سوننده
 بو ذات نینک قدم لاری برله ولایت لار اسلامه مشرف ایان
 برله مکه م بولوب خلقی تخی بر تلک حاصل بولماق بره قتلوغ
 لغیضم قیلدینیب قتلوغ قرخان دیب ستمی بولیش بیت
 آب اتا دیر خلق آتی قتلوغ قرخان دوراتی شاه مردان سیر
 یزدانوغتیا دور ستمی دیب او قوغان ابیات لاری
 چوقده

بوقصه دین حصه در ایند ابو ولایت فی اسلامه دعوت تیب
 فتح قیلغان بوذات دور دیب مشهورد ورفتح اسلام دین
 مقدم خلقی مجوسی بولوب قاعده الملک بولغان شهی شهرد
 استان دور آلب آتا خواجه سرداری اسلام ایمان کلب
 اسلامه دعوت قلیب بولار قبول قیلینانده ای ره قلیب
 اوروشوب استانده ده کهنه قورغانکه دقیا نوسن قورغان
 دیب نقل قیلورلار مزبور قورغانده نیچد فوج اطاس کسرتیب تیب
 جنگ قلیب کفازنه تنک قیلغاندا قورغان نیک اوستینی کل
 تمورچیق برله شبکه یعنی لور قلیب یا بتوریش دیرلار بجه
 نیچد فوج مقاتله و محاطه فزه قلیب کوب و تولا کرامت لاری
 ظاهر بولوب خارج یوریتداس کن خلیق لار جمله ایمانده کلب

خواجہ غلام عسکر قناریہ معاونت قلب خانلاری بلہ اور شہ
 سہوش قورغانیہ قباب آخرا لامرآب آتہ خواجہ
 شہید بولوب درجہ اعلا غداولانی شہار سونکہ
 مسلمانلار قورغانیہ الیب پادشہ بنی اولتورمیشلار دور
 ویاقا جمیشلار دور خواجہ نیک خدمت لاریہ خاصہ شہ
 و مریدلاری بار ایکان اولار کین کی جنگ دہ شہید بولوب
 اطرافلاریہ دفن بولمیشلار خواجہ نیک قریب علی جدہ
 برواسع حجم دہ قبہ قیدیشلار بوتورت شہیدلار باشقہ جمہ
 ایکی بے بر ایکی بر قویوش اسلام زمانہ سیدہ بوذاتلار نیک
 اوستیکہ رفیع کیندلار و انکا او قافی زمین و سولار تمین قلب
 شینخ متوالی لاریوب نچہ زمانلار بوترتیب بلہ تورمیشلار ایکان
 زغان

زمان متفرقه ده کبند لارین کافرتیبت بعد به بر زمان مهین
 لارینک ختیا ریو کلانده اسپند رپک ابن امین و اندک
 ابتدا طرفان و لایقینه جالیم و چونکه کاشغریه باریب
 و ای بولغانده حاضر که بنای پجرت نینک مینک ایکی یوز اون الت
 سینه بر تجدید و تعمیر ایلاب پیش طاقه او شوقیه
 یا شیل خط بله یازیشی و ر بسم الله الملك المستعان
 حد سیز حمد شن و عد و سیز شکر بجه بنتهی اول خالق کون
 مکان و آفریده کاربرد و جهانف بولغانیکم اجناس عالم
 و اضافی آدم فی عدم خلوت خانه سپیدین وجود گاشته
 سیفه کتوردی و رفعا بعضهم فوق بعض در جا مفرود
 بله افراد انست نینک بعضی هس نینک مرتبه هسین بعضی دین

حکیم
 1216

بنده در فیض ایلاب خصوصاً پادشاه لارزمه پهنی اوزی نیک باد
 حقیقی لایق صفتیوه محل و مظهر بر ایلاب بوجه دین اسکند رحمت
 و انک پیک لیک کم ابن امین خواجه و انک پیک لیک رحمت اقله علیه
 اول خدای بچون نیک فضل و کرمی برله پذیر بندر کوار لاری نیک
 مرتبه عالی لاریوه منصوب بولوب پنجه لار طرفان مملکتی مسندید
 مسی ندر امور ی قضیه لار انتظامینه چایم و ناظم فقدا و رعیه لار
 مهیمی و مصالار کفایتیوه متدبر و منتظم ایردی لار وینه اول خدای
 فیاض عنایتیدین اول منبع نور و صفا و مور و فیض و عطا سلسله
 آب آتانا نور الله مرقد ه اعداد لاری بدله کاشف در ابر سلطنت
 تحتیوه ترقی قلب چاکیم لایق مسندید ابر قدر بولید ابر بود
 عظیمی و موهرت اعلی غه شکر کنزار لایق ادا قلب صدق
 و احسان

حاکم

و اخلاص نیک ظهوریدین ملازیم و خدمت کار بقا شریطنی نه
 بجاکتور و بکاشغره مملکتیدین اوستا دنام دار شیرین
 کالارنی بجاکتور بوسطان اوین نیک خانقاه متبر کلارکا
 کنبه نینگ و پیش طاق رفیع لار تعمیر نینگ کاشه سبزه و منقش نینگ
 برله تجدید ایلا دیدار در تاریخ عمارت کاشه زهی امیر غیوریکه
 ساخت این معمور دوش زلفت حق باو دایم سرور
 کس تمنه تاریخ طاق کنبه کند طلوع چو خورشید از هم فو
 غیور استقامت تاریخ کلمه اخذیده دور همه استانه خلق
 جمع نه او شجاع و ده او تارلار نقد از جمله کس یوزدین
 زیاده خان دورامی بادی آخوند دادا کس ^{علا} حبیب الله
 بقیه قاری آخوند دادا کس ^{جلیل} عبدشکور دادا کس ^{عبد} عبد

دادا باقر آخوند دادا عبد العفو دادا قبا شیخ
 او شهودات لارا چنان دین بری امامت لیک نواز مینی ادا قلیب
 یق قری صاحب تکبیر ایشلار حضرت خواجه نیک منزه لاری بولغا
 هجر نیک الیدیه ایوان بیاطفا خربله مغوش و دیوار لاری
 آیات و احادیث برله منقوشی زایل لارا و شهبو جا ید قرآن او قو
 ثوابت روح فر فتوح لاری یونیه قیلور لار جامع او یلار دین زیاده خانه
 و واسع او ید و بر هر یوم دو شنبه و جمعه کون نماز فر دین سونکره اورا
 فتویا و قوماق پر جمعه نماز دین سونکره شیخ لار بر کلام شریف ختم
 قیلاق وظیفه معمور لاری بولوب قرق شیخ بو خدمت فی ادا قلیب
 اوقاف دین حقی لارینه اولار بولار نیک لیکله چوندک شیخ کیم
 کیمک شیخ لار دور چوندک شیخ لاری انصهار دین کیم
 دارداند

دارد انگ بغدادی آلور را بردارد انگ یکانی یکی فتمان یعنی او نش

Pad

پوط و زیند ابولور کچک شیخ لار نضفی دور اولدین او شهور تریته

کلکیشلار صاحب تکید افندی نیک قولید اکمنه تولیه لاری بار

ایکان بو ولایتی ختای استلا قیما سهرین ایگدی خاند ر خط مو

924

قیب بر میشلار جوانان نامه نیک بریپ پجرت نیک توقو

1067

یوز یکده تور ت تاریخ سید ابریه بر مینک آتیشیت

تاریخ ده فتولیش اسکی بولاق برله یختی اهراب تبرک ساقلا

هر گنه کورب تمام ایکانلار واسطه برله ایب او قوب بالذات

تولیه نیک اچده کینه اوزیدین کوتاریب یعنی کچوروب الیم تجرید

یدین بر حرفی زیاده و نه کام حتی بونق نقطه سیز هر و فلارین اوزید

ب نقطه یازدیم شرح او شهور دور ابو المظفر سلطان منصور خان

جزوم اکابر و اچالی و سادات و قضات و متوطنان بلده طرف
 انداغ معلوم بوسهونکم سید عبد الجلیل طرفان ولایتیه و نقب
 قلندی حضوراً حضرت فایض الانوار آلب آقا قدس سره
 نیک لنگدی نیک اوقافی نیک توفیید بوسهونکم مخصوص اوقافی
 مصرفی امر فقیهای حضرت سلطان یونس خان سید عبد
 سمیع خان اکام انرا مرقده نیک حقیقه و وقفه خواج^ه
 اوتغاری بقایای یری شش فارجه کفیری مزار حقیقه و وقفی
 دیب تدریکان دیر بن تخی اولکی یوسون بده سید عبد الجلیل
 بو فتولکان یری سونی تاریب تکیب تنج کونسل ۱۵ اولتوروب
 دعا بدران مشغول بولوب اوتکان کچکانکه علی قد رالوقت اش
 بریب اولتورسون دیلیدی و بارچه اولتورغان تورغان ایتر

کبچ یول لوق سوزینه اشیب رعایت قیلکار قراخو انبک
 بکی و داروغا تاریریدینه و ایتور سوزینه زیتیمای قسیمی
 تلاش تاریش قیلای و مانع و مراهم بولماکلا رسید عبدالجلیل
 سن هم نقیب بولدوم دیب اولتورغان تورغان ابدال
 درویش فقیر مکی که جبر و ظلم قیلانک یر بیخ یا سوزیدین
 تروغ ضرر کورار سندیب مدهوغ نشتان تاریخ قده توقوز نو
 یکرمه تورته ده قتلوغ رمضان آیدده آسانده فتولدی
 انتهاکت بتی خط نشت و دستکار بده یازیشتی و در کشت
 انی او قوماق مکی بولماغانیدین مرحوم سلطان احمد خان
 سیاستده خط جلیه ترجمه قیلدور میش باعث منقول
 دای بیان بده کند تویه نیک آخرنیه الحاق و ضمن قلیب جمله

متصل بر بربرله بتولیش نسنه او شهود و رابوا لم یکن
 سلطان احمد خان انداغ واضح و لایح او سپه نکم باسط
 کفی الاشفاق علی الامم معدن العدل و العبود و الهمم جامع
 الفضل و الاحسن السلطان ظل الله فی الارض موردینه
 موافق بولوب دعا گویدار خوشنود لوغنی فقر الارب و بکولوغنی
 پریشن کونکل لار جمیتی ویرانداری عاریتیکه راعب بولوب هر فردکنده
 و برجامان او هستیکه بیه ارفاعیت سالورایدیدار حضور صفا
 حضرت منصور خان لیتق نینگ فایض الانوار حضرت سلطان
 آب آت نینگ لنگری نینگ اوقافی و محصول اوقافی نینگ باره
 سیده برکان نشان عالی شانلاری ایتب ایگان انی تانجور و
 ویرانداری نینجه تمیمه قیلده وروب اول نشان نینگ زلییده بعینه
 بر حرف

بر حرفی نه زیاد و نه کم نسخه قبیله وردیلار تا اینکه هر کورسوا
 اول نشان نیک بچید اینه اوقوب پلاککه قادر بولغا یلار و بی
 و نسخه نیا انتها یوقا رید خط تکت به له بتو کیش تا ریج توتوز
 یوز کیده تور تد بولغان تولینا نه ده بجبارته و بعینه توییر
 ایلاب آفریغ مونی ربط قیکیش مهوری نیک صورتی بودور
 ایمین خان نقشیده خان لطفی پین باشقوروشن بلینیایدور
 سچ ننده کلکان خانلار نیک بووقف خصوصیه بهرکان مؤید
 نامی بودور سچ الغنی ابوالنظر سلطان سچید هما دور
 خان غازی سچوزوم جمشید نشان کیتی سرتان را و باستان
 قدیند اشکار پیلان علیا حضرت میر رفعت فریدون فخر اول
 نشان فرزند لارغه سچ طرفان قلمروی نیک صهر مرد سچوزور

این سعادت قرین و نقبای صدر نشین و سادات عظام واجب
 الاحترام و قضات انام شریعت انجام و مود کرام فرخنده فرجام
 و روسای نیکو نام پله بتخصیص قدا خواجه آستانه پست نیک
 چاکم و دارغولاری باشلیق اقتضال و قراستقال لار برله
 ارباب ضایح بو جمله یدیریم سطر دین زیاده واق خط هر
 بو عاق برله معلوم بو عادی و سپو ید ابوابه نیکم جناب سیات
 مآب و کمالات التساب دیانت آثار حقیقت شمار
 سیدت طالب نیک صلاح و صلاحیت و تقوی و قابلیت
 انکلاب بابالاری نیک دستوری سپه حضرت بزرگوار نورانده
 ترتبه نیک مرقد و مطهر لارید ایشوا و صاحب تکبیر قیلدوق
 سن سیدت رعایه من به ازن حکم نذر نیازغه دخل و تعرض
 قیلغوجی

قلیغوجی بو کاسه ندر و پهن ندر و نیازی که $\frac{1}{2}$ غه کله نصف
 قلب نصف سیدت ر علیه نصف شیخ لار غه پهن
 و تخی اغینا لار غه نیم ران مغلیس غه زیاده ران تقسیم قلب
 زنده هم کله نصف سیدت ر علیه نصف شیخ لار غه پهن
 و تقی مشا ر علیه غه الاجتیا ج اوز نغیک سیدلار نیک حصه
 سیدین الله و دیگر رسولاری هم قدر دانغی قرق تقاریتی یه
 یه تون العوادن تقاریتی یه قاهره ااون تقاریتی یه و مجموع
 قروق یولاری و سولارینجه بهر بولسون و اوچ تو تام اوچ ایلیک
 جور غه سولارینجه قیش و یازغچه بو کاسه ندر حشر مرد کار قراول
 جنک و اول عشر حق الله قورغال شوراچی تار ه چی کوچکی او تو بخی
 بازار پکی سهرانه و جمیع الم دار و خل و تعرض قیلا سوندر بهر کم

شیخ و سید لاری درین مشرع علیه نیک خدمتینی کما یسفی بجا
 او شیخ لاری نیک حقه سپیدین هم آن کلمه کم ما کم یا ریغ
 یا سپیدین اوز کا قیل سیات غسیرا و غصبت
 که قمار بولغو سپید و ردیب مه لوق نش عالیشان
 صافی بیان تاریخ مینک التتمیش اینجی توشقان یلی محرم آیی
 شنبه کونی دار السلطنت طرفانه استولدی انتهای
 او شبع صورت ده مدم دور خطی محو اولیش ایگان

مهر

سلطانلار پیر ببری بو عزیز لاری مؤنذای خدمت لاری سلطان
 اعزاز اکر ام قیلیق سببی ذات عالی لاری نیک کرامت
 و خارق عادت لاریغ مبنی دور لاری الان تجی فیض فیتح
 ظاهر

ظاهر و باپرد و زاید را خلاصی بر له باریب خواجمی وسیله ^{قلب}
 و حضرت واجب تقالی دین مقصد لارینیه تیلار ^{ایل حاجت}
 ملاد و مناص و اهل تمجید لار که معین و پنازیت کا غنا ^{و آ}
 اثنا بولوب مجله مقبول و عاد و ردیب اعتقاد قیلان ^{و کلان}
 دیکان فال منزه سیده بهر ایشی بار که بر آدم نیک مرضی ^{نمت}
 بولوب کوب جفا چک ^{کلکنا} کوتار و رلار اوچ کون اچیده
 ستقایب صحت بولوب بو جفا دین جد بولور یا که اولوب
 اول محنت دین فد بولور خواجم ^{خواجم نیک}
 اطرافید او انک لار نیک قبه و افزه و کسند فخره لاری بار
 کل ^{کلی} کاشخت لار بر له میقل لا جور دی رنک لار بر له
 منقش اچلاری خط خطوط بر له مذین انکه کمنه لاریدا

قدا
 تاریخ و سنه لاریا زیمای سونکدای کنبدلار نیک بعضی
 مکتوب تاریخ نیک بری بود و در با هم سبحانه و تعالی
 حمد و پند و شای پند اول خداوند بر حق و پادشاه مطلق
 کم اوزی نیک قدرتی توانای صفا تیغ اظهار ایلد
 سلطانین لار زمره سین و عالم لار خیلین انتظام عالم و مصالح
 بنی آدم او چون چاکیم قلیدی و جو محمدین حضرت جت ایلد
 و انک چاکم یک لیک کم کاشف و ارا سلطنتیه اولی حکم لیک سنبد
 اولتورغان چالتهه پدربزرگوار لاری مرقدی نیک عاریتینی
 تجدید ایلد مکنه اراده ایلد تاریخ بر نیک ایکی یوز نیکه ده
 کاشف و لایته بین نظری او سیدلاری یباریب مرقد نیر انور
 تعمیرین و پیش ایوان عاریتین کاشف منقش تدریسین برله و آراسته
 ایلدی

ایلادی انتها و شبنانده وانکلا رنیکه تنی سونکره فصلیده و عیبه
 یعنی جماعه لاری دین فوت بولغانلاری منصب بولسا جای معلوم
 قویوب عادت قدیم لاری اوزره اکابر علی لاری دین بر آدی قیده
 نیک او سینه یوز یا زیاده و یا کم ختم قرآن او قوماق تین
 کون اندا استقامت تخصیص قیلورلا ر بعد چلول المده
 و عاقبتجه سینی اییب اذن و اجازت برورلار و انکلا رنیک
 اصلیده اختلاف بولوب بعضی لارا اولکی خانلار نیک و بعضی لارا
 حضرت آفاق خواجه نیک امین نامیده بر متمدین و معتد صوفی
 لاری بولوب انیک فرعی دین و برلار و بعضی لار مزبور امین
 حضرت آفاق طرفیدین طرفان جاکی ایکن حضرت آفاق
 خواجه نیک و فائیدین سونکره او علانلاری تنی امینی

اولی و دکن چاکم بقید ابغی قلب بو اشداد حضرت آفاق نیک ^{مخلصی}
 ایلا خانی قونک تاجی دیدلار تیخی عالم دین او توب ایکی مملکت
 نیک عصبه لاری نیک او ترالارید اعداوت بولوب ایلا
 تاجیدا بولغان قالیق طائفه طرفان اطرافین بر وقت
 کلیب تلاب بولاب بر تیخی قیلینا نیدین امین وانک نچو دفع
 کاشغری یعنی حضرت آفاق نیک او غول لاری جنابدار یفه
 بواجو انغی اعلام قلیب عسکه سوراغانده مذبورین ایکی
 خواجم نیک ارالاریدانا سازلیق برله آق توغی قراتوغ ناییده
 اوزلاریکی انوان بریب ایکی لاریکی منقسم بولوب ضبط
 مملکت که فعل اوروب چاکم لار تورغان شمدلارده بربری
 مستقل صاحب حکومت بولدیلار بر بطرفدای مضافات غه

امین امنیت لیک کمانہ لہ علاج امین مزبور اچھ خانینہ
 عسکر طلبیدہ الچی بیارمیش الچی کہ خان کن رعایت قلب
 بو حال واقاماق طائفہ سے نیک ضرر لاری خان نینک بعض
 ہر جدید ریو سہرایت قیلغانی اشتیب خان چن قاقا
 مقصدیدہ چرک چقاریب کلکانہ امین اولار نینک معاوستیغہ
 عسکر شوب قاقا قدار نینک مقرر بولغان ملکیدین کورا ہر
 ایک چو نینک ضبط و تسخیر و تاغقہ قاقچان خانلارینہ امین نینک
 عسکری قوغلاب قولیغہ توشوروب باغلاب الیب کلیب
 خطایغہ برمشلارانی باجین غیبیاریب برمینک بریوز الیکن
 ایک یوز سحریہ اوتد اسپدا شہر غولجونی بن قیلغیش سجدہ
 طرفانغہ باریب امین مرقوم غہ وانک لیتق درجہ سینی باریب

کین
 نذرین
 فورا حکومتی یعنی نصف ازل قطع قتل کل اینک اختیار پیدا بولوا
 مائده سہوی پنجہ یا مہو خاندین و وظیفہ بریلک و اولاد اولاد و غیرہ
 تاجی بہ منصب میراث بولی قی شری برہ عسکر خطابینی باشلاب
 کاشغر شہر پنجہ استلا قیلمیش او شہو فاتح الابواب خدمتی
 برہ مرقوم امین نیک اولاد اولاد دلاری و انک لبق درجہ سیدہ
 دولت سہرور و مرحوم یعقوب خان آیام بچا میدہ حکومت
 دلاری منقرض و مظہر بولمیش ایکان الدہر مشترک خلق نیک
 اوتر اسپدا انقلاب دوران و استبدال عنوان برہ نوبت دلاری
 تکرار کلیب بخت دلاری بولدش و طایع دلاری قولدش بولوب
 بمرت نیک بر مینک ایکمی یوز سمنہ توخت او چو پنج سمنہ ہر
 یعقوب خان نیک قوی برہ ختا یدر آلتہ شہری ثانی
 شہر

شہزادہ وانک رنیک اولادینچہ یو قلاب مزبور امین وانک
 نیک بہالاری نیک سہنہ یو وانک قلیب جلال بو محمود وانک
 بوچین شہزادہ اقامت و حکومتنجہ جاری قیلمقادور
 آستینہ برہ طرفان ارا سپہ کوتی یونغان دیکانی طرادین
 جنوبی و شرقی یونغان شہدار جملہ ہے وانک نیک تخت
 تفریقہ ابولوب خاندین پریلی اون التہ یامبو وظیفہ بادور
 قانون اسلام اوزرہ مغتتہ قاضی رئیس لاری جابجی ثابت
 حکومتیہ ہر ایشیں شریعت کہ عائدہ بولوب اعلم لارنیک
 فتوای ہے برہ تہ تیب بولور ایردی وانک اولہ فاتوی
 فوجونک نصیبہ ہ بولوب بو تخی ایری نیک وظیفہ ہے
 نصیفہ چہ وظیفہ آلور ایگان حاضرہ فوجونک لوجہ سیدہ

محمود نیک خان توفیق بو منصب بر بیس ای پیش محمود وانک داد
 افریدون وانک داد ای محمد سپید وانک داد ای النون
 وانک عوام ضو وانک دیر لار داد ای اکندر وانک داد ای
 امین وانک مفتوح ابواب جنگ دوراوشبوا امین وانک نیک اصلیه
 اختلاف بولغان اقوال شدت نیک ای و جهی برله تطبیقی ممکن
 اصلی اولکی خاندار نیک نسلیه یین بولوب سونکره حضرت
 آفاق خواج نیک خدمت لاریده بولغان اوزره حکومت
 صلاحیتینی مث به ایلاب طرفانوه چاکیم قیلیش بولور
 موندای بولغاندا اجتهاد علی نذاع لفظی بولوب معنی داکانه
 قول مجده بولوب مقدم بریرکه وانک قیلیق لازیم کله شو
 نسلیه یین قویماق ختایدان نیک رسمی ایگان سونکره سونکره
 جهانکند

تعالی
 جهانگرد خواجه غلبه سی یعقوب خان احوالی برله برله یازیلور ^{انفصل} نیش
 طرفان مضافی نیک قاضی لاریدین غیر تخی اکل علی اکبر لاری
 بولوب جمله دین بری استانه مدرس ملامقیده آخوند ور که
 علوم شتی ده متفنن و متقی متانت و فارسی زباندار غیبه
 تخی مهارت لاری بولوب اکثری استعالی و مجالس کرده او قوغان لاری
 مکتوبات شریفی و عین العکیم موعظت کتب لاریدور بودات
 فقط طرفان نیک ایچرس علی الاطلاق بلده سادسه ایالتی نیک برنج
 درجه ده اعلی دیکه شیان و مستغنی عن البیان دور ^{طیبه}
 کهنه کتبلاری بار ایگان برنجایه کتبه کورد و م قلم ده بتویش
 سینه تورت یوزدین موزیاده می یا که آلت یوزدین زیاده می
 ایلی خاطر یزین چتقی نخودین طلبه شاکر لاری بولوب بر او غول لاری

بار که عبارت او قوغانده فوج نخوی مسک کبیر آب و جدا
 راحت لاند و رور و تنی صاحب تکید صاحب آخوند علی لار زمره
 سیدین فلی فراست لیک آدم بولوب سلطان آلب آن خواجم
 نینگ متوی اوقاف و ناظر اشیا فی دور و تنی بکد آخوند لوجمین
 مدرس ایکان دغار بولیده کارین نینگ بیده بر مسجد بر در
 بنا قلیب استقامت لاری اند ابولوب اتقاق مسجد جامع که
 بارغانیزده توغزی کلیب کوروشوب پرم صوبت بولوب لیکن
 مجلسین از بولوب افاده بولی دی اما اپل کتیب اییدی جن
 و چرا اییدین معلوم دور الحالت هذده او شهو ذات لار
 پر بری بولایت نینگ قطبی واقعین ده اقوی و تقوی آدم لار
 جناب حق بولار بولر تکرار کوراشمک نصیب و میسر ایلا کایمین
 بو ذات

بذوات لا رخصه صا صدر کلام ده سبقت این مثنوی رحلیه جنابدارین
 کورکان آدم بخار بارماق ولایت کورماک اجتهاد و تحصیل سیج بر تقص
 و کامچلیک مکالمه ایکانی اذعان ایدار نعم السیاحت جهاد استی
 یورول و کورال بینه افضل ایکانیده شب یوق نور علی
 نور بولور تخنی بخرد هتمور قاضی دیکان بد شهر آرم بولیش ایکان
 خیرات جمئیدین حمدین فائق ایکانی مثنوی قلینیش و ربر بند
 اوچ یوز اوچونجی سینه حج شریفی غایت خوقند شریک
 بارغانده ماه شریفی رمضانده جوار رحمت که اصل بولیش
 مرحوم نیک جمله خیراتیدین بخرد ه بر سجد جان بنیاد اتیب اطراف
 و جانبیده و یکدمه قدر حجه ایجا دایدیش و اینک یقینده علی حده
 بر قاری خانه یا بتور و ب انکا محمود نامه بر قاری معین قلینیش

1303

1303

جامع

اول قاری خانہ و حجرہ ہ بولغان حفاظ و طلاب لارہ او قافلہ
 یقین قلب محصولی نیک جملہ ہینی صنغینہ نزل او عطا ایله امر و وصیت
 ایلامیش اور نیغہ برت کردینے نصب قیلش ایکان حال مدرسہ
 و محراب نشین امام لاری اولدور قابل او غول لاری تخی

مورتوق خواجہ آستانہ دین ایکی تاش مسافہ یردہ تاغ آرقا ہستاش *Murtug*

آستانہ سویمی نیک یاندا مورتوق دیب برکچک کنتہ باراندا مورتوق
 خواجہ دیب مشہور مولانا حمیدی حضرت لاری نیک قبہ لازمی
 مذکور علیہ الرحمہ صلی اللہ علیہ وسلم ایکان عربستاندا تحصیل علم قلب
 بعد ہر سیر سیاحت لاریدہ ہ بودیا تھے کلیب استقامت قلب
 زمانہ خانلاری ^{و خان زادہ} علی ^{نژادہ} لاری نیک اوستہ زری بولوب محمود
 مکاندہ وفات تا بمیشلا رقبہ س قاشیدہ ہر جامع گیری بار

اہل مور توفیق جمعہ اول جامع دہ اوٹ رلا سلطان صوفی دیکان آدم
 پکرمہ یل دین زیادہ آستانہ سپیدہ فو استلیق خدمتین ادا قیلور
 ایگاندا سلطان صوفی دادا ہے ایوب نیاز دادا ہے ارضو
 ارضو محمد دیکندہ ورجا خچہ ہے عبد الجبار شیخ دور مور توفیق دین
 تناغ ارقا ہے برلہ اصحاب کھنک کہ باریلہ ہے حکیم یولی برلہ سہو با
 دیکان کنت کہ باریلہ آندین توفیق جلوہ ہے برلہ توفیق قلعہ
 سپنج بار ورتیش یول دور تورت یریم تاش مقداری
 یول بولور یا کہ مور توفیق آستانہ کلیب آندین توفیق قلعہ بار
 آستانہ دین توفیق او تو زیول یعنی ایکی تاش مسافہ دور
 حضرت اصحاب کھنک قلعہ سسرہ لارنیک مفارہ مبارک و مقہ
 منورہ لدری اندا دور یول دیکندہ فطای مسافہ ورت ویک حکما

مساچہ سے تاش و یاک ماورا النہر ہے چہ سیکہ عربیہ افسوس دیر لار
 پر ایکی بول و بر چارک بر درست و پر سکنہ درست بہ تاش حب
 قبلا نور و اللہ اعلم

الاصل فی هذا الباب بیان قصہ اصحاب

بسم اللہ الرحمن الرحیم

قصہ اصحاب الکہف او شبو حضرات سعادت ہستما قدس پریم
 ماوی ہے بولغان کہنقی تارستان بچید بولغان ولایت نیک مارالکند
 کندہ طرفان نامی برہ مشہور دور شہر نیک شرقی مایلی جنوب
 طرفیدہ تخین تورت تاش یردہ آستانہ قلعہ ہے بولوب
 و کہ سبقت ایلا دی قبل قصہ زادہ یازغانینا وزہ آستانہ
 دیر ایکی تاش یرکہ او تو زیول دور تو یوق قد یہ ہے مہر بوزا
 سعادت

سعادت معاب لارنیک مندرج بولغان غاراند اور غار کهن ایچی ہے
 بر معنی دور تاغ چو قوری دی که ور چونک ہو کهن کچک بول غار

تسمیه ایثاره الکهن الغاری الواسع فی الجبل فان لم

یکن واسعاً فغار روح البیان بو غارنیک اپتد اظہوری

جاہلیت زمانہ سپیدہ بولوب اولار اور عادت لار پچہ عزت قلب
 بتبرکذ یارنگہ اتیشلار ایکان سلطان ستوق بغراخان غازی
 نیک وقت لاریہ مظفر اسلام دہ عسکر اسلام انیک نہ کونہ
 ونہ نوع غار ایکانیدین پنجر کفارنیک بتخانہ ہے دیب فکر قلب
 اشکیدای بولغان بن لاری ہدم بالکلیہ عدم قلب او شہو و قیتہ
 غارنیک اچکایوزینہ قلب داخل بولغان آدم لاری بولغہ خارق
 اشبالار ظاہر و مشہدہ ایلاماں برہ جو خبر خلق ارادت یوحی پس

ار باب حقیقی سید دارند و اصل بولوب سچنگده و سچر اسلام
 تعقد و تقض ببله بوغا رنیک اصلی نه دور نه دین زیارتگاه
 بولدی دیب اجبار سلفه مطلع و احوال ماضیه منتظم بوغان
 آدم لار دین سچر اغانده منجه و بچشکه اشیاغ لار دین سچر اغانده
 زمان اولیده بودیا رنیک خلقی تا غلاری او یوب او ی قلیب
 تاغ و شتر صحرا سچر باغ شتر دریا ایام صیغ و اصچرا داشتده
 تا غلارده سچر بولوب پنجه و پنجه زمان لار دین سچر نکره یقین
 اطرافه بدوی یعنی کوچمن خلق لار کلیب یا بیلدق و قیشق قلیب
 بولار نه تلاب بولاب میوشته راجت لار نیب ایبارمای آخر الامر
 بولار بدوی لار رنیک ضرب و ظلمیه طاقت و تحمل کلتورالمای مینک بیل
 دین زیاده مکن لاری بوغان وطن لارینیه تا شلاب تزل قلیب
 بولار

بولار به اختیار بر طرفه غلبه کوچوب کتیشلار جده بد ویدارتنی
 بر سبب بدله بو تا غلار دین کتیب یه خالی قالغار زاینه یاینب
 کلیب استقامت قلیب اولگی کتیب تا غلار ده س کن بولور
 ایکنند راجلار یه دین دورغون نام بدله بدوشمنده عاقل آدم بو
 مصلحت کور س تمیش موندانغ تا غلار ده س کن بولوب
 سبب معاشیمز بولغان زمین و زراعت لاریمز غیره جاید
 بیابانده بولوقا برلان مابین میزغنه بدوشمن تو شوب
 مانخه سبیل و قاطع طریق بولوبه چامیز اولقیدک و شوار
 مشکل بولما سوزنیب ترک دیار مجبور بولور قیبه یه
 باغیمیز زراعتیمیز بارانده اباریب اطرافیمیز غه قورغان اچا
 قلیب اولاریمیز غه حکم قیق بزکادوشمن طرفه بولما سوزنیب

بمصلحت همه که معقول بولوب اینه آستین ز شهنشخصی
 و بنا اطرافین قورغان قلیش لارا غلاماره ساکن خلافتدار کل
 اندا جمع بوله یار و بر بلند عظیم و شهنشخص بولوب اولدورغون
 اولدورنیک و قتیده خان حکومت قیلغوج بولیش سیدین
 پنجه اولداری اول شهنشخص که خان بولوب کلش آقا رسوی
 آرزوی قورغان قلیش عادت قلب معیشت لاری
 و سوت لیک بولیش بولور بولور حالده اوزامیت لیک لارینه
 غنیمت پلب غنیمت افلا رغه قول سونمای تورغانلاریده
 بندستان یا عجم پادشاه لاریدین بولور بولور قلمیده
 عسکر بیاریم کلیم مجاربه قیلغاندی اوز کوز خانو مرقوم
 نیک قلمینه اوزینینه یا اوزینینه ایش ایگان یاروچی عسکر
 بیاریم

یباریب اینک اعانتی برله غالب بولوب عسکر عدونی قاجوروب
 اول روین غنیمت پیشی رایب بولار قوت حاصل قلیب ایاغدرکی
 یکنان یوده به وی بولسور یا که غیر خلق بولسور اول باریب نللاب
 بولاب مال لارینی اییب مال آدوم لارینی تخی اسیر قلیب قوت قلاب
 سیدیب قل قلیب بولار بولایش ده زیاده قوت تاقیب اولکی
 زراعت صنعت لارینی اکثری تدرک اییب بولایش قدام قویدی
 یعنی جنگ چهاربه نداجتند و قلیب از مدت اچده خلقی تولا بولوب
 دولت لاری ترقی تاباند اطرافان شهرینه بنا قلیب انی
 پای تخت قلیب پنجه و پنجه زماندارا و کماندین کین خارج دین
 بزطالیم پادشاه بولار رفه مستوی بولوب تخت جلوس پادشاه
 دولت که مغرور بولوب چاشا الوهیت دعوا ای قلیب

خلقی نے تا بنی توحه اغوا و جبر ایجاب امریکا مطیع بر مینا ندر
 او توحه تا شلاب کوید و روپ بر جبر بر له کوزین اوید و روپ
 کم نه طوعا و کم نه کد با امریغه امثال ایبار جمله انکا سجده
 قیلو بولغانده الته یکت که اتالاری اول شدنیک شرف
 لاریدین یا که پادشاه لارینک یقین لاریدین ایکان استغیا
 قیلای تا غقه چقیب کنگا ندریده بر چوپان بکلی بر له بولار که
 یوله اش بولوب او شوعا رغه کدیپ اوچ یوزیل او یقودا
 قالیب سجده اوینا نیش لار خلق اظها ریدین سونکره
 سینه بولغان رد ایا تیب قایش لار بولار رینک موندانغ جای
 مشایده بولغان ندر حرمت که مستحیق و غرت که مناسیب
 کورونوب اینشکیده اوی بنا قلیب سونکره کلکان ایل
 اولدرغ

اول در تالیف کورکاندا پنجمی نه قیدش لاری نیک اصحابی بود
 خاک کلام نه تکمیل تمام اتکا نه هارباب دیوان سخن کتب قالیب
 تنگد ما لوب قرآن ده مذکور اصحاب کهنی نیک غاری بوماق
 کدک بولار نیکساجوالی جمله اول قوله غمشت آتھا و اول چکاپه غم
 موافق دورا مده دیکان آدم که چه کنار صین و مجوس بے دین
 قولید ابولسب معفار زکیل بوماق جمله اینک خادم خدمت
 کاری بولور اینس دیب لیکین جدم بولغان ندین کین پانچ
 و امر مقید بولای تعین شیخ قویلی مکده جابلیت ده مؤکل
 بولغان عالی لار دین که کین کی لارین اصحاب سونیک چوپانداری
 اولادیدین یا که یلینی تابع سیدین بولغان قوه ادعا اهل بیت را بدید
 اولار نیکس اسلامه کلکان ندین بری غار غه ایکا بولوب شیخ مشاب

سپیدانی عزت قلیب قطیر غده پافوق یا قلیب اوگان کجانی
 زایره لارغه آطدین توشی کی او چون میقت منزله سپید و
 یحیی قلیبش بعضی معاهد لارغا بربره کاری بو ای شیخ نیک
 اکس قلیب ای آطدین توشی بی ادبیک برله برابریدین
 او کجانه پنج لارتنی ویداک و پنجه لاریدر کجانی یقین بدغ
 کرفتو بولوب موندان کرامت لارغا بربولی زاکره و
 کوره کلیب کئی لکه و فوج فوج سپیدانی که مایل بولوب
 پنجه یوزیل لار بو تترت برله زیارنگاه بولوب بعد آلتها
 بو اثنایا غارغه خدمت قلمغان خاقانلار نیک آتار عشق
 لاری زمانه متفقده ده مسکوب و معدوم بولوب کیتب
 سچو کوره کلکان خانلار دین سلطان به خان غازی
 تویله

تولى قتيب ابتدا فتح الاسلام ده مؤمل بوفان مش ر عليه نيك
 شيخ نيك نيكيد بن ملا قوش او غل خواج عيوب نيك
 قولیغه بر ميشلا ر اوب متولى بوفان دين سپونك بچرب
 القدرت غار نيك لديد ابر اوى يافيب زياده تزكيه و تربيه
 قديش بر ميش مشيد نامه نيك تصويرى بود ورتولى نيك
 اچدين بالذات كچوروب نه آرتوق و نه كم تخرير قلندى
 باسم سبى نه ابو الفتح سلطان سعيد بيغان بهار
 غازی سپوزوم ظلال فرس طنت پي يون دين مودات
 روز افزون صاحب قدان اعظم زبدۀ سلاطين عرب
 و عجم باقوت بازوى مسلمانى فروغ دیده جهان بانی رابط
 امن بلاد و اسطوا امن عباد و ناصب رايات سلطان

سلطنت رافع اعلام خلافت و ارجمند فرزند
 خورشید منظر و کندر جاده سیمایه بیضا سجت
 شمار سخاوت و ثار جوان بخت بر خورده از قرینه اش
 بر لبه جلیس الشان عظیم القدر عدیل الشمس شب ۲
 و البدر فرزند لارغه و امرای ملک آرای عایشان
 و وزرای نیکورای کنایت نشان صد صد و رعالی مقام
 و علمای واجب الاجتهاد و قضات انام شریعت انجام
 نقب کرام و زمره انام جمهور خاص و عوامغه انداغ واضح
 و لایح اوغنا یکم خواجه ایوب ملا قوش سبب اوغلی کوچک
 و ملا ملک و بو اوچ او یلو کوشین حضرت سلطان اصحاب
 کهنه قدس سر پریم نیک خدمت لاریده بولغان سبب
 عنایات

عنایات شاهانه و التقات خسته و انه قلب برین چراغی
 برلاری جارب کش ویند برین بکاول قلب ترخان
 قید و ق او غلاملاریدین او غلاملاریغ و قیدلاریدین قیدلار
 ترخان بولسونلار ایتور طهارت لیک سولارین بزم قیاس
 تنج کونل لیک و فراخ خاطر لاریله دعا القیس نه قید بولسونلار
 ترخان قید و ق نشتان عالیشان صافی بیله کور کاج
 طرفان ولایتی نیک حاکم و دو غلاملاری باشلیغ تحصیل سنگنی
 و تو یوق صاحب تکید و قاضی لاریغ کلور بار و راشچی
 سوچی تو اچی و جمعی علم دارلار شارا ایهم نه بیج جبره دین
 و بیج رکنه ردین مزاجم و مستورض بولغا سوچی بولسونلار
 البان بیق اوز کاتون لغو حشر مرد کار او قوش تیر حیا

اولاً غنایان چهار شصت و سه تن کلف قیدی بودند رسامی شورا ای برادر
 بزرگم بود چون درین اوز کافیه — حق سبحانه و تعالی نیکو حتمی
 محمد رسول الله شفاعت و نوشته لار نیک مغفرتیدین محروم بودند
 حضرت سلطان اصحاب کمفی تعظیر بخیه قانغای بل سائراشی
 و جن نیکو حتمی غم گرفتار بودند قیامت کونیده ظالم قاریدا
 محسور بود پ عذاب ابدیکه گرفتار بودند دیب دار السلطنت
 طرغان ولایتیه و عشورای بی چهارشنبه کوز تا ریخ نیکو تیش
 سکرده سچمان یلی نشان عالیتش بتولدی استی قال
 نغظی نیکو آخرد ابر کلک یا ایکی کلک خطی محبوبونان ایگان ستظار
 قینغای کفی نیک اویمی قدر ایکی کتة کمهور بایلیش نغش
 او چوب ایگان او قوب بولادی او شبو تولیدناه اولادین

اولاد یونینے قوشی شیخ او علی ملا ایوب غه اینک او علی بوسه غه
 اینک او علی مرزا شیخ غه اینک او علی محمد شیخ غه اینک او علی
 فولاد شیخ غه تکمیش جالا او شہو فولاد شیخ مدت مدید
 دین بری تعصبہ تالیہ دہ پتو عیش او چ خذ متینی اوزیکا
 النان ایکان برمنیک او چ یوز او چونی سہنے اولاد
 مرقومین کہ کوچک و ملا ملک فروغ لارید و رشیخ لیتق او علی
 برہ مجادلہ و مرافقہ قیلا شیب مزبور فولاد شیخ غه استراکی
 نذرند و رلاری او قافدین بہ نغان حصول لاری جالا اون
 بیتہ شیخ یا نید اتقسیم و توطہ زیح قیلا نور و مع ذالک
 فولاد شیخ بارچہ سپو فائق و رئیس مشابہ سیدہ بولوب
 درامستی تصنیفی برہ نغفی یا لغوز بونگا و نغفی باقی لاری غه برہ

هنوز مجادل و همچو لاری تمام بومای فولاط شیخ نیک
فانده سپینه حکم بولورایش آوازه سه بارایدی

استطاد

مرد قوم سلطان بباخان غازی ایلاتا بولاریده بولون
قیلماق طائفه سه تیان شین تا غدارینه مکان مکن
یا ییلاق و قیشلاق قلیب طرخان آق سوره اشهد پورینه
با تیغ قلیدی مت رج علییه خان حضرت لاری پنجه و فو
مخاربه جنگ لار قلیب مملکت لارینه اول بر دین لار نیک
شریدین خلاص و ضرر لارینه دفع قلیب توریش
ایمان بر مینک کس سینه لار وقتیه خان مرحوم
غزاد اشهد و سهر پسر سلطنت جهان دین سهر پوره
رحمت

رحمت و رضوانه انتقال قیفا ندین سپه نکره قاقا قدار
 بولا رغ غایب بولوب تا کاشغری شه ی غیجی باریب آخواله
 حضرت آفاق خواجم اولار برله مواسا و مدارا قلیب بوانشا
 قاقا قخان تخی اسغه کتب مقربینه قونک تاجی قدار قیفا نده
 شهو ردیوانه مشرب که خواجم نینگ مرید لاریدین دور
 قونک تاجی نینگ سار بانی یغنی تیوه چه بولوب خان اول
 ذوات دین نیچ کرامات لار کوروب بودر جانی قایدین تابتینگ
 دیب سپه زاننده حضرت آفاق نینگ خدمتیدین تابتیم دیکانه
 قونک تاجی ایمانو کلیب دیوانه کافرینه برکانه اسلامو کلانینگ
 کفایه قز نیکو حاجت یوقتور سپه لاری خصوصاً او شهباز
 اسلام دین بدهده قاقا سون جهنم ده کوی می شهباز چون بوپنجه

یل لا رخصتینکده بولو وسم اییدیم الهی الله اسلامه کلدنیک مرادینو
 یتیم دیب غایب بولیشلار بعد مزبور قونک تاجی حضرت آفاق
 خواجم غمرید و مخلیص بولوب خواجم اینک اعانتی برله حسن شدین
 اعاقی آله شدر حکومتنی ینه کلی خواجم غمره تاشوریش سنا بدین
 خواجم نیک حکومتی بالاستقلال بولای توروب برطرفی قاق
 خانلار نیجه ملازمت و مراجعت برله بولیشی و ر قونک تاجی
 خلقی دین خوفی پله ایمان کتم ایتیب لیکین نیتی قاقاق طائفه
 سینی تدریج برله ایمان کلتورماک مقصد و مطلبس ایکان تحق
 اول طائفه مجوس نجس لار غرجه جنتینی لایق کورمای حضرت آفاق
 نیک خلقیده قونک تاجی تنج دینا دین او توب طائفه مجوس
 کفرینده برقرار قالدیلا

التدایج

جناب

جناب حضرت آفاق آیام فوق لاریده سیریا حت قتب
 طرفان شہد کیا کلکانا ریدہ آدم لار صیاب کہ حق موزد اطن
 ایلاب یورایریدیلار کورایدیب غارغہ زیارت غباریب
 شیخ نیک معیار میقات قیلخان مکاندین آط برله اولتانی
 کوروب وای وای آدم توختا عین بیلان بولور سندیب حضرت
 خواجم شیخ نیک سوزیکانظر التفات قیدی غار نیک اغدیغہ
 باریب آطدین نذول قیدیشلار شیخ کلیب خواجم نیک ایغینی
 او یوب سہیلار بوذاتلار دین اولوغ ذات ایکان ہینر
 زیا کوب آدم لار معوند اغ ضرر کوریشلار ونچہ لار بیلان بویشلار
 دیب بعد غار نیک مغزیب طرفیدہ جلال حضرت آفاق خواجم نیک
 قدم جابیلاری دیکان موضوہ خواجم خیمہ قروب فرق کون توزوب

اول جایب استقامت او ستور و ب متوجه بونمانه اصحاب کهنه
 اند به معانی کشف و بش رت بوشش بعد شیخی محقریب
 بوعاری او بدان تزییه وینش همت قلینک زیارت که کلکان
 زایره لارنی بهم تنخی عزت قلینک زیاره اول ریراق و یقین دین کلکان
 بو ذوات لارنیک مهمانی و دور دیب بتا کید تا بشو روب
 نصیحت لارنیک لیکن آدم لارنیک آطدین توش ریری یقین
 بوشش زیاره لارنیک سام اعضا بولسه اعلایه
 آنزتی ارق اعمی شل بونمانه رغه هر ج و مشقت بولمانی
 مناسب کورمای جالا جانب شدت ده یوز خطو مقدار ریر دین
 حضرت آقا آطدین توش لارنیک بعد از زیارت خواج طرمانه یانین کلین
 طرمان چاکلی غنث رت بریب و اثن رت ایلاب غارنیک
 اشیکده

اشکیده و بر قبه جامه بنا ایلاما که ابادده ایلاما کانه ه جا کیم تخی
 اشیتب سسما و طاعت و دیب امر لاریکا عمل قلیب آلان موجو
 بونمان کننذر رفیع و قبه ر قعی بر منیک بر یوز بر پنج سینه سی
 تعمیر ایلاما قانون اولی موجو ملا قمش اولادین شینخ لبقوا
 ابقا قلیتیش و ر که ترتیب تفصیل و زر ه یوقاری دایا زیدی غار
 نیک اچکده سیده و قطیر دین اشیتب فولا ط شینخ دین غیری
 بریح بر لاری کورما سهار و کرمالک تخی جرت قیلی سهار غار نیک بر نوعی
 مهانتی بار دور که بار سیدین ایلمکری بر نه بولس کورار مندیب غیرت
 قیلخان آدم لار بارغاندین کین کیرمالک که قدم قویا کاسی چالی بر نور
 بولور بعضی آدم لار بار هم البته کورار من دیب جزم بله قدم لاریت
 مهیا قلیب یعنی دیب که آدم نیک ایشده و خوبی اولوم دور

غار غریب اولیہ اصحاب کما فی بقرہ برکہ بولے الذین زیادہ
 غنیمت بولور مودیب بو بہاد و روق بقرہ بار لای غار نیک بولور
 کین نہ بیکورس بار نہ اولکوس بار بر جانج البتہ مقون و مقردور
 زیرا حضرت خداوند برحق رغب و عیبیتی بولار غالب اسحق
 قلب لوالطوت عیسم بولیت منم فرار اولت منم رغبنا
 آیتی دلالت بقرہ حال لارین مستور و مخفی قییش دور
 اخفا سیدہ ایچی حکمت و یشلار اولان زمانلاری اخفا معلوم
 ایاس حکمتی اولدور کہ اگر زمانلار معلوم بو بوب بر امت کہ بر امت کہ
 تخصیص قییش فقط اول جنس دین بونغان امت دیب اولاری
 عزت قلب بغیر لار نیک اندا کاری بولور ایسی بر زمانلاری بغیر منین
 بونفاج میهودی و نصاری حتی مجوس لار تخی اولار ییدین بولاق

فکدی برله اکرام ایتارلا رحق تعالی حکمت خفیه برله مورمین و کافر
 مهیاند رینه وسیله و سبیل بولسا چون ستر ایدیش اگر چه کفار
 کالانعام بل هم ضل لیکن مخلوق خدا بویاق برله دینوی حاجت لار که
 اسرع و امل دور بویا اصحاب کما فی نیک عند الله مقام قرینه
 خیر و کمال شرفینه دلیل دورا یکینجی حکمت مکانلاری معلوم بویغیا
 جمعیتمین بر طائفه بولایت ده اولار نیک جا یغیا و خاش بر حال
 و اولار نیک غاریغیا و خاش بر غار کورعاک برله بو ذات لار نیک
 اسمینی عزت قلب فی الحقیقت اولار نیک غاری بویغیا نه تخی
 کوزالده تورغان کینه اخلاص خالص برله دعا دایا دو مناجاه
 وسیله قیلیق برله دنیا و آخرتینه آبا د قیلی قوه بها نه قیلور لار اوین
 کرام و عزیزان ذالاجتد ام لار نیک اسمی قایسه جایده و قیسی

دورلار

مکانده ذکر قلیند ارواح لاری انده اچا ضرر بلوب مدد قیلی قونماذن

الارواح یقین الارواح والاجسام فی کل وقت و حال

طلب یاردم واستعانت و بوا امید برله کونده پنجه و پنجه آدم لاری

یقین دین زکیرت یتیمی برله باریب اطرافیده اساکن مساکن لار که

خید و اچن برله یاردم آرتولاد و رجالیغنه باقیب انعام ایلا

مائل سعاده بوی قوسیب بولور زید اچ حضرت خلاق عالم

بو عالم نی اسباب خلق اییب سبب لرینی تنجی بربرینه منوط

مربوط قلیب مسافر مقیم برله مقیم مسافر برله علاقه غنی فقیر فقیر غنی

برله عنایه لانیب توام عالم نیک اموری بو یوله اترکیب بو

کلمیش و روانه علم اخفا سینه حکمت او شبود و دریشلا

و آتینه من کل شیء سبب فاتح سبب اصی کبھی

اسمیا

اسپیدایته جایه از یارنگا بارایش ایرسم دامر عش ولستیده
 طرسوس شهری یقینیه و آق تنیز بوییده و لبنان تاغیده و ارض
 فلیطین ده تفسیر توارینچ لارده یازلیغان مشهوری بوییده
 ایکنجی عدنه دیرلار افرقیه قطعه سپید و راونچنی نوب تاغلا
 برتاغدا تورتنجی ارمن ده بشبنجی بندستان تاغلاری نیک بوییده
 اتنجی صفهانده یتنجی مالک چمن ده دیرلار صدنه بولغان غار و شو
 اولتی مشهور دین چونکه مووفی تنجی بودور بعضی لار قالم
 سبونیکنه بر بریده اصحاب کهنف اسپید ابر غار بولوب محصل
 بر قیسه و اول ذات لاری د قیلانور دیرلار اصحاب کهنف نیک
 معنای لغوییه مطلق غار ایکی کدیکنه و ر بومعنا ده بر غاریکه
 اند ابر غار عبادة ایلا ر عزیزنی غار غه نسبت بریب اصحاب کهنف

یعنی بونغا غرنیز لار نینگ استقامت قلوب حق تعالی نه قلوب
 قیلغان مسکن مایوی ہے دیبا کی مراد ایتار لار ذکر حال ارادہ
 محل قبیلیدہ دور موند اغ بولہ اصی ب کھن متعود بوی قدا
 جائیدور منصوص اصی ب کھن دین غیر غار د اجبادہ قیلغان
 اولیا تنجی کو بدور بصورت دہ یاز غانیمت غار نینگ لای علی
 التخصیص بری قرآن داند کور اصی ب کھن نینگ غاری بول
 ماسوا ہے ہر بری بر غرنیز مسکنی یا مدفن بونغا ندین سونگہ
 زیارتگا ہ بولیشلار اقوال لاری تطبیقہ اسهل طریق او شوبور
 اما مقدمہ دہ بیان بولغان او شوبو غار نینگ قرآن داند کور
 اصی ب کھن دیبا کی پنچہ وجہ ہر لہ اسبب موافق دور اول قبیلیدہ
 موافق غار نینگ بابی شرقی غہ مایل دور جنوبی بولغانی ایکنی
 طلوع

طلوع و غروب ده شعاع شمس نیک غار غد خولید و رکه اکر الیدیه
 بنا بر بولک ای دی قبل الزوال یمن یعنی غرب جانبیدین غار
 کدیپ بعد الزوال شمال شرق جهتیدین چغیب منقطع و مقروض
 بولور ای دی الید بولغان بنا شمس نیک شعاعین غار غد داخل
 بوی قدین منع آیته کدیپ که منافی ایس دور زید اکبند نیک ای
 کهمف نیک غزینو تو غری بومینون او چون کبند نیک اشیکه نیک
 شعاع نیک چیکه نیک قویاش بولانور بنا برین الیدیه بنا
 بولک قید بولدی بولدی بولدی بولدی بولدی بولدی بولدی
 نیک بوقوی که ما ذکر فی الایته من تذا ورا شمس و قرضه طالعته و غایت
 قبل آن سد و قیانوس باب الکهمف اذ لا یتصور دخول شعاع
 الشمس من الباب المسدود حتی یجتاج الی التذاور و التعرض

کمال یعنی انتهای عین غار قبله اعتبار برله جهت غربیه شمالی
 غار جهت شرقی سپید و چونکه یمن قبله را المصلی
 قبله یمن المصلی دور

اولو غلا رآیتہ کہ یہ وہ طلوع و غروب قبل الزوال اعتباری
 برله دیدلہ بعض لار و تدر الشمس اذا طلعت تن اور عن
 کہ مفہم ذات الیمین و اذا غربت تغدضہم ذات الشمال
 آیتہ کہ یہ نیک تغسیدی زیادہ تفصیل برله تمشل کلتور و
 دیشس کہ مثل بر مقراضی آجب و سہ ہینے غار نیک جنوبی طرفیکہ
 یعنی او چونی غار نیک اچکدہ سیکہ قویہ ہ ارتفاع شمس ہ دہشتہ
 نیک شرقی جہتیدین تو شکان شعاع مقراض نیک غربی طرفیہ کی
 بولغان او چیدین غار غہ داخل بولوب و بعد از زول مقراض نیک غربی
 طرفیہ کی

طرفی ای دسته دین شرقی طرفه ای او چنه توشوب اندین حقیق
 منقرض بولور حضرت ذالجلال آیته کریمه ده تقرضم کلمه بره تعمیر
 قیلافی بو معنا غه متقن دیر لار که ادراک عقول بشر دین خارج
 بر معنا غه اجازد و رد میشلار او چونچی ماسبقه ه چکایه قیلافی
 اوزره زمانه جا بدیت دین تا اوشبوقت چه آدم لارانی اغراض اکرام
 قلب کلکانلاری البته اولار نینک حال حقیق متقین پلکان او چون
 یا اولار نینک جالیغ او خاشش بر حال متعین کورکانی دلیل دور وال
 برتا غلارده برار غار و چقور لار بار که انکا او چ حقه بشش حقه
 کلور بار چه زیارتگاه بولایف لازیم کلورایدی بر کم تبرک اولار غه
 بار و رانیدی و چلانکه بر ششی صد و راتیمکان پهود و کشف غه آدم لار
 اسپن د اتق سهار عالم عوام بر بولوب ایکی یولوخ کتقیس لایم جمیع اقیق

در
علی القضاة شیخ بیوریشلار دور
توربتنجی حضرت آفاق

مدرشید پاک اولار نیک غاری ایکنین ایشارت و بشارت ایملایا
بشنجی حضرت و اهب العطا دین اولار که وسید قلب استقامت

لا ریده اصابت التتجی اخلاص برله دعا و مناجا لاریده

اجابت یتنجی اولار که به حرمت لیک قیلن آدم لار بر فرغ

دو چاریا بر بلده کفرقا ربولغان کیمه آن رلا مرشاید ایلا ده

دو بونیک امتالی نجه قضیه و علامت لار بولوب دفع نزاع و ثبت

مدعاغه صاحب بولور العلم عند الله لا یعلم الغیب سواه

مرآت الکائنات ده امام قفل دین

نقل قلب یازغان روایت غار نیکه بولولایت ده ایکنی

معارض ایا هر بلکه ابو علی ابن سینا دین الحاق قیلن چکایت

غار نیکه

غار نیک بود یار دابولغانی مؤید و مؤکدور

میراث نیک سوزی اول تغیر باب ده اصحاب کشف نیک زما و مکان نیکه

اختلاف بولوب بعضی لار موسی علیه السلام دین مقدم کلیقبه لارینی

موسی علیه السلام تورایت دا ذکر قلمیش ایگان اینک و چون مدینه

یهودیلار حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه و سلم دین بولارنی سوال

قیلدی لار دیب بعضی لار بولار نیک مغاری لاری عیسی علیه السلام

زمانه لاریدین اول کوروب عیسی علیه السلام بولار قه سیدین

خبر بریب عیسی علیه السلام کوککه چقان دین چونکده او یغاندیلار

دیب بعضی لار مغاری لار یغنداخل لاری عیسی رفیعیدین سهرنگره

ایدی دیب بعضی لار بولار وفات اتقا دیلار قیامت غیوفات

اتقا سهر لار دیب علی اهل سلف دین قفال دیشور که بنز نیک

دور
 قاتینزدا مقطوع و محسوم دور که بولا رنیک مکانلاری معلوم ایسه

یرلاری بلکولوکه وردیکا اهل روم سوزلاریکا اعتق دیو قنور ابوعلی

ابن سینا ارسططالیس حکیم متالمنده برقومه اصی بکهنی چالیغه

اوخش بربر حال عارض بویشقی وردیب تاریخ دلالت قیلور که اوله

نیک اصی بکهنی دین مقدم کلکیش اولار دیکان انتتافنی ایسه دور که

ارسطونیک کلامی حکمایه نیک آفری غیچ بولب اصی بکهنی دین

دون برقومه اولار نیک چالیغه اوخشش بربر حال عارض بولوب

قرآن دا مذکور اصی بکهنی اولار دین غیر طائفة آفری بولور

اگر حکمایه نیک بارسی ابوعلی ابن سینا دین بولور بولا رنیک زمانلاری

معلوم بولینیچ ابوعلی تاریخ نیک مقدم مؤخرین نه دین واقف بولیشی

دیب خاطر غلطور ارسطونیک قوم متالمنده دیکانی اوشبو ولایت

خلقیغه

خلقیه اسم بولہ ہو بولور جو صورتہ متالہین کلمہ ہے ایک معنای
 مؤولہ دور پمزه برلہ بولہ متالہین متفاعیلین وزنیدہ الہ اتق ذ
 قیلغو جیلار دیگ بر پمزه بولہ متالہین متفاعیلین وزنیدہ
 اصلی ایک کلمہ دین مرکب کلام بولوب مت برلہ سین دین ترکیب
 قیلغیش بولور مت قیو دین سو چقارماق لہینہ مساولار صفر دین
 دین کلکمانہ کلکور کمان تحفه بار سینان معناسیدہ دور طرفان ولا
 سیغہ اطراف تاشقاریدین کلکمان آدم لار ولا تیغہ قایتق نہ
 سو غاغہ صلاحیت لیک نایاب نہرہ بولماق برلہ اکثر ہے اوزوم
 اما ان رجطان و موشکا مانند فواکہ کلکور کمان برلہ مت لہین لغظی
 مع ترکیب معنای کلام جویدہ کلکور کمانیز میوہ قایہ سو برلہ
 ہر غور ولوب تربیت قیلغان ولایت نیک میوہ ہے دیگ

مراد بوقول غه وارید بولغان سوال میں و مقدره نوعا جواب
 و ایراد بولور جو مضافات نیک آقا رسو بی از بولغانی اکثری کارینر
 کا و لاپ ر راعت انیک برله بولور لر بنا برین متالیم اسی برستی
 بولغانی بولور غه مناسب بولوب اصطلاح حکمی و قدماده موندانغ
 جاری بولغانی جانیزد و رایکی معنا برقی بولوب اصحاب نیک قوم
 بولغانیغه دال دور اولکی مونا مراد بولوب اعمال لار کولک بولوسکا طوق
 زیرا اسلامو کلمی سدرین ایکندی بومضافات نیک مجوس بولوب
 مجوس بولوب هم متالیم بولغانیغه شبه یوق ایکنجی معنا مراد بولوب
 اعمال لاری مونک صا دیق زیرا تکراری قیسه سو برله تربیت
 بولوب انیک برله ثابت دور و حکیم مرقوم نیک اصحاب کهنی چای
 ادفت ریکانی قوی اولار نیک بوقوم دین بولغانیغوشید زیرا
 مشبه

مشبه به نیک بندگان بونغانه مجلیده کورگانی صحیح دور قصبه پنهان
 گانه هوقبیلیندین بونورارسططالیس حکیم جمهور خاص و علی اطلاق
 جمیع ناسی عنده ینده علمیده مقبول حکمت ده موقوف بر ذات فیلسوف
 دیکان ارباب تواریخ معلومیده و راجو الیدین بر شمه ذکر اتیای
 حکیم ارسططالیس یا خود ارسططالیس که معنی فیاض و کامل
 یا خود محب الحکمه دیاکدور بونگا اختصار ارسططو تنجی و پیرله ریدر
 نیقوماخس حکیم عالم فایق و طیب جازق بولوب حکیم افلاطون برله
 هم عصر ایدی مرویدور که ارسطو اون پاشیده افلاطون نوث کربو
 کیده یل دین زیاده آندین تحصیل و تکمیل علم ایتب غایت عاقل وزیر
 بونغاندین افلاطونک عقل مصوردیر ایدوی باش کیندی بولوب اینک
 و فاتییدین کین متصل درس علمیده قائم مقامی بولدی علم منطقی بویجا

انجمن انجمن پادشاه بوشهر یوزنیک فلوری بریب
 یله یوزنیک فلوری وظیفه تعیین اتی فنون عجیبه و علوم
 غریبه ده یوزنیک فلوری و کتب فنی علم خواص اجاری
 تخنی بواجی داچنده آله یوزنیک فلوری تاش خاصیتی بیان قیدی
 و افش کردلاری و اسکندر رومی نیک خواجی بولوب زمانه
 سلطنت ده بوشهر انجمن تعلیم علوم اتی مدت عمری آتمیش
 یتیم یا آتمیش سکنیل ایدی اسکندر رومی نیک تعلیمی برله عامل بولوب
 صاحب قدان بولوب ممالک نشر عدل آتمیش ایدی ارسطو ^{برله}
 ولایت یونان دین شرک پادشاه بالکلیه رفع بولدی قباسقال
 لقی خوب صورت معنول قامت بولوب یوزنیک فلوری عسرت
 برله یوزنیک فلوری اکثر یا کتب لارنی وقت برله متا یوزنیک
 سوال

سوال قیفا نه باشین اشغایب فدیگی باریب آرزو اب بریب
 اوقات نهاده صحرالارده و دیراق کن ره باریب خوب آواز لر
 استی غنه و ایل ریاضت و ایل بخت و جدال او لنگه که او تو قیفا
 مایل بختینه و مصنف خطایب معترف ایدی اکل شرب و بکاسنه
 اعتدال ایب ملوک و سائرا کار دین ش کردی تولا بولوب بعد زمان
 ایل دنیا دین قونیه یغیب مدرس یاقیب تعلیم ناس قلیب وفات
 انکار دین کین مدفون بولغان بسطاشه زینک خلقی بر شکل ایشلاری
 بولوب بونیک قبریغی بارماق برله عقل جلاله صحت وصف برور
 ایستوراید یلار او صافی اخباری کتب مستقله متحمل و ور علم منطقی
 قوه دین فعل مخرج بولغان او چون علم اول برله ملقب بولوب مذهبی
 اون آله سئل که منی دور مسئله اولی واجب الوجود نیکه

محرک اول دور اثباتی بیانیداد و ر که هر متحرکه بر محرک دین لابد دور
 بس اگر بر متحرکه بولور دی تسلسل لازم کلودی و تسلسل
 باطل اولی نین بر محرک غیر متحرکه استناد واجب بولدی بس واجب
 الوجود نیک و جودی وجود غیرین استفاد ایس دور و هر وجود
 نیک و جودی با فعل انیک وجودیدین استفاد دور سئله
 ثانی اوله و ر که واجب الوجود بر دور عین محرک او سببه و ذات
 برله و احد دور بس محرک عالم و احد دور زیر عالم و احد دور
 تمام کتب عقاید ده مذکور دور مرآت و مثل بر سوم سابقین
 معلوم بولدی که حکیم نیک زمانی اسکندر ثانی زمانیده بولوب
 اسکندر اولی قرآن دانند کورد و در ذالقرنین الاکبر یونانیدین
 یکی نیکیل مؤخر حضرت عیسی علیه السلام دین اوچ یوزیل مقدم
 کلکیش

مکین و روتتا ریخ احوال متخلفه دین اصحاب کهن نیک حضرت ^{علیه السلام} است
 دین مقدم دیکان قوی ترجیح ایتا رچونکه حکیم بر قوم حضرت
^{علیه السلام} دین مقدم بولغانی یا زلیب اصحاب کهن
 جالیفه اوخت ربر حال دین خبر بر گانی روایت قندی

الترجیح

ایدی اصحاب کهن نیک مکانلاری آیات و احادیث
 برله ثابت بولمای و تخلی اختلاف دین س ایم بولمای متعین
 بولمای هم بر جایفه تخصیص و بر مکانه تعین قیلمی قدا تخلی
 اعتقاد غرض ریوقتور بلکه بر کم بر سینه برله عقل تجویز کورگان
 جایفه اعتقاد ایلاما احق و ثوابه یقین دور زید اولان
 جالیفه اوخت ر حال لاری و انکا اوختش غار لاری اولان

او نه ایاس دور موند ایاس دور دیب پر برین تکذیب و تشهیر ایلا
 آدم لار نینگ عقلنی تغلیظ و فکرنه تغفله بلاق نص برله ثابت
 بولغان اصحاب کهن نینگ بالکلیه وجودینی مسلوب و عدمنی مستند
 بولور دیکدین عوام لار نینگ اعتقادینه حفظ بریت او چون
 اولی بار سیق بولغان اولدور که نه یرده همی بکهن نینگ غاریب
 تکذیم ایت لارانی جائزه معقول کوروب آدم لارنی زیارتنگا
 ترغیب قیلماقدا انچه فائده لار بار ایگانی ایلیکامغنی ایاس دور
 خصوصاً صدیده بولغان غار غیشیل اون یل اچده ایاس
 ابتدای نه زمانه دین بری زیارتنگا بولوب گلگیش سیای باغیض
 یوقا رید اچکدی تا حریستان تجیر بولغان ولایت ده کل
 مسلمانلار نینجه و نینجه زمانه ردین و نینجه یوزیل لار دین بری انی
 تعظیم

تقظیم بره تدبیرت قلب کلینتلا رونجی اسلام خانلاری انکا
 تعزیر بره خدمت قلمیش ایکان زمانداریده علملاری بیوق
 ایکانخواکر شرع که مخالف بولس حقیقتینی معلوم بولینان
 اتباع جائز ایاس دور دیب منع ایلا لاله خانلارینی
 منع قیلا اگالاه فقر اینی اندین منع ایتاردی شید که اوله
 بوغارنیک حقیقتینی پلینتلا روحانیه مطلع بولینتلا
 یا که حقیقتیوه حجت بولور برکار کوریشلار انکا قراب
 زیارنگاه قلمیشل رعونذاع بولغاندابرنوع تاویل برله
 تعزیر و توارینچلار که مطابق بلکه بلاتاء و یل تواقفی
 میکن دور اولانکتا بارده اصحاب کهنف رومه ادیکانلاری
 اوشبورویچه شهدی دور که مدت حدیده دین ببری دارالملک

مشا بر سپیده بولوب بود یار نیک چاکم لاری مذبور شده تور عاج
 انکاستتا بولایتی رومی و ولایتی دیشلار بوا هم کثیر الاستعمال
 بولایتی بر لک کلمه دفع استقال او چون منصف لاری علی الرحمة
 چه تعظیفی ترک ایشیش لاریب اهالی بلده سادسه و بالخصوص
 همان طرفان بوسوزده مقدمه بود عواد امردور لاری بولای
 متعلق بر کلام رومی ماده هر ذکریده سبقت ایلادی است
 نظر الیه اما بوسوزده بر ملا بره اوزاق مباحثه قلندی
 طرفان ایا پس غنچه جاید ایگان انکلا دیکه روم اسپینی رومی
 حقه قلیق تقسیم و غنچه صمیم دور زیدار و دابولغان کهنه
 حضرت معاویه بارور بولغانده حضرت ابن عباس اندین
 منع ایلایش ایگان ر آدم لاری یاریب اولار یاریب غارغ
 کیدر مال

کیرماک بولغانده فاجتمم یا فاجتمم حکایه لاری برله تغیر ^{لاری} توغیر
 مال مال بولمیش یعنی تویش و رحضرت معاویه بیچ وقت
 بو طرفلارکه کلکان ایگهسی دیکانده حیب آخوند تیز چوکوب
 اولتوروب آواز فحیم برله جواب آغا ز ایتب دیدیکه اول
 اوشبو تول نیک شوتیند لاشیم زیر اقصه لارده حبر واجد
 شوته یقین جملارنی حکایت یازماق صحیح بولغانی برله ^{لاری} صفا
 دین برکه یازماق قاری جانزدور برتقدیرتیم حضرت
 معاویه و حضرت عباس ذکر قیلغانی برله صحابه حضرت عباس
 و حضرت معاویه بولغانی قطعاً لازیم کلامی بو جانب لارده
 غذات قیلیش معاویه عباس نینده ذات لاری بولور
 حضرت نوحی قشوماق برله صحابه بولغان عباس معاویه

اسمی بران حضرت که بر عرصه موجوده بودند که بود و
 سوزین سینه و دعوا سینه دلیل کلمه زدی بو تو غریبه چینی
 مکالمه را و بی و السلام

اصیاب سفا نیک شد که ری اسمی سوس بولوب سوزنده طرس
 بولوبی مختلف الزمان و تنغیز زبان برله دور اسمی ن آسکله یو
 هر روز انلا برله بکسب جانیر بولوب طرسوس دین طرفه
 و سوزنده طرفان اهل نیک زبانلا ری بر نوع ترکی
 بولوب باشق یورتلا رنیک زبانلا ری دین تیل لاریده بکلمه
 کلولا و کنت بولاق برله بر کلمه ده بر حرف حذف و بلکه
 بر کلمه ده پنجه حرف تنقیص و تبدیل سوزلا کاندلا ری دین حال طرفان
 دیکن سوزده رایسی بالکلیه ساقط ایب طغان دیر لاری
 بو قیاس

قیاس برله طرسوس طرفون لفظ لاری اکر چه فابره سن مخرج ده
 بعید لار بولوب هم استماع ده قریب بوی قفه طرسوس نیک
 سنی فاعه مقلوب بولوب طرسوس سن ثانی برله نون او ترا ده
 قریب مخرج یعنی بر ایکی است حرف لاریغه بولمیا چ نونو مقلوب
 بولوب طرفون بومیش ورموند اغ بولغا چ طرفون دین طرفان
 بوی قفه سچ قیاس و دلیل کدرک ایاس کلمه لارده حذف حرف
 یا بعد نیک مثالی مثلا بولوب کلیب دیگانی کلمه ده آب کیب
 دیدل را و کی تورت حرف برله کلمه دین ایکی حرف مطروح
 چ نکره غی شش حرف برله کلمه دین او چ حرف مخطوطا دور
 فعلی هذا لا قوال استهم دین استهمیکه یوستا کیب دلیل قویخه تی چ
 ایاس دور مثل آزر بای جان اصلیه آزر بایکان بایکان ایگانی

کافی جیم غمقلوب بولوب آذربای جان بولمیش اولکی هریمی سیغیه
 رابطه بودور شهر افتاد اینا سپدا بر پادشاه بردم که
 برایشان تفراق توکتور ما ککه امر قلیب اول تفراق دین بر عالی دوبه
 حاصل بولدی اول دوبه کا آذربایکان تسمیده ایلا دیدار زیرا
 آذربخت ترکیده ه یوکسک و بایکان تخی عظمی معنای ریونیه بولدی
 برله تریسه کبار توفه ه دیگ بولور آذربایکان بایجان مؤذین
 مورفی دور حال مؤویب برله مشهور دور و تخی اهر استبل
 شهر ایته ابن دین اسلامه کلکونچه نجه اسمی برله اسمی
 بولمیش دور بیان ایتیین تا ریخ جغرافی ده نظرافی زینا
 قسطنطنیه است نبول و اسلام بول اسمی لاری برله یاد
 و تته کار بولغان برلان بلده جسمه مذکور ه عهد قدیده
 سیغیه

لیغوس نامیده بر یکجک پورت بولوب چونکه لاری بعضی
 یونانیه کلیب وطن اتکان گنت مذکور غه بر این اسم پیش
 و مؤخر اینکی رومانیه نامی برله دوت مشهوره روم نیکای
 تختی بولوب کتکی ندین کین ینکی رومانای ترک بولوب دوت
 مزبوره ایمپراطور لاریده قسطنطین نام ایمپراطور نیک نامیغ
 نسبت قسطنطینه اسمی برله یاده و تذکار وی قد بولوب چونکه
 یونانیه وقتیده جوار و حوای قسطنطینه ده واقع کویلا زارای
 جویج و لوازمات لارینه تنظیم و تدارک ضمنیده کویلا ردین قیوم
 قسطنطینه کتارایکان اسنای بولدا بری برلاریکا تصادف ایلا کانه
 ناری کشیکه دیب واقع بولغان سوال قسطنطینه دیکاچ موقده
 لسان یونانیه الی معنای معینه بولغان استین نقلی برله شهنش

ہینچہ وال بولغان موندانغ نغظی بالترکیب استنبول یعنی شہر
 جواب ہرماں اوتد اسپدا برنوع اصول جاریہ دین بولغان
 بولہ نہایت الامر قسطنطینہ نغظی انچہ ایل علمی وار باب قلم
 نذریہ معروف و مستعمل قالیب بین العوام کلیا متروک
 و منسی بولماق یاغوز استنبول اسمی شایع و شہرت شمار بولوش
 ذارغو و زارنار دیماں برلہ اسمی لاری تخی چغرافیہ لار دہ معلوم
 و بو ذکر بولغان اسم لار دین ما بعد اسلام بول اسمی تخی شایع
 و کثیر الاستعمال و ورکہ اسلام بول ایکی کلمہ دین مرکب بولوب برہ
 اسلام کلمہ بولوب کلمہ عربیہ و ور و برہ تخی بول نغظی و ورکہ
 کلمہ پلہ یونانیہ بولماق ذکر بولغان اوزرہ شہر بلدہ معناسی
 مفید بولماق بوسورت و نغظی اسلام بول بلدہ اسلام بول
 یازیش

یازدهم پیش سید لاری برده نظر شد نیک استی موند اغ اوز کا بولور ایگان
 خصوصاً قطریطنه استی مین استبل استیکه یونکا کی شهرانچه بولور
 منحصراً بولور ای جهاندا یوزلاب مینک لاب شهر لاری اولقی استی مین
 انقداب قیلش لاری اولکی استی مین حقیقی بولوب سونکره بی
 غلط بولوب هو مشهور بولور بولور غلط مشهور صحیح غیر
 مشهور بولور و تخی طرسوس بولوب طرسوس آخری مانو ایگال
 جانیر که متعدد بولوب مذکور طرسوس اولکی استی مین قایل مشهور
 بولوب غیر طرسوس استی مین استی مین مستور قایل محتمل بر معتد
 آدم دین طرفان شهری قیل زمانده قایل او انده بولور
 ویب سورا عانیده ایدیکه حقیقی اقله بولور لیکن شونچه بولور
 خاطر غه کلور که ایکی مینک دین زیاده بولوب کرک زید افتح الاسلام

کمنه طرفان نامیده معروف ایتمس کمنه نطقی زمان و دهوره
 مینگدین آرده مستعمل بولمای زیاده منجر بولور اسلام ^{فتوح}
 قریب مینک پیل بولیش ووردیدی آستان شهری طرفان دین
 ایلمدی ایکنی محقق آمانچه یوزیل مقدم ایکنی معلوم ایکنی دوردیدی
 بولایت نیک اسلامو کلکلی سلطان بغرا خان سیدین
 دیب منقول ورمند بولور سلطان علییه رحمة و الغفران ملکوک
 سامانیه دین امیرنوح بن منصور نیک معاصری بولوب پجرت
 نیک وچ یوز کین انجی سینه لار برله انیک برله مقالتیه قصد
 تمکیش ایکی امیرنوح متعاقب قادر بولمای چغینی بولوب
 قاجیش بغراغان موندانغ عظیم الشان ملکوک اندکیدین
 بغراخان نیک سماع احوالی سونگره دفتر ثانی وایز یولو
 انشاء الله

ان شاء الله تعالی و تنخی حیوایه الیه منادیه طرسوس شهری البستان
 شهری یغیده برویرانه شهر و رکمنی اندا ووردیدی البستان
 نیک لام برله باپه ساقط بویه البستان بو ایکی نیک بری
 بریک مو انستی هر یج دورتین داویرانه شهر و یکانی تنخی الان
 آساری موجود بولوب د قینوس دین قالمیش قورغان دیر
 آستا شهری او شوقورغان نیک یقینده راستی نه
 اسمی ایکی وجه برله بو شهر غه علم بولوب بری البستان دین
 لام برله بامسقوط بولوب آستا نه بولیش یا که حضرت
 آب آت قدس سره نیک جبه مبارک کلارینه اندا قویوق
 برله آستا نه دیب اسمی بولیش اصلیده آستا آستا نه
 مستان مستانه وزینده او یقوا ویکه حق و دم

ایب راجت لائیکل دیکان یردی لار عزیزلار نینک مدفعه ہونان
 جائینہ آستانہ دیماک ہر علاقہ برہ دور عمدہ قدیم دہا الہست ہولوب
 حضرت خواجہ اولکی اسمیکہ غالب سیق قلب اوزلاریکا آلہ
 عجب ایرماس زید ہر ایشدہ فائق کردک جنگ دہویا غیر یہ ہ
 غالب ہونان اوچون آب آتانا نیش تہ کیدہ آلیب عربیہ
 غالب نغظی نیک مراد فیدورا اولکی زمان بانلاری نینک
 آلیب نغظی موضعیدہ فی زمان بہادور پہلوان نغظی لاری
 جاری قییش قیلینور والله اعلم بالصواب انصارلسداد
 و تخی اصی بکھف نینک زمان و مکانلاری
 اختلاف ہونان کسے اہل کتاب او تہ اسید اعدولاری
 تخی افتراق ہونیش دور میو دیلار اوچ کشت دور تو تہنجی
 لاری

لاری کلابید و ردیب اہل نصاریٰ ہنسی و راتنجی لاری
 کلاب لارید و رجو دیکان لاری یقین جو کای حدس و ظن
 جو لوہ مسلمون حضرت رسول اکرم صلی اللہ علیہ وسلم
 و اول جبرائیل علیہ السلام دین اخبار برہنہ راجل ایتار لاری
 سکنہ ننجی لاری کلابید و ردیدیلار حضرت جناب
 باری رجا بالعب کلام برحیب برہ او لکلی کی فرقیہ نیک
 سوز لاریخ رو ایتب سبعتہ سائہم کلہم آیتہ کریمہ سے وہ
 و اینکہ زیادہ ہے برہ اصحاب کہفنی بیتہ دیکان لاری
 تصدیق اوزرینہ رمزوات رت اتی زبیر اول و او بر کلام
 مصدق اوزرینہ عاطفہ دور کہ تقدیر نعم و شہا منہم کلہم
 دیما کہ و رہر قائل زید شاعر دیکانہ حسن انشا و قیہ ایضا

چنانچه نغمه فقیهه ایضا دیکان کس و او کلمه مصدق او زرینه علفی بولگا
 نغمه سکنز انچی کلمه ییدور دیما ک بولوب و ناسنم کلمه
 سبعة کلمه نیک مصدق بولور جمهور مغربین بومغانه
 متفق لار دور قال ابن عباس رضی الله عنہما حین وقت
 الوا و انقطعت الغنۃ ای لم یبق بعد ہا عذۃ عاد و یغیدہا
 و ثبت انہم سبعة و ناسنم کلمہم قطعاً و جزماً روح البیان
 و اسم لاریہ اختراع بولوب تفسیر دہ حضرت علی
 کرم اللہ وجہہ قول لاریچہ اوچی بیلینی مکشلینیا مشلین
 ایدیلار کہ دقینوس نیک سق وزیر لاری ایدیلار چو فان
 نیک اسمی کیشططوش کلبکی اسمی ریان ایدی حضرت
 ابن عباس قویچہ اسم لاری مکشلینیا بیلینی مرطوش
 نینو

نینوش ساریوش دو انواس کیشطیوش کلکاری
 قلمیاری ارایش شعبیده حضرت علی قولیچ اسم لاری
 میننی مکینا مشجیمی که دقیا نوس نیک ست وزیر لاری
 مرطوش کشتوش شادینوش که سول وزیر لاری ایدی
 قاموس ده مکین امینی مرطوش بوالسن ساینوس
 بطنوس کفشطوط بعض لار قولیچ مکین مینی
 مرطوس نوانس اریطانس اوانوس کند سطلطیوس
 بعض لار قولیچ مکین امینی مرطوش ساریوش
 بیوش کفشطیوش دو نوانس بعض لار قولیچ مکین
 امینی مرطوش ساریوش کشتوط دور کلکاریده اسپیده
 تخم اشعاب بولوب ایکی اسپه یوقارید ایا زبده یکه ریان

قطیعه در امام اوزاعی شیخ و رشید السمل حمد و در وب
 حضرت تازی نقیاد و ردیدی ابن جریره دین نقل قلند یک اصحاب
 کتب نیک بکلی ارسال ایده ارسال نون کتب همه باز
 دیدی لوند ه یعنی زنگیده حضرت ابن عباس رضی الله عنهما
 بر بوزج کلب ایده و بر روایت ده قرمز کلب ایده دیدی
 محتال حضرت تازی ایده هر یخ کلب ایده اما قرطیب هر یخ لغی
 قرمز مایل ایده کلب حمته الله تعالی آلا جام لوند ه ایده دیدی
 بعضی لاری تو سلی و بعضی لاریا ه و بیاز و قرمز الاجه ایده
 دیدیلار و الله اعلم بما اظهد و ابهم مارا الذکر ریشی جمله و دیکنلاری
 غار نیک باشی بار جسمی یوق یعنی زیارتگا ه دیب هیچ اجدی
 تکدیم قیلای یقین یرا قدین آدم تخن بار مای تا غلاری کور و ننگانده
 اصحاب

اصحاب کهنه نیک غاری او تا غدا همیشه در ایام بر له گفتن اوله نور
 اکثر آدم پیری دیر لار اما یکی که معروف بولوب روم و لاریته
 بولغان غارت بلارده مکتوب آدم لار که مشهور طرفانه بولغانی
 تیل لارده مذکور دل لارده مرکوز و کوز لارده مشهور و منظور ^{منظور}
 بولوب یکی غار نیک یکی هینی پله کورکان سیار و سیاح
 لار بونیک یعنی مونیک صدینده بولغانی نیز غار نیک اطراف
 بولغان ویرانه لارینجه کوروب بر به لارینه و قراسین لاریته قیاس
 قلب اصحاب کهنه نیک قله سینه موافق علامته این لار و پاد
 شهری بولغان نشانی پای تخت اساس اشیا لار و اول پاد
 نیک کفر و ضلالت ده جبا بولغانی نیک آتاری ارسال لاری
 العین او شون غار نیک جوارینده مشهوره قیلا نیب کور اییب

تور و بدور محل حقیقی غار ببولی کرک دیب قرینہ پرلہ تھلہ

و تعضی ایتار لار قرینہ ایپ حجتہ واضع نیک برید و ر

و الله اعلم بحقیقۃ الحال عصن الله من الضلال

علی کل حال و علی ای مکان اصی بکهن

علیہ الرحمۃ الرضوان عند الله قدری اتم و اعظم ذوات

اکرم و افخم لار دین ایکنی بررم و محقق دور حضرت خداوندی

اولار نیک حقیقہ من میدی الله فہو المہتہ نظم مجیدی برلہ

شہس و سہدہ ایکی دفعی یا برد فو او نگدین سہونہ لہین

اونگنہ فرشتہ لار اور و ر لار ایکان واجب تعالی اولاری

کمال رضا سیدین و نقشبذات الیمین و ذوات الشمال کلام

کریمی برلہ تغلیب بولار کہ نسبت علاسی و تنی حضرت جناب

اکرم

اکرم صلی الله علیه و سلم بود ذات لاری کورماکه آرزو و تمنی است
 بوجه بار چه است اولار نیک مبالو شرف و کمال زلفه است
 اما تعلق غیر دیر ذکر قبیلور لاکم سر جریده انبی علیه اشرف
 الشیخا حق سبحانه و تعالی دین نیازنده بولدی که اصحاب کهنی
 کند و یہ کور سہ تور حق تعالی بیوردیکه یا محمد صلی الله علیه و سلم
 سن اولارنی کورماکه سن لیکن اصحاب نیک مختار لاریندین تور
 کور سہ اولارنی ارسال ایلا که رسالتینک اولار تبلیغ ایلا لار
 و اولار سنی ایماة دعوت ایلا لار حضرت پیغمبر علیہ السلام
 یارب من اولارنی چوک ارسال ایما من ویب مناجات
 قیفا ناریه حضرت جبرائیل علیہ الصلوٰۃ والسلام کیلیدی که
 فرقہ شریفینک بسط ایله بر طرفیکه حضرت ابابکر و بر طرفیکه حضرت

عمر نے اوچونجی طرفیکہ حضرت عثمان توربتنجی طرفیکہ حضرت اوستوربتنجی

بعد حضرت سہمی نومی ہر بولغان ریچہ رخایہ چہرلازیرا

تعالی اول شمانسہ کسکا مطیع بولغانی امری قیلدی دیدی

حضرت جناب سہرورصلی اللہ تعالی علیہ وسلم تخی بوتتیب

برہ موذانغ قیلدی یار ریچہ اولارنی اصحاب کھنک غارہ ہی

نیک اونک یا نیغہ ایلتی چہار یار کزین رضوان اللہ علیہم

اجمعین مغارہ نیک اغزیدیا کی تاشنی الہی اصحاب کھنک نیک

کلبے ی بولارغہ جملہ قیلدی وقتا کہ چہار یار لارنی بلدی

باشینی اوین تبھیص ایلادی واپکار کی کر نیک دیب باشی

برہ اثرت قیلدی اولار تخی مغارغہ کریب سہرام قیلدی

خدای تعالی اصحاب کھنک جو انلاری نیک ارواح شریفی لاریغ

کلتوروب

کلتور و جب جملہ ہے اور تور و جب جواب سلام بہ دیدار چہار یار
 کزین رضی اللہ تعالیٰ عنہم رسالتی تبلیغہ باشلاب ای جوانا کرہوی
 بنی محترم محمد بن عبد اللہ صلی اللہ علیہ وسلم ہینا رکا سلام دیدی
 دیدیلار اولار تخی و علی حمی السلام ما دامت السلوٰۃ والارضی و علیکم
 بما ابلغتمہ دیب حضرت رسولینک دینی قبول قیلدیلار و بوجہ
 رسول اللہ بولغان حضرت حمی صلی اللہ علیہ وسلم کہ بز دین سلام
 ایتیک دیب تیا قلا ریغہ یا تیا قوشروع قیلدیلار کہ آخر زمانہ
 مہدی خروجی غی لیک اولار اویتوغہ بار دیدیلار کہ حضرت مہدی خروجی
 اصحاب کھنغہ سلام بہور حضرت باری تخی اولار فی اجیا ایتار
 مہدینک سلامینے آورینے اویتولار ریغہ بار و رلا و بر تخی اوینا سلا
 قیامت ہونوغہ چہار یار کزین بوجہ ایلم ملاقات دین سہونکرہ

بیخ اولار نے کوتا روی حضرت رسول اللہ صلی اللہ تعالیٰ علیہ وسلم
 اصحاب کھنک کی کیفیتیں کوردینے مودیب سہال قیدیلہ
 اولار بولغان سوزلارنی خبر بردیلار اول دستگیر ائت
 علیہ فضل التحیۃ حضرت لاری مناجات باشاب
 اللهم لا تفرق بین و بین اصحابی و انصاری اغفر لى
 اجنبی واجب اہل بیت و خاصیتی دیب دعا قیدیلہ
 حی السحی اصحاب نیک خاصیت لاری دین دور بر آدم
 حاجتینی طلبہ اسمی نے ذکر قیلی قبرلہ حاجتینی رو قیلو
 و بر نہ دین قورقہ قاجق ندانی قوتقارور و تنج
 اوت یانق نہ ہر خر قہ پتہ اوت نیک اوت تر اسپنہ اہ
 اوتنچ اوچا رور و ہوشو کہ ہ اوغلانق پتہ باشی استیہ نیلا
 بولور

بولور زراعت که یعنی ایکن که آفت توشند کاغذ غنیمت برهنای
 با غلاب زراعت او تر اسپه بکل روتخی چای شسته یازیب اچه
 شقیقه کین باش انزقینه دفع قیلور روتخی سراطین لار که داخل بولور زده
 اونک پوتین عسرد لاده تولفاق او چون سول پوتینه باغلا رله ر حفظ
 مال او چون بودات لار نیک اسمی لارینی یا نیوب قداماق مجرب دور
 ایدی الکلام بجز الکلام مفهومیچه سوز که
 مدبوط حکایه و حکایه غه منوط بولور اصی بکلف نیک حالینه یعنی
 اولار نه سبب بدله غارغه کیدیش و نه کیفیت او نیانیش لار یاز
 ماق لاریم کلیب لیکین مطالعه تفسیر عربیه قوه و استنباط معنی غه
 قد رتیز تهای ترجمه طبیب نیک یوزیدین و ترجمه حیات الحیوان
 نیک سوزیدین بجا رته نقل قلب یازدیم

اعدو بائنه من الشيطان الرجيم ام حسب ان اصحاب الكهف
 والرقيم كانوا من آيت عجا يا محمد دين ايتو ميگي اصحاب
 كهف ورقيم بزنيك آيت لا ريميز دين بر آيت عجيبه اوله بلگه
 سمواته وارض وما فيها ده بولغان عجيب اند سين اعجب وركهف
 جبل ده غار واسع دور ورقيم ايسه شول جبل ويا وادي نيك
 اسپي ورکه كهف اندا دور ويا اصحاب كهف نيك قريه ويا ككلاي
 اسپي دور ويا خود لوچ رصاص ويا حجره دور که اند اول زنيك
 اسپي لاري يازليلب كهف نيك اسپي اوزره قونوبدور انكلا
 نديکه اصحاب رقيم قوم آخردين دور که اول راوچ کشته بيلاي
 ايل لاري اوچون حاجت لاري کيتب بارور ايكندار اولار
 يامغور يا غيب بر كهف که کيرد يلا راول حاله اتاغدين بر صخره چين
 قورام

قورام تاش قوفوب كهف نيك چقاريرين بيركتي اولار نيك
 برى ديديكه كلينك بر بيرمير حسن يعنن نختي عمل ن ذكركيل
 اميد وركه الله تعالى اينك بر كتيدن بو بلادين خلاص قيلك اولار نيك
 برى ديديكه كونا رده بركون بعض عمل او چون اجيره لار استعمال
 ايتيم برت ارنگاندين كليب كچ بو لغونچي ايتلا كچ بو لغانده
 بر نيك اجرين بيردويم برت اجرين الهى كتيب درين اول اجر كيا
 برتت موزا وسايتب ايب چتتى او يومده توروب ^{عوب} تو
 كوب بو لغانده بركون بر ضيفق منيك قاشيموه كلدى سنده
 حقيم باردور بر كيل ديدى اينك ترك اتگان اجرين منكا بلدور
 من تخي نعم ديب اينك اجرى برله نسل لاندور كان صغير ^{نك} لاندور
 جمله سينه انكا بردويم الهى اكراول فعل وجه كرمينكا او چون قيلم

بزنی بود دین خلاص ایت شول زمان اول صخره تاشن بر تقد
 که منی نیک قبو غیدین ایریلد یار و غلوق کوردیلار و اولار
 اکینجی دیدیکه منیک تولا ما ایم بارایدی برکت کلب منین
 شده برله نرسه چرادی دیدیکه نغینکی منکا تسلیم
 قیل بولما هکنا غیدوجه برله بیچ نرسه برکاهن دیدیم اول
 انکا رضا بولما کتجه بر وقت دین کین کرسی کلدی منین
 معروف استی کانهینه انکا اولکی تکلیفی اتیم حتی اوچ
 مراتبه شوسوز او تکاندین سوزنگره انی زوجیکه
 ذکر قیلما نه زوج انکا اجابت ایت دیکانه نه
 چاره ایتا مندی نغینکی منکا تسلیم اتی من تیجانی کوروا
 قصه انکو بیچ تترادی دیدیکه سنانیم بولدیکه تتراسین اول
 ایدیکه

ایدیکه الله تعالی دین قورقارین دیدی تخی سن بو فقیر لقیشک
 برله شوخی قورقارین من شوخی راحت ده توروب
 روانودور که آدین قورقاریم انداغ بواسه انی ترک
 ایتب التماس ایتگان ندره سینی بر دیم الهی اکرم اول
 فعل نه وجه کرمیکه اوچون ایتیم نبرنی بوبلا دین خلاص ایت
 دیدی اول صفحه کهنه نیک قوغدین اولکیدین زیاده ایتیب
 چنتی که بری بر سینی کورار بولدیار اوچونجی کسه دیدیکه
 نیک پربولغان والدینیم بار ایدی من صاحبی ایدی
 اولارنی اوچوروب بیدوروب خدمت لارین قلب
 بولما غونجه کتله سی ایدیم برکون یا مغور یا غیب اولار
 نیک الدیغه بار ایدیم چنتی که افشام بولدی سوز بول اولار

اولاد زینک الدینیه کلیم اویغو و ایگان اوینا تا قنج کراسته
 کوروب الید اسخه ^{تقریب} مشطور دوسم حتی که اویغو دین
 اوینان خانلید و زوب ایخوردوم الهی اکبرین بو فعلی
 وجه کیمیکله چون قیلدیم نهنی بو بلا دین خلاص ایت
 دیدی خیره قوغدین ایرلیب اوچی تخی اوشدندین
 قتلولک کشتی لار تبیان

اصحاب کهنف غارغه کیده کلاری نینک سبیده اختلاف بولی
 حمد بن اسحاق ایتور ایل انجیل نسا و باشک جرم عصیان
 انجده ه پ پ پایان بولی شیطان علیه اللعنة اولارنی کال
 طلیغ نغ سوق ایتب حتی اولار بت نغ عبادت
 ایتلار و بت لاریه قربان ایتلار و ایلارید ه شره

عیسے اوزرہ بولغان درین باجی شیدار بارایدیکه حق تعالیٰ
 عبادۃ قیلورایر دیلر و پادشاه لاریک نیک اتی د قیانوس ایدی اوهم
 بت پرست ہووب بت غه قربان اتی ری جتئی اصحاب کهن بار
 شد کاکدی انکا افسوس دیکان یرده البستان نیکت تعنیده
 و اوزرینده ابتیه قدیمی بولغان غار و پادشاه اول شد
 کیدر سوچه ایل ایمان اندین احتیاط قیلدیلا و شد کاکملکان
 و قتیله امر قیلدیکه ایل ایمان جمع بولغان یر کاکلیب جز قیلدیکه
 بت غه عبادۃ قیلما بولور و رور و دیب ایتی اچلار یرین
 بعضی حیاتیقین عنیت بلیب معاذ الله مرتد بولدیلا
 و بعضی بت غه عبادۃ قیلور دین ابا ایتیب قتل بولور دی
 بعد امر ایتیب جلالرین شهنیک دروانه سینف

آستوردی که هفت کور و راول جوانلار مخرون بولوب صلوا ^{لیکن} صیام
 و تبریح و دعا عه اقبال ایتلار که روم نیک اشرف لاریدین بکنز
 جوان ایدیلار پادشاه مرقوم اول جوانلارنی کوروب اولار که
 بز نیک تنگدیار سمنیز عه عبادة ایلانک یا خود سیزنی قتل ایتام
 دیدی اولار نیک چونکی مکملین بز نیک بز تنگدیار بار دور که
 آسمان زمین نیک پادشاهی دور و پرند سزین اعظم واجلد
 و بز نیک معبود سیز اول دوراندین غیر نیک تنگدی ویب ایت سیز
 دیدیلار پادشاه طالیم غضبناک بولوب سیزنی قاتیلغ
 عذاب عقوبت اتماکه مین منکیم منغ قیلور سینه سیز که
 شونداغ عقوبت ایتار دیم آنچه سیز تازه جوانلار سیز
 سیز نیک قی بولما قینک ز غم حبت ایتارم اما سیز
 یلسینک

عقلیندزباشینکنز کیدار دیدی جوان کامل کوردیدار بویکس خانه
 لاریین زاده نغوق الیب غارغ کتیلار که اندا عباد و ایلار
 بر کلک لری بارایدی آرقه لاریین یوردی کعب حضرت لاری
 ایتور که اصلنده کلک لری یوق اییدی ایشی راه ده بر کلک
 ارقه لاریین یوردی اولار قوغدا دیدارینه کله ی برد فوج قوغدا
 ویدار
 بالآخره کلک ایکی ایغین کوتاریب دعا قیلن کیشید کیکی
 قولین آسمان قلیب کوتاریب سوز لادی مندین خوف
 اتمانکنز لاری من الله تعالی نیک دوستلارینو محبت ایتارین
 سیزا و یقولانک من سیز لار که پاس بانلیق قیلای دیدی
 بعض لاری بولار الله کیشی اییدی کچی قاچغانده بر چوپان قیلدی
 سبله بر کلک بارایدی اول چوپان دین لاریده اولار غارتبار

بولدی غارے کدیب عبادۃ باشد و پیلار اول راتون و بلار زوک
 برله زیب و زینت لیک و ساچلاری اور و کلوک ایدی اچلاری
 برجوانی طعام لارینو تعین ایتیلار که اینک ائی یملینی ایدی لباس
 قورکیب شہد که باریب طعام سہایتب الفاج خبری
 تجسس ایتاردی بر زمان موندانغ یورکاندین کین یملینی بر خبر
 کلکوردیلار که پادشہ برلارنی تلق ایتار که بسبب دین
 قورقوب محزون بولدی اولار بوچال و الیکان کون
 اولتور و شوقه تعین ایدی بر بلاری برله سوزلا شیب اولتور و
 ایدی لار حق تعالی اولار نیک قول اقلارینے ایشتمی کدین منع ایتب
 غارده او یقوسلط و کلکبکی غار نیک قبوغیده قولارینے
 اوز ایتب باشیغ قوی اوزره قویدی اولار که اصابت اکنان
 توم

نوم کلب کہ ہم اصابت ایب او یقولادی او اسنادہ پیش
 اولار نیک بوغار و ابو نغانیدین خبر تاقیب آکا بولوب حقیقی
 اینک باشینی القا ایلا دیکه غار نیک قبوغنیفہ کلکان پیمان آچ سو
 سیر لقی برله بلاک بولور لر او اولار یانما قوغد قیلدی حقیقی
 اولار نے بو معاملہ برله ساقلادی اکر ام و قالغان مخلوقلار نے
 عبرت و آیت برله قیلدی مراد ایلا دی وار و اچ لارین
 نوم و فوات برله و فایتوردی و ملائکه اولار نے اونک لاریدین
 سول لاریخ سول لاریدین اونک لاریخ او روپ تہبیه
 ایبار لاریدی بجه اول پادشاه نیک خان سپه بونغانلار
 ایکی مسکن کشته ای ندرین پنهان توتو رایردی اصحاب کهنه
 او نوتما دیب اولار نیک احوال لارین و اسهم لارین و انصاف

و انصاف لارین قلیه دین بر تخت نه قیاس دین صدوق اچده

بر اویده قویدیلا رچی الهی

و دپور مور ایتب اول بلا ده بند و سیس نام ر جل صالح

ملک بولوب التحش سکنیل ملوکت ده باقی بولدی لیکن زیانده

ناس نه عذاب بولدیلا ر کم لاریکه اقله تعالی نیک و جه اینته و بخت

نیک حقیقتینی تصدیق و کم لاری بولدی انی تکذیب ایتاردی

مع ذالک اهل باطل کونده کوننده زیاده بولوب اهل حق اوزره

ظهور ایتیلار چیا انچه حیاه دنیا دور بس انچار واجه بولور حسنه

بولس دیر ایددی بند و سیس بولت دین زیاده منهای بولدی

کجه و کوننده و زامته تعالی نه یا باریب چقا نیک ظهورینجه تیلار ایدی

الله تعالی انی اجابت قلب صحاب کهنی نیک نشینن تپسین بره

قیامت

قیامت نیک آیتان و بعثت نیک حقیقتین اظهار دایه شود و جبر که کم
 افسوس اهل اسیرین او یاس نام رجل نیک قلبی القاتیکه اول
 کشف نیک اغذیه ای بنی بر دم قیوندا رنیه کهنی خطیه اتیا رموند اغ
 بواب اجیه لار تو توب حتی که ای بر دم و کشف نیک اغذیه ای اجیتیل
 و اول حالت ده الله تعالی نیک اینی بر له اصحاب ^{کشف} او یقودین او یقونو
 کجه سویا کجه پایتیب صبا داتورا کجه او تده و کله دی و چوره اطرافداریده
 تغیر بوخیمین او چون اوزلاریدین کجکان زمانه نه پدیدلارونه تو هم
 قیلدیله رو بلکه کماکان و قیونوس دین حال لاریینه خوف که توشیتیل
 و یلینی غه دیدیلر که عاده اوزره تبدیل شکل لیک شهر که کشتی فکری
 بر له طهام ب تیب ایب چهار غه و هم نه سه زبونانین پیکر او چون
 یلینی شهر نیک دروازه سپینه باریب ایدی کور لار دروازه

اول شهرا علی نیکه مو دین بولنیغ علامت بار توجیه قالیب بر آخرد و روزه
 باردی اند انیکه متین کوروب متحیر بولدی بونه چال دور تونو کونکه
 کونده هسنا استخفا ده ایدی بونکه کونده ظهور استخلا دادور
 تونو کونکه کونده عیسی خوی اخصا برله سوزلانو راییدی
 بوکون انیکه اسمنین اتیارلار و بریکایدیکه بو شهر نیکاتی نیمه
 دیب سوزادی ایتیکه فسوس دیدی انداغ بولس بیلینی نیکه
 حیرتی تخی موزیاده بولدی کونکیده دیدیکه ایدی عقلمه خلل^{دور}
 مکالایق بولغانی بودور که خلق منعی پس دین ایلکری مکاخر
 بوکاس دا حاجتینغ قید کتیده ییب طعام افاق اوچون بو کانونه
 باردی ورم یا نیندین بر درم چقاریب طعامه باردی اول انی کور^{کاج}
 ضرب و نقشیون توجیه ایتیب یاندا بر شیکه سوزندی اول تخی بر خرفه
 بومنونل

به سوال او زره اول در همی تجب قلب تولدین قولی کشتی اندین زنده
 بری بریکه بکشیده دینه بولیش و دریب سوز با شاعالی توردی
 یعنی اول زینک سوزلا رینه پدیدار دقیا نوس غه ایلب برماک
 مداد ایتارلا رفندی قلب خوف که توشته در هم سینه نیک بوسه
 طها میند که کاس قویونک منی جاسموتی دیدیدار اول خلق ایدی
 ای یکت سن ز حال اسر خزینہ نی قاید اگوردونک بزر که خبر بیک
 بز سکا شریک بولوب بر که آور مین بوی سنی پادشاه ایتو مین
 ای آندین بنهان قیشقه جانیک بولاس خبر برور سن یعنی بوجوزی
 اشیب نه جواب برورنی پهای تورغانیدا سوزوب ای پادشاه
 نیک طرفیکه ایب بوردی اول زینک اسیدار جل صایع ایدیلار
 برین ایزوس و برین اسطوس دید ایدی یعنی من دقیا نوس غه

اینتار دیب قور قوب تولا یغلا دی اولار نه کوروب برهونجه قور قوشه
 کتیب لیکن حیدرته نه سهوز قیلور نه پیلای بارورایدی چون اول
 مدیرلار درهم نه کور دیلار ضرب نقشبند خوج قلب دیدیلار که
 ای یکت بو انغان دینه لارینک قاید ادور ییلنجی ایدی من دینه
 پیلایم بلکه بودرم منی بیام نیک مالیدین الماشام بو شهر نیک ضرب
 نقشبند و لیکن مکانه حالت بولدیکه پچاس من زیر امین چچاندا
 بو شهر نیک ایلیدین ایدیم عقین اینتا منگه حال بو که بر کون
 دین کین و نه منخا پور و نه من بلجان آدم لار قالمشیا کور امین
 تو نو کونکی کونده بو شهر نیک پادشاهی دقیا نوس ایدی
 اول حکم اتیار ایدی شومد انض بولس بو کون سیر حکم اتیار
 کور و جم دیدیلار بولار ایدیکه دقیا نوس نیک موریتین
 کور

کسین تو از زمان لار او تو بدور نچ پادشاه کلب سجده دنیا دین
 کتیب دور سنجی برینوز برتازه کتیب سن بر سوز لاکیل کتیب
 کتیب جانگنوز موافق بولغای میلسینا تیب پز برتاجان کتیب
 ایدوک دتیا نوس خلقن اوز یلام قیلما قیدین تو نو کونکی
 کونده قاجب شهر ننتیا شید اکی سنجلوس قی تاخیده کبهن
 که کیر میشی دوک آلان اولار انداد اولار منجی کیر کوز دیلا که
 اولار که طحام الیب بارور من دتیا نوس پز ننگ مراد کیز
 امر جانید ور یلب اولار کا خبر برور من من بولب هم موندنا
 کلخان حال و اما چه ابدور اشتینگ سز که خبر برورم
 اینا ناس ننگیر کلک اول کمنی که بار الی اندا اسجا سیم ننگور سز
 منسنگ مقینت بلور سز نیم دیب اول اکی مدیر اول مدینه برله طلعتی

پیاده اصحاب کهنه که بشلاب یولغ کید دیار سینی او نکلارین توشوب
 حتی که کهنه نینگ یغنیغه باریب ایدیلار بر جانب دین اصحاب کهنه
 وقتیکه سینی نینگ زیاده کلکلا نین کوردیلار د قیاسوس جانیدین پلپ
 قولیغه کدیپ دور دیب فدیلب بر بولاری برله و داع قیل شیب
 نما زغ تور دیلار کتی نلار نینگ کلتی نه زمانه اکلور دیب استظار ده
 بولدیلار اول حالت ده سینی اولاری حقیب کلدی اولارانی
 کوروب سچان بولدی که مونداغ تا، خیداتینگ دیدیلار اول
 تحی اولار نینگ جبر اسپنی حکایت شیب اریوس و اصحابی فعیوس
 اهلی اولار نه زیارت اوچون کهنه نینگ تاشقاری سید ا
 منتظر بولغانین روایت ایتی مونداغ بولس کندیلار ده ظاهر
 بولغان حق تعالی نینگ آیت و قدرت لارین پل دیلار بودیکان
 زمان

زمان او بقول ریده بونغانا ریدین سوکنده اونیا ق بونغانلاری
 بحث نیک حقیقتینی علامت و قیامت نیک قیاسینه دلا
 الکانین تعین ایتلار جده بیلمینی نیک ایشیچ اریوس و اصی ب کهنق
 نیک قبوغینه ایدیدیلار اول اصی ب کهنق احوالی یازیلغون ایکی
 لوحنی صندوقدین چقاریب کوردیلار او قوب ماجرالارین پدلیلا
 اقله تعالی غه حمدن ایشب بحث نیک حقیقتینی مطمین بولدیلار انین
 اصی ب کهنق نیک قاشیوه کیدیلار و بدبدلاری برله سوزل شیب اصی ب
 د قیاسوس برله اوتگان ماجرالارینی بلمش فده جمد بیدیلار بعد اریوس
 ملکلاری نیک لیدیه بنده وارنور و پ نامه کورساتی و اصی ب
 احوالین انا پله وردی اول انی ایشیچ اقله تعالی غه حمد شکر ایشب
 زیاده سیروندی فی احوال تابع لاری برله اطلانیب اصی ب کهنق نیک قاشیوه

ایندی

کله اولار اوتورور بند و سیس تورار ایکان اولار هر برین عتبات
 بعد اولار انکا استید او دعا اتیب اولار نینک اونیکده قائم ایکن
 کریب او یقوغه باریب قبض اولار نیدر پادشاه امر ایله دیکه
 اولار نینک هر بریکا آلتون دین تابوت اتیب اچکمه قیو شکل دیکه
 پادشاه کچ او یقوغه اولار نی کوروب انکا دیدیلر که بذر التون دین
 و نه کوش دین خلق بولغان ایاس بلکه تدراب دین خلق بولوب
 یینه تدراب نه قشور و مینر نینک کهمق ده نذابه یا تاغ نیندی
 منخ ایله ماکیل تاکه الله تعالی بزرگ اندین بوشتا تیار اولار نینک
 قاشیدین خلق تاشقاری چقان دین کین الله تعالی اولار نی
 حجاب اتی من بعد پچ کهر نینک اولار اوزره داخل بولما قوه
 قدرتی بولما دی جمله پادشاه اول کهمق نینک قیو غنده هر سجد
 یا تیغ رجب

یا بتور و بعبادتگاه ناس لارغ ز یارنگا بولدی

تبیان

او یقودین او یغان غانده ییمینی نینک کلکانی شهر بعضی لار قوی بیچاه
 دیب اکتدا قوال بو نکاد و روائته علم بی اخفی و اعلن بولار غارده
 سال شمسی برله اوچ یوزیل سال قمری برله اوچ یوز توقوزیل او یقولایلا
 سال شمسی و سال قمری تغوی یلده او نبرکوند و رسال شمسی اوچ یوز
 ایشیشیش کون و سال قمری اوچ یوز الیک تورت کوند و رسال
 اوچ یوز سال شمسی اوچ یوز توقوز سال قمری ایکی آی او ن توقوز
 کون بولور سینه شمسی ۵ ربیع یوم و سنه قمری ده نلث یوم بارور
 تعضیلی آرزو قیلغان تغاسیر لار که نظر قیلغیلار و لبتو انی که مغنلث
 مائة سنین و افداد و اتسوا ایته کریمه سینی نینک تسوا کلمه سینی

تجسیدہ اوچ تو قوز داخل و رکہ کلام قدیم نیک کمال بداعتین
 پیغیشلار بری یلده تو قوز بری کونده تو قوز و بری آی داتوقوز
 یعنی برای او توز و برای یکدمه تو قوز کون بولور

التد صبح

حضرت جناب رسول اکرم و نبی مجتهد صلی الله تعالی علیه
 و علی آلہ و صحابہ وسلم حضرت لاری نیک معجزات حسیه
 و عقلیه لاری نیک اقسام و انواعی نه تعداد ممتنع و محال بولور
 علم الله حال بعیش دور مقدمه نبوة لاریه ظهور انکاز
 معجزه باهره حسیه ظاہره لاری بعض لاریه اوچ نیک
 عدد بولور او شوم معجزاتلاریه بین اعظم واقواسی قرآن عظیم
 و فرقان کریم ده تخمین التیش نیک معجزات عقلیه بار دور دیشلار

مثلاً

مثلا بعدد معجزه دین بری قرآن دین استنباط و استخراج قیفا علم دور که
 او چه یوز التمش تور لوک فن پر قسم فن ده پنجه یوز یوز مجلد کتاب
 و رساله لار تصنیف و تالیف قلمنیش و رس علم انداغ بر معجزه دور که
 نوع سنی آدم نیک قوامی اصول دین و دنیا نیک دوامی جمله سنی علم
 برله مدار کلیه اول ملک لایغنی غه مالک و اول عروه و شتی غه ماسک
 بولغان مرد مرقوم قویم المسالک حد ذاتیده بر عبده جیشی و یا بر فقیر
 لاشی بولر بو علم سیمی برله مراتب زروایه نائل و مناسب علیانغ
 و اصل بولما قوه جزم و غیر شکوک دور علی اهل کتاب بعض لاری
 قرآن نیک نقطیده یا معنی سیده بر خلل بولوب انیک برله اسلام
 علمی سینی ملزم ایلاب اسلام غه کلکماندین بری نیل لار رنجی تار تیب
 و قوتینی صرف ایتب و اجتهاد دینی زیاده قیب تابغان با جسته سنی علمی

ایل اسلام عنذیده الهام برله و معجزه رسول برله لاشی بولوب بر جوارغ
 قادر بویغانیدین نچه لارای نفع کلینلار جمله دین بری جناب علی
 کرم الله وجهه رضی الله عنه حضرت لاری دین بریهودی یا که بر نظر
 کلی سیز نیک کتابینکده ثلث مائتة سنیم وازداد و اشعا
 قره ایتار سیز بن نیک کتابلار سیزده ثلث مائتة سنیم دور ^{سیند} ادا
 قرآن نیک اخباری کتاب سابقه موافق دیر سیز بو ایله مخالفی ^{دور}
 دیکانده علی حضرت لاری جواب بریب سیز نیک کتابینکده
 ثلث مائتة سنیم سیز شمس یه هر چه بچه دور که قمری هر چه
 اوج یوز او تو زیل بولور دیدیلار حضرت رضی الله عنه نیک بل بدایت
 جواب برکانلار کجا تعجب آتیب اکر محمد صلی الله علیه و سلم حق پیغمبر بوکده
 ایله ی مونداغ عالم انیک دینو لر یه انکا قشولاس ایله دیب
 ایمان

ایمان بکتوریشی و رای نو کلکانه دیمیشی که مونچیل دور کلام الله
دین خبرتا بنام او شبتو تو قوزایدی اهل کتاب دین نومیختار علی
لاری ببله مباحثه و مناقشه ایلاب لاشک مونیک ببله قذات نیک
سپیلنی سد ایتمن دیب کلیب ایدم تحقیق پله ایم که بو قرآن
تورایتی موسی علیه السلام غه بیارکان ذات نیک کلای دورکه
جسیغه انزال قیلش و ردیدی خصوصاً فی الجمله معنی دین حظی
بار آدم سوره کتفی اصی بکتفی غه زیارت که بار ب غار نیک
اقتضی سیکه قبله غه تو غریده و خانقه سپیده او قوغانوغه بفرج و سپهر
وسله حاصل بولوب حال لاری خاطر لاری نو کلکانه رقت قلیب
و دموعینی جلبه ایلاماک اولار نیک که امامی و خصایص لاری دین
چب ببولونور اگر چه نقش و جلوه ^{جذب} رقت اعجاز

قرآن دین ایگانی لاشک اما اول جای نیک فیضی نینه باشقودور
 بلاریب حضرت خداوند کرم اصحاب کهنه نیک جالین سچ پیغمبر که
 حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم دین آرتوق تفصیل خبر قلمی
 تفصیلی و تندی قرآن ابو نعیمه و راندین زیاد هغه فدا تمامیم
 الامراء و نایب اول استفت فیهم منهم احدا نظم مجیدی برله قییش و تمیق
 دین منع و نهی ایلامیش دوریو قارید ابر کلام سبقت استیک اصحاب
 کهنه سچ کله راییدی بو قوله بنا کلیت سیمه بولغان اچلاریدین
 برلاریدور که غار قبوعیده اولتوروب اولارنی کوزا تورایدی
 ناس دین قبوعیده ایگانداری حیوان شمیمه ندی دیب جیات
 الحیوانندامونداغ توجیه قییش دور
 اصحاب کهنه نیک غارغ کیرکان سبب ده اختلاف کثیر بولوب
 اقوال

اقوال لاری بعضی بعضی که موافق و بعضی لاری غیر غیر مطابق بولوب
 جمله سینی یا زماق امکانی عسیر بولغانیدین ترجمه تبتین دین ابرکی
 قصه و ترجمه حیوة الحیواندین برایکی حکمایه یا زماق برله اکتفا
 بولاندی اطولینی طلب استکان تقاسیر و توارینجه لاری
 مداجبت ایلا کایلا رایله ی بو واقع که باعث و مبدأ بولغان
 جابر و ظالم دینا نوسیم ایکانی نی یا زماق لازیم کلیب اینیک
 حالینجه بیان نومه شروع و کاریننی عیان نومه شرت ایتارم
 تا که آدم لاری پهلونار که ائنه تبارک و تعالی ذالجلال والاکرام
 حضرت لاری بعضی انبیا نومه دولت دینوی برسه ولو
 بسط ائنه اله زق لعباده لبغوا فی الارض نظم قدیمی معتقفا
 سیچ او تلکی حالینجه اونو توب فساد و طغیان برله یلاک ابدی

برله مؤبد و حمدان سپرمدی برله مذمت بولوب مخلص فی النسا
 موندایغ بلانغده و چار بولور د قیاس نینک جامی نینک ذکریدیه
 عاقل لارغه تنیه اصحی - کهنه نینک جامی نینک فکریه ه اخلاص
 برله عمل قیلی قوه ترغیب بار دور زید بول راسه تقای نینک و جدا
 نیتی غه اعتقاد لاری حسبچه دل لاری صفا اخلاص لاری
 خالص یغیدین بومرتبه که اولاینب تا بوقت نچی جمله ملت
 اولارنی مدح ثنا برله یاد ایلاماک دور لار بوردی که اعلی
 مشاقه و ریاضته تام برله تا بمیشلار ایس مکدین لارینی
 حفظ او چون بر ایکی فرسخ بیر که بچرت قیلن نیندین مرصات
 الهیه مظهر بولوب من فزله ینه من ارض الی ارض وان
 کان شبر من الارض استوجب الجنة کلام نبوی
 نینک

نیک صدق ہویشدا خصوصاً زمان فترتہ از عمل زینارخا
 کہ ب عمل کہ برابر ہو اور من تمسک سنتی عند فساد اتنی فداہم
 ما تہ شہیداً حدیث شریفی موکناث بد دور اما ظالم و جابر
 و قیانوس غدار بہ ناموس جیاتیدہ مغرور متکبر ہو ب پنی
 فساد لاری قیومیش عاقبت جینو خیشہ سی کور و اموقالی
 ایتمویدی قوشمویدی معلوم ایاس ہو مذتت دین ما تہ ابدہ
 لعنت کہ گرفتار ہو لہ ی عاقل غنہو ایکی جال دین نتجی خدا دیکدہ
 افضل سیچ شمی یوق ایکانہ نے فہم لامکہ و ر ۵۰ سیوس
 تقیانوس مشہور راسمی و قیانوس دور اصلی بابل دین
 یا کہ یونانہ ابن اسرئیل دین ایمیش اول جالیدہ تخریطاہ
 فقیر من لاسی لہ ہو ب بکہ یا لینہ پت ز سیکہ فتویشین

چو پانیتق خدمتی انکا خاص بولوب قوی باقیق عادت بویش دور
 خوش روی فصیح کوی حلیم بکیت ایردی یاشی قرق غنیگو پنجه کوی
 قویچی لیتد او توب برکون عبادتیده خدا غناجات قلب ای بار
 خدا یا یاشیم قرق غنییتی تخی مو پنجه عمر و م بار مویو قمو دایم بنده
 خدمتیده من منکا دولت برکت و نیانیک حضورینی کور هم
 دیدی فدای بال و جمیع خاطر برله عبادت قیدیم دیادی یا تیب
 او یقولادی تو شنیده کوردی بر قائل انکا ایتور دولت دینوی
 استی نیکه بریلور راحت آخرت سورا بنگ او شوبو
 چالینک کنکا کنایت ایتار قیسی نی اختیار قیلور سن اوزونک
 پلور سن دیکانده او یغاینب خلی فکری و اندیشه دین سونکده
 کونکله دنیا غنی میل قلب دیدیکه اگر منیک آخرتیم مقابلیده دنیا

بر و بر بونک پادشاه لایق مرتبه سنی بر کسب دیدی یه یا تب او بقولای
 قائلینه کلای کورونی ای ای آدم سنی مخیر قیلغانه آخر تنی
 سحر ساند ای سکنایم دنیا و هم آخرت بر یلورایدی
 غافل بولدونک الداند نیک بار دنیا یقین پرده غافل بولدی
 دیدی کیتی بو پچاره او یانندی آخرت او چون اصل غم پی دی
 ای دی مکن بود دنیا لایق قایدین میسر بولور قولو منو کیر و دیب
 بواندیشه که نوشتمی بعده تانک آتی کونده کی عادتت برله
 قوی با قفای باردی تو یلورینی با قیب قراب نور رایدی
 کور دیکه بر قوی چقور غه توشش خطراب برله ندر اینب چقما
 یا تب دور باریب قوی چقما ردی بونه توشو که و ترقده ای
 بره شو کور دی قویوالدی خط پتویش دقت قلیب هیچ

او قویا دی تاشنی ایب شہر کہ کلدی ہر گنگہ کور پتی خط
 او قوب پلا دیدار یقین شہر ہر شہور عالم بارایدی تاشنی
 ایب انیک الدینہ باردی اول ہم استخراج قلیب پلا دی
 مکہ دیدیکہ مصرید ابرو شہر شیخ بار دور ہر ولایت دہ ہر
 عجیب ندر ہر ناپہر انکا کور ہر تور لار اصلینہ
 اول پور انکا ایب بار ہر نک بو تاشن نیک خطنہ
 اول چنہ رور دیدی وقیانوس ہوسوز برہہ ہر شیخ
 کتہ باریب تہ ذبور موکے ہر نے استہاب تکتہ یو لو قوب
 تاشنہ قولیو ہر دی شیخ الدی خطنہ او قوب وقیانوس
 نیک یوزلیا باقیب تکلانیب تکلانیب قراب تفکرہ
 قالدی وقیانوس انیک تکلانیب قران خان حکمتی ہر راد
 شیخ

شیخ دیدیکه بوتاشد ابولمیش شونیک صیغان یردین قرق
 قدم کرده دفن بولخان خرنیه بار بو خرنیه کم آخره خی ترک
 قیلب دنیا طلبیله انیک قولیوه کور و نیاده هر مد
 عای بولسه تا پور عاقبتی اقلد قوالی پلور دمیسی سن
 بولسانک بریختی کور کام فیصیحی نظیق آدم آدم ایکن
 بو خرنیه قولونک غم کولایب دنیا ده مراد نیکینه تاقیب
 بعده آخرته نیمه بولادور غانیک نیک فکر لیا تو شوم
 دیدی چونکه او خرنیه اچده برضم بار دور انجا سجد
 قیلی غوغی اودقنیه قولونک کلی سن طلسم بره قولیوش
 موکل لاری پلاک قیلور ایمش دیدی دقیا نوسن ایدی
 آخرت دنیا برله تاقیلور من تیمر ببعقل ایکن دولت که

مغرور بولوب آخرتینی تیور کاہن بکے شکرانہ سینی بی کلتور و
 خداغه عبادة قیلور من و صادیر بولمان خطا ایشار میغه
 توبه ندامت قیلور من خدا غفور رحیم دور دیدی شیخ
 نکرار دیدیکه خطانیک عالی بومال تدرک آخرت قلب دنیا
 طلب قیلمان بند که میت بولور ایشی من سنی آزون
 دنیا دادنیانیک حضور ایشی او چون آخرت نیک را حتی دین
 ایدلیغ نیکنی رو کور عالی آزون را حتیک ابدی عذابو کورقا
 بولغودک فهم لانیب ایتور من کیل بو ایشدین فراغت برله
 کین که کونلا رینکینی بولاک ایلار دیب کوب نصیحت قیدی قیاسی
 نفس آرزو سی غالب بولوب شیخ نیک سوزینه قبول قیامی
 خزینه ای تقوه راغب بولوب کتق و برقیل ده شیخ تنج دنیا طلع
 قلب

قلب دقیا نوس برله باریب دقیا نوس شیخنی اولتوردی
 دمیثلا رالحاصل دقیا نوس شول جانیه کلیب شیخ اتینگ
 قرق قدم بیرنی کورلادی پید آلتون کموش و جواهر بو بوب اینک
 اچیده التوندین بر صنم کوروب سجده قلب مؤکل لرینه
 اوزیکارام قیلیمش صنم نیک کوزلا ریکا قویولغان تشاری
 اول خزینه غم بر ابر ایمیش بار چهرینی ایب غنی بوی ق برله
 صنم نی ب قلب قوز غامای بوزمای اولتیدک قویمیش بوز
 شیطان علیه لعنه مونکا یولو قوب عقل غم یا قشیق نصیحت
 قلب صنم نی اغراز قیل دیب امر قیلیمش سکا بود دولت نی
 برکان اولدوردیمش الغصه اول مال دین دقیا نوس اوزیکا
 لازیمی الدی قانغایته اندا قیوب وقت حاجت کبر اکیه باقیب

ایب تو را ایددی پنجهیل لارا اول شده استقامت قلب
 تجار لارا چیده مشهور و معروف بولیش بعده بوخزینه تا
 تمام ایب تو کاتب صنم نی برله ایب تجارت برله فارس
 مملکتی و ملکیش اندانغ کوب بولماق برله پنجهیل لارا تور و قاشین
 و فارس مملکی نیک اعوان و انصار لاری برله موانست
 حاصل قلب بولارد قیاسنی پادشاهی پیله و روپ
 عنایه قیاسی نظر عقل فرماست ده دولت ده وزیر
 پادشاهی بقوه مشیر بولماق و صالح و قابل دور دیب
 مبالغه مدح برله انکلا تیشل پادشاهی قیاسنی کور
 طالب بولوب دعوت قیاسنده قیاسنی افراط برله
 چشم و تحمل برله باریب کوروشوب پادشاهی
 زیاده

زیاده محبت قلیش او انا داروم پادشاهی بر له بولا زینک اراک سید
 بر عداوت تو شوب جنگ می ره قلی قوه مقرر بولوب دقیا نوس
 نیک اصلی روم بولغانین پیکا چ پادشاهی فارسی بوش نیک
 تدبیرینی انکا قویض ایلاب نچه لک لشکر که سر دار قلوب قوه
 ایبریشن فارس عسکری کلکانین استیب روم پادشاهی
 تخچ پچه عسکر سله الدیفه حقیق میدان می ره ده روم عسکری
 قاجب پادشاهی اسیر تو شوب قتل بولوب دقیا نوس
 انیک پای تختینی ایب روم پادشاهی بولوب اوتورور
 جده فارس پادشاهی نامه میاردی دیدیکه دو کشمکنزدین
 موندانغ انتقام الدیم پای تختینی قونوه کلتور دوم ایدمی صلحت
 اولدور که موندان تورامین شه نیکدای مال ملکوفنی واسبا

اشیائے دجله دین فیاده مجرب و ابرو تو م بار اخی اعزاز
 اگر ابرو مکاره کجا یار سیک منیک و ولتیم بو مرتبه کار فقیم
 کل سے اول بت سیک اعانتی برله دور ویب صمنی
 سیک باره سیدین نچه سوز اتیمشین نامه پادشاهی فارس
 تیه کور و بغضناک بولوب منیک نجتیم که بو شلایا بوس
 اوز بوتیه کماوند غوغای قلیماقی نخته موفه الحی
 او نو تمیش جانیر که بر کون تخی مکاره قیلور قوه تابا
 انیک رینی قلیماقی کرک ویب در حال عسکر حج قلیب
 دقیا نوسن سیکه دیدیه اطلاقش بو طرفه اوقیانوس
 تخی شاه نیک کلخان خبرین آتیب عسکر عابرله الدغیه
 حقیقت پادشاهی نیک کون کلید ابو ایر دیکه عسکر
 بولوب

عسکر بولوب اوز عسکر عم دور بار خانمید ابار چرپه مخا کلور دیب
 اصلک انمش ایدی روم پادشاهی نیک عسکر بولوب تخنی انلی قرب
 اوتمیجان دور انلی قدری میلی معلوم بولمنان میلی تخنی مخا بولور دیب
 املانمش ایدی و حالانکه الانه عبید الاحد مضمونے برله
 دقیانوس نیک عسکر و سفاوتی برون دین اولتخان ایدی
 ایکی طرف نیک اکابر لاری به ایکی دقیانوس نیک خدمتیکه
 یک دل بولوب عسکر مقابل بولوب مقابله و میره قیفا نده
 پادشاهی فارس نیک عسکر سپه شکست یب قاجتی
 شاه فارس دقیانوس نیک قویغه اسپه توشتی انی اولتورده
 روم فارس پادشاهی بولوب جمیع عسکر سپه شاه نیک پای
 تختیکه کلیب اول صنم فی الیب عادتچی امکا تا بنیب و جمله

خلقنی انکا تا بنما قوه امرتلیب حکیمه ابو نغان خلق کل است بت عه سجد
 قلیشلا رجد ما و راسند و تدر کستان نیک غربی و اندین تر کستان
 نیک شرقیه او توب بو تینی برله ایب یوروب پر بارغان
 شد نیک خلقینی جو تغه تا بنما قوه بیوردی تا بنمایینی او تو
 تا شلادی یا که قتل قلیب شینیی در و از هله رغه آب ر ایزی
 شوند اغ قلیب شه دین شه که کز یب و لایتینی طرفانوه کلیب
 ضبط استیخه قلیب اطرافلا رغه جاسوس ایبار یب قایو زده
 شد و خلق بارد و ر کور سکنینکا جذب به نیکار دیب آدم لاری
 اطرافلا رغه بار یب بشی کون اون کونلوک بیدل رده آدم
 و شه دین اثر بوی یا نیب کلیشلا ر دیلار که اول وقتیه
 طرفان نیک شرقی و شمال طرفیه بر آلیتی و بلکه آنه پهن زیاده

یرده بر پستی یوق امیش بر آدم لاری یا نب کلکانه یقین
 یرده آدم یوق یعنی خدایب می لک چن غه بار ما قوه خوف قلب
 یا که انی یراق پلب علی کل حال اول یردین اصل مملکتی قایتیق لویلیکا
 کلیب بو کلکان یر یعنی ولایت طرفان منتهای سر جدی ^{جدی}
 بولاق برله آستانه دای بو مضافات نینک یر نینک افضلی
 واقار سونیک اکثری سوا جمتیدین اکی و پای تخت بو قوه
 اصلی خیشی و راند امکم قورغان و ستمک نبال رسالیب اوج
 یل یاز یاده اند اتوروب جمله خلق لاری بت غه سجده قیلی قوه
 امر قلب خلق انکا سجده قیلور و قتیله بنی برله اولتور غانیدین
 آدم لاری بتی غه سجده قیلور مویا اوزیکا سجده قیلور مودیب
 اختلاف قیلیش لاری بعضی لاری بت غه سجده قیلی قوه

۱۶ مر قیلدی بعضی لار نغ اوزنیکا سجه قیلدی قوه امر قیلدی و جبه قیلدی
 ویب نبابین الوهیت دعوا قیلدی و میشلا رالعیاذ بالله ایکی
 حالت نینگ برقیسی بولس بربردین اشد و بری دین بری فصل^{دور}
 او شبو اشنا دا اصحاب کهنف واقع بولس وقوع غه کلیب غارغه
 کیمیشلا دور که قهه بونینگ قیلدی ایا زیلدی غار نینگ اغزینیه
 برکتی زین سونکده بریل انه اوشده توروب بعد پای تخینکه
 کتیب یولدا اپلاک بومیش دور جمیع عمری التمشیل بولوب اون
 الله یل پادشاه لیق قیلش و رهاکی نینگ بو جنبا جالا فولاط شیخ
 نینگ قولیدانی تذکیره نینگ بعضی مضمونی اولسید ایقین دور مرآة ده
 و قیاس نینگ سلطنتی آله یل بولوب تحت کار بی شهر طرسوس
 ایدی و میش سونکده اولادی قالیب پادشاه بونغانی تواریخ^{دا}

معلوم

معلوم ایساں یازغانیند اوزرہ د قیانوس نینک و قتیده سالغان تورغان
 جالا استند زده نہایتی عرض و عنایت بوغانیندین تابو وقت غچہ بیغ
 یرلاری یقینی توروبدور و تخی شد نینک اوترا سید ابرہ بندتار بار
 انی تیزن و طرادیرلار د قیانوس نینک دیوان خانہ سید وراوچ ای
 رے جالا موجود حاضر توروبدور اندین یوقاری پے جواب فنا بویش
 فنا دین باقی پے تخمین اوتوز کز شری بلکہ زیادہ ککور پراشیانہ
 سیدہ کورونوب تورغان خانہ پے ایکی جانب د ۱۵ اون ایکی
 خانہ دین تاغ چوقوری تخلیدیدہ او یوب پیمیش اچی تولا تقار
 و تماشیل دور قبلہ طرفی قلب کتکان توفه سیکہ بو طرف دین چقار
 استراند خلق نینک چونکہ کچی بومہ اقول بہار نوروز دہ انیک
 او ہنیکہ چقیب تاش قیلورلار سیدھا دور انکا چقاندا

آست نه شهدي كفا ده یعنی اوچ دانورغاند ك كورونور
 ممكن بو تعمير نجب يا پيش اول تواقنه تاغ قليب او يوب
 محكم سو قوب بعد اچيني او يوب تاغدا كي غار نيك شكيد ه اوي
 قيلميش اوزيكا او قليب مناسب يه ميشور
 و تخي تو يوقا سو بيكه اصحاب كهف يني سو سيدور بو
 نيك بو ييدا ايكي طرف تاغدا مقداري بريريم فرسخ يرخي تاغ
 او يوب اوي قليب بر اشيكه ين كير كانه اچيده نچي حجره لاري
 مشتمل موندانغ اويدين اوچ يوز مقداري خانه عدد قيلم
 اچي اشيكه ين تايمه صورت جازيب غانده محقق سو
 بونغان اكثر خراب بونوب تاغدا بلند ليك ده بونغان بجاله
 توروبه و رانجا چقي ق زيا ده عسير دور رقيقه حاجي اسماعيل
 اندي

افندی برله یول تانیب چتقا و سیه قیلیق آرزو قلب تو بیدین قرانغا
 آسن غنه بر یول کور و نوب آهلا ریمیزی رفیق نالت میز فیض رحمتی
 بریب پیاده یور کاغیزده باریب یوسیمیز بتماش یول پوره ب انکا جفا
 مندیب آسایب قالیب اندین او تیاک انکافی بولای یانیتوشاک
 نینه مشکل بولوب ازار ازار اندین تو شوب یول دیکا نیمی اقیب
 تورغان ساری ایگان بجه سبیل تانیدین او پتیکه چتقا اچی صورت
 برله مملو تخی نه بونغان علامتی تخی موجود دور قانداغ جنس برله
 بولن بر خط بولور مودیب کوب تنخص قیدیم اینلا دیم تنمال
 دین غیری پیچ ندر کورونمادی سند بر حجره ده بسلمه الدر
 بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 یانیش بر خط کوروم که سرنده یازیلیق خاطر میونکدی

زیرا جواب اربعه است ^{تتم} ال بره ^{تول} ایگان ^{بسم الله نیک} اندازه ^{مستجاب}
 و نه موا استیج ^{بار} سوئده ^{مسلمانان} ریا ^{زماقا} اجتمالی ^{قریب} دور
 اما غیر آنه ^{مذکورات} نیک ^{کمند} لبق ^{علامت} لاری ^{بین} معلوم ^{دور}
 شوند ^{ان} معلوم ^{دور} که ^{بعض} موا ^{اضح} لاری ^{یده} چقیب ^{تور} میش
 کپیچ ^{لاری} تعیین ^{زمان} نیک ^{آدم} لاری ^{کو} تار ^{ماکه} عاج ^{لیق} قیل ^و نغان
 چونک ^و کپیچ ^{لاری} دور ^{نغان} غار ^{بلند} لیک ^{ده} تاغ ^{باشید} اقلیب
 سه ^{نیک} تو ^{بید} و ^{یرا} قد ^{ابو} نغانی ^{زمانه} ای ^{حی} نیک ^{اوز} اعلقی ^{بر}
 سه ^{یر} نین ^{ایز} یب ^{توق} و ^{تا} شل ^{رینه} اقلیب ^و اد ^{یر} سه ^{غله}
 کتیب ^و رانس ^{پر} ایش ^{اس} لیغ ^{خارش} ای ^{ماک} تبی ^{ایگان}
 به ^{فائده} مشقت ^{نی} لازم ^{قلیب} سوغ ^{یراق} بنا ^{قیلم} اس ^{ایدی}
 سه ^{نیک} یر ^{اقلقی} از ^{زمان} نیک ^{بویانید} ه ^{بوغا} نیغ ^{دولت}
 قیل

قیلاد ورتالت تا غلاری او یوب مکان قیلاق غلاری مکی تو تفاق
 و تنجیون من الجبال بیوتا آیت کریمه سیدین متبادور صالح
 علیه السلام قومی شمو د جنات نمودنیک عادتاریدین ایگان
 اولارنیک مقلاری مدینه منوره برله دیمشقه شام ارا سید ایگانی
 تقاسیر و توارینجی لارده مذکور بولوب بو غار لارنیک غلاری
 اندر چه قوم عاد و ثمودین ایس بولس عادتو د نیک عادت لیک
 اتباع اول وقت نیک انکایقین وقت لارنیک خلقی بو ق
 لارینجه اباد و افواج ای رزیر اینجه آدم اعصار اعتبار
 برله تعصب تغذ لاری مقرد و راتا عوام الناس اوتدا
 سیدامونداغی شهرت بولمیشی و رکه اصی بکهنی د قیاس
 دین قاچب غارغی سیر کانداریده غارنیک وحشیدین

قورقوب اولار نه توغما قومه عاجر بونغا نيدن چي قلا ريفو تنظر بوب
 چي اولار نه توغما قا او چون سا قلا غاي عسکر قوميش تا غدا گي
 کوب غار لار اول کوزا تيجي عسکر لار نيک جا يلا ري دور دي لار
 برقرن يعن او تو زيل يا زياده اندا ب قلاب يا تيشلار ديب
 سوزلا گان اغا ليط لار ي ارباب علم و صحاب ادر اکن نزديه
 بالکليه متروک و مسرفوخ بولماق مطلق اهل فهم که تخي معقول
 بولميفاني آشکار دور زير ادر قيا نوس نيک سلطنتي اوان
 تورتيل يا اون آله ييل ديب اجبارتتات برده صاحب
 مرآه د قيا نوس نيک سلطنتي آله ييل ورديشلار
 نمانی برنده کوزا تيب بولگون چقا رمو او کون چقا رمو
 ديب منتظر بولميفاندا تا غلار ني او يوب او ي قليب انکا
 زيب

زیب زینت بریب بو قد چشم بدله بو کاس ایدی ثالث کوزاچی
 آدم جوانب ارجه نیک اوچ طرفین بوشتی تا شلاب فقد بر طرفینی
 بر فرسخ ایکی فرسخ یردک غار لارغه کرب یا تیب او بقولاب
 کوزا تاس ایدی پرنه ایشی قیلر غار معمه دنیکن ایدی او اینک
 اغذیه ایشلار ایدی بر طرفین کوزا تاس ایکنجی طرفین کچه
 چقیب کتیک احتیاجین ملا حظ قیلور ایدی بو غار تیک نیا تیک
 وقت ریاضتغه قرابه صاحب خان اول جا ایدی کتیک اول
 سوله ایما س نچه اولادی نیک اولاد لار نیو و بلکه آثار
 لار نیو نظر قیلر اول طمانه سفید مذیب تنه خدین
 مسکن عالم و معتقد بقا و نسل بنه آدم بولوب ابد الابد
 فروغ لاری اندا قالماق فکر برله قیلیمیش دور نچه و نچه

بیوزیل لار اندا وطن تو قلوب تور مشیدور بو نیک نظری غار است
 سومی یوقا سید اتنج بار دور و بو ندین غیرتی تا غلاره
 مسکین و مکان تو تهاقی عادتلاری بولوب شهر لاری
 و وطن لاری اول بولمیش دور و الله علیه و آله علم
 قدیم

بو بیوت و غار لاری ایل اسلام ده سه دروغ حکایت قیلن
 مخبر نیک قولین فزاده سه برله تصدیق و تصویب
 ایتار کا اول خبر اصحاب کهنه قصه سه نیک
 کلامی بولوب سه زلا غیش ایدی مرآت الحیا
 کتات ده تاریخی مرخان دین نعل بولغانی
 یعنی اصحاب کهنه ولایت یونانده جامع
 طرسون

طرسوس دیلیانلاری افسوس شهریدین ایدیلار دیلیانی
 آدم لارظن قلیغانلاروم دا بولغان طرسوس بولماغا
 نینه کورس تورچون که یونان ولایتی نه برده بولغانی
 حمله کا معلوم جغرافیہ لارده مر سوم دور دقیانوس
 شق مانوس دیار رومدین یا بابلدین دیلیانی تروید
 پای تختی طرسوس دیلیانید اتخی ایشبه براغوز زار
 تردید برله تخصیص او تر اسید منافات ظاہر دور
 وتخی بر یور کاندہ شهر خلقتی عباده اخصامه جبر تخونین
 و ابالتکانلاری قتل و تغذیب اتیب افسوس شهر کا لاله
 یا زخانلاری و ترجمہ بیانده دقیانوس افسوس شهری کا
 نزول ایست که اصحاب کهن اند ا بولدی لار دیلیانی و عین

لاری

وعین اچھا دہ حتی اصحاب کھنڈ ہونند ری شہر کاکلادی دیکھنند لاری اقوال

بارچہ د قیانوس اپنا ظہور کان شہر دین چقیب عین شہر

کھلانی خصوصاً حتی برہہ تھیری مسافہ بعیدہ کلب و کلکان پیری نیک

انتہا سیدہ ہونداغ حادثہ ہونانین اقتضا ایتاروتیج آلتون و بلزک

برہہ زیب زینتی و سا چلاری اور و کلکو ایدی دیکانی ہوقوم نیک عادی

قدیم لاری غمواق کلور زیر اس چلاری نی اور ماک و بلزک برہہ

قولیغہ زینت ہر ماک ہونداغ قبیلہ ایشلا رخاص ایکان غایتہ کھنڈ عادی

ایکان اسلامدا یوق قلیب کفار داپنوز باقی قالمیش دور چلا خطایار

ساج اور ماک و بلزک ہر ماق بارد و رہن ہونداغ ہولہہ زینتہ

بعضی لار نیک اصحاب کھنڈ نیک دم دہ ہونان طرسوس تخصیصی لاری

دوقیانوس نیک پای تخنتی تیج اولد و ردیب افواہ غلط اصوات

بلند

بلند برله انجان و عوالری باروچ قالیب نزع لار کل سطن
 و حدس برله بلکه زعم اییش برله کتابلا رغه امان نظر برله باقی قیدین
 عاری و تسابل اثیب معنا سینی تا باقیدین عاجز بویا قدریدین
 ناشی دور و الکتب لار نینک اختلاف و اتغاتی جمیع هر سی
 بریول و بدطر یقه برله بولوب اولار نینک تضاد فر دین سوزنکره
 بو طرفکه توجه لاریده اصل شبهه قایمده و روانده علیم علیم

ای قول سلیم و آیه سقیم

بو عزیز لار نینک زیارتی انکرچه فرضا واجب دین بو کاسه مو
 عندالله مقبول بولغان ذوات کرام لارکه محبت قلبت بارعاق
 برله و اولارنی زیارت قیلماق برله انشاء الله ثواب دین
 محوم بو کاس بارغانلار ابرو شو ابرو داخل بولغان کیمی سلیک

آدم لاری دلاست قیلم قنبره الدال علی النجیة کفایه معنوی برله
 زایر لر نیک شوای برله برابر شوایغ نائل جو عاق بلکه بروجه دین
 ضعیفیه قائل جو عاق ممکن دور زیر زیارت که سبب بولنایندین
 ما عدا ترغیب و تشویق اولار نیک او صافی محموده لارینی
 تذکار ایلاما کثواب علی حده برکارد و راما آداب زیارت
 اصی بکشف که بارغانده ایتداجای مقدرده آطین توشوب
 پیاده باریب طهارت الیب اوزینی پاک قیلم قنبره لاریم دور
 زیر زیارتگاه چله مناجات و عبادتگاه مسجد دور مسجد کانا پاک
 کیرماک مکده دور کشف اوزی بایند لیک بولوب ایتداتوبن که
 قلف لانغان حجره نیک قطب شمال طرفیده بولغان تورث شکیلک
 کنبذ رفیع خاصده استراحت زایرلار اوچون برنیکایکی یوز
 یکده

یکدم تا ریخته فریدون و اندک پیک لیک بن امین خواجه و اندک
 پیک لیک رحمته الله علیه حضرت اصحاب الکهنه طاف مرقد هم نیک
 رضا بیخ لارینی استیاب روضه رضوان آثار تجری من تحتها انهار
 لب نیر و مضمونین سهرت رنهد کنیده خانقاه با ضلع و بیض
 مسجد جامع و وسیع بناقلیه و بنیه اول امیر روشن ضمیر اعتقاد
 عمر و جیدین قربت بلند و قبولیت ارجمندی کوزلاب غار فلک
 اقتدار و مزار ملک استنار در کابیده عین شوق دین تیره بولغان
 زایر لار کوزلارینی قطبید ایت تخمیر پاکبازی تغذای توتین لاری
 بدله منور قیلمیش تخی آرام گالاری او چون کسند رفیع و کوبر و کوبید
 تعمیر ایلادی فی تاریخه بیت زری خجسته امیر کی ساخت این
 تعمیر رسد زایر دینا فیض فیض با تقصیر استنظر تاریخ این

مقام کند ز وجد غار بر آید چو آفتاب میر تا رینج مصر قه
اولا ایکی کلمه دور بو کنبه قاشیده اغنی اشیکه اکی قفل نه شیخ لار
آجب ایچی برله یوقارینه بارور لار غار نینک اغزی ابوغا
کنبه فخره تخی قفل لانیس آچفا نذین سه نکره غار نینک
اشیکه ه توغری نوروب سلام بریلور کنبه نینک ایچی بالاشین
بساط لار برله مغزیش طاق لاری آیات و اهادیش برله
منورد یوار لار خط خطو ط برله مرصع غار نینک اغزی ابریم
پرده برله اطرافید ام حسبت آینه کدریمه خوش خط برله
ملمع تاقه نینک تمامی اون سکز آیت قدری یازیلیمیش
پرده نی کوتاریب قویغی نذین سه نکره قدان او قویوب
نوابه ارواح طیب لار غه جب قیلانور عبده شیخ غار نینک اغزی اکی

رشتکه

رشتگی تو خطی شای برله آجب قطیغی ز زیارت قیلور لار پرده سنی
 یوز لاریکاسو رتقاس عاوندلاریدور و تخی زواره لار پرده ندره
 بولر حال قدرته کوره قطیغی یا فوق یغار لار قطیغی نندیاچی
 طرفیده چوپان نیک عصاب دیرلر طولی اوچ زراع شرع بولور
 بر ایکی ییغی چ کمنه یوغا نلقی بر قبض که یقین بار زیارت قیلت یوزنی
 سیلاب بوره نزره نذور لارین شیخ غه برور لار کنبه نیک لرحان
 خط بار جمله سه قول برله پتوکان خط غریب قلم عجیب برله
 بتویش بولغاچ او قوماق امکانی عسیر دور اوچ کون استفاده آیب
 اشیک او سنیداک آلتون خطنی او قودوم او ییا و تخت قبائی لایعلم
 غیر یازیش اصل حدیث ده لایو فهم لیکن تختی لایعلمهم او خد شاق
 بتلیش بولغانیدین انحصوا فقا یا جویم لایو فهمم کو قوماق تخی ممکن دور

اگر راوی حدیث نیک بگوید و اخلاقش بد بود پس آنرا بگویم که ای کجای قول تو
 او چون موند آنرا مشترک یا زلیله می‌تواند محتمل بعد از اندین حقیقت
 قدم جای قطعی در چهار یار دیر لار غار غه کشیده او نیک قول
 طرفیده بر حجره دور زیارت قلیب اندین سول قول جانبیه
 حضرت آفاق نیک قدم جا یلاری بر کجک کنیز انلی زیارت
 قلیب انور بر بریده قرآن او قولوب ثوابه ارواچ لاری
 بغیر انور تعقل الله
 یازغانچه ترتیب
 زیارت که کتب فقه و غیره کرده خصوص روایت بولکاسه هم لیکن
 شیخ لاری نیک بوفعل یعنی زیارت ده آداب و ترتیب لاری ماراه
 المودنون حسن فهو عند الله حسن جمله هیند داخل بولوب
 آداب دیگان نرسه اخلاق محموده نیک انیک اعلاک بولفانی
 او چون نیک او لوککه و نیک نیک که بر فعل ممد و آید کی احد نیک انکاری
 ایچاسی

ایمان بر سر زاید لاکه لازم اوزلاری ترتیب آداب پیله زیارت ایلا کایلا
 اولیاً الله لاریعیش کالتصعلوک و نیز ^{ججکا} ججکا ملک آدابده انتم ایلامک
 کدرک ملک لاریعیش آچین لانیب یبار بر اولار نیک اوستیدین کم سورا
 بآد بیک قینغا نلا رغا آخر جزا بیلدیشی ور

یوقا رید اچکلیت قینغان اوزره غار نیک جا بلیت زمانه پیده
 کفر نیک معبد خانه پس بولوب هر مشیه خلل برهس بلکه عاقل غمونه
 عبرت بار که انی اخلص برله خدا دیبر خداوند کیم اول بنده سیکه
 کافر دین تجی خادم و خدمتکار قیوب اینک قدرینه ضایع قیلیس
 دایمینی دکردین قویا پس فاذ کرون اذ کدر کم قوی قدیم بوکنانطق
 بومضا فالتا رده بو جا یلارده نچفتنه و فتدت و نچ فلات و ^{کیتلر} بیلار
 بولوب کدرک اسلام دا و کدرک کفر زغانه پیدا بوغا نیک غم نیده

بر کام چلیک کو رمای بر بله ری انی تکدیم و تدرجب قلیب ملکنا ندری
 بولا رنیک نهایی غلوتی درجه لاریفه دسل قاطع و بر بان ساطع دور
 اینده انکارنیک عباده خانه په بولوب سوزنده مه جد بولغان
 مواضع لاریغوز بول بولهای منفرد واقع بولیش و در جمله دین
 بری نجاری شریفیده مسجد معان که قدید اجمود لاریعبد خانه په
 ایکان جلاله بر مسجد مبارک دور که بر بنما زخمیده حضرت خضر علیه السلام
 اندا جاضر بولور دیب روایت قیلورلر ثانی استبولده ایاز صوفی که
 اولده نصاری نیک کینه ایکان سلطان محمد دفتح ابته افشین ده انی
 صورت دین تظهر لیتب جمعی اندا او قومیش حضرت خضر علیه السلام
 بارماغی برله سزیه پچرا بنه قبله غه توغری قیلیش جلاله بارماغی نیک اورنی
 اول مسجدده زیارتگاه دور انا کعبه موقوفه شرفه الله تعالی می
 بوم

یوم القیامتہ زمان جاہلیت دہ نہ جالہ الیکانجی ارباب سیرہ خفی کلید
 انکب قدری عند اللہ سموۃ والارض و ما فیہما دابولغان مسجد
 و مواضع لارنیک بارچہ سیرین اعظم و اجل بولمانخی برلہ انی بولنکار
 قلیماق دین ابا ایلاب مہ ویلاری دین براکی شمل کلتور دم ایلنہ
 کافی دور تم

سوادلوچین

اصحاب کهنی قلعہ سے دین لوچین شہری او تو زیلا دور جا کرم اسلام
 بولغان وانک لار اولدین اول شہرہ توروب کلمش لار حال شو
 وانک تنی اندا تورمشین دور بروغی وانک لار نیک قالغان کلمہ تور
 و عشق عمارتلا رو بعضی معذور بعضی معور آنا لاری توروب
 شہر نیک اپچی تاشے عبورے تجمشیں ایکی مسجید و عمارت

اکثری قرق اولیوک واللیک اولیوک اوسط یکیریشی او
 او یاناردور بعضی نخله سکر بیوه و بعضی یوز اولیوک آو
 عددین عبارت بر سواد عظیم و سوار ضعیف دور
 حضرت حواج سعید و قاص و مقبل تیر انداز از حضرت
 تین اول خنجرده مدفن بولوب تریب مغنزه و مقبره
 مطر لاری اول جای داز یار نگاه بولمیشی رحمت الله
 علیسی اطرافید ابرو اسع مسجد جامع لاری بولوب
 جوانی جبره بر لمملو و غریب بولمیشی دور خاص
 شنی لاری بار اولار نیک اسمی اونب بلارین
 یازماقوه و واقف لاری نیک ترتیب لاری نیلما کلوفر
 صحنه بولمای مکتب یکی ذاة اصلی کم لار دور دیلما نیچد
 سعید و قاص

سجد وقاص صی بر معقل تیر انداز تا بعین یا تبع تابعین دین دور
 بر ایگی سے چن ما چن غدا لچ لیک خدمتی بر لہ کلکانا رید ہبری
 باریشد ہبری یا نیشد ہبوموضوع ہ جوارہ رحمتہ واصل بویش دور
 دیب جواب بر دیدار تکداریس وادیم صی بہ تابعین لار و ترا سید ا
 سجد وسجد اہمی بر لہ ذات لار کو بدور نسبتی مکہ بارور دیکانیدہ
 مشہور سجد وقاص دیکانیدہ سجد بن ابی وقاص بولہ عشرہ
 ہشرہ دین واولار نیک اچید وفات اتکانا ریدین دور دیکانیم
 آری اول ذات دور دیدیلار بولار نیک تندر ہے واولدین یازلیب
 کلکان کت بلاری سند لاری بارور دیکانیدہ ایوقتور استماع بر لہ ہوندا
 شہرت بولوبدور دیدیلار حضرت بن ابی وقاص رضی اللہ تعالی
 عنہ نیک قہر ہے و جای مدفنی سیدوفن تواریخ دا کورکان ذوا
 لارہ

بیت و شکل برہ معلوم دور ہو قل نیک تو جیہی قدم جای بولاق کرک
 قدم جای بولغان یرلار دہ کبند قیلیق و مقبرہ شبہ تغراغی ہنہام
 یحییٰ اور کا چلانہ و رماک بار حضرت آفاق نیک بعضی قدم جای یارینہ
 مونداغ قیلشلا حضرت علی و حضرت ویس القون رضی اللہ تعالیٰ
 عنہما بیت یردہ قدم جای یاری بار جملہ سپیدہ مونداغ مقبرہ قیلیق دور
 دیب نقل قیلورلار و یا کہ سونامیدہ ایکنجی ہر ذات عالی صفات
 بولوب عوام تغلیط و تغلب برہ مشہور حدہ محمول قیلورلار
 بوطن تخمی یراق ایاس دور زبیرا دست ختن دہ امام جعفری
 ثانی دیرلار بر عزیز صا جب کرامت بار ناس تغلب اییب
 امام جعفر صادق دیرلار و چالانکہ امام مزبور علیہ حمۃ العفور
 حضرت امام حسین رضی اللہ عنہ نیک او چوبنجی اولادی بولوب
 ہجرت

بجرت ^{نیت} فینک بریز قرق سکنزیده مدینه منوره ده وفات است
 بقیه ده مدفون بولغانی بارچه غه معلوم دور آدم لار ثانی صدوقی
 برله تعجیر قیلور لار مقبل تیر انداز

مقبل تیر انداز حضرت لاری اصل اسیر لار مقبل بو لوب تیر انداز
 یای اتماق برله مقبل صفتیوه اضافه بویش تیر و تیر انداز
 مسهمی یعنی اوق دیگه و راز باز معناسیده ایلچ اوینار
 محله کلو ر آتش قلیچی نه آتش باز اوق اتخوچی نه تیر انداز
 حیدر لار بو ایکی ذات نینک کونوش کن اولوغلقی ظاهرا مدت لاری
 با بر او بیاید ظاهر بولغانی متفق دور آدم لار مرده بعد آخری خارق
 عاد تکرارینیه صریح و آشکاره کوریش نی لاسو، ظن قیلغاند ا
 به توفیق بویش اولار که حسن ظن و توکلیم دین غیری مجال

یو قنور او ز خلق نیک رعایه سه کالده دور انکا تپین قلیدیم
 اذ اتخیدتم فی الامور فاستغینوا من اهل القبور قوینه اعضا
 تمسک اتکان قوم لاری کوردوم او شبولو چین بازارریق و بنا
 رتیک بر شد دور اچده ه تو کانی طائفه سیدین چونک با جده
 تخی موجود دور طائفه سه استانه شبیه حسن بولوب
 کدرک بو شد نیک و کدرک غیدیلار نیک بولور کل آله شد
 مضاماتی انشی سه مطلق قاجاق و پیده تو متاق عادتلاری
 بولای بلکه اجنبی که کورونما کلاری نیچه بر عیب عظیم ایمیش اعضا
 سیداکام چلیک اسپند بولاق خوفیدین یوزلاری او چوق
 بازار و کوچلار ده به حجاب یورورلار ومع هذا بولار نه
 به چیا دیب انتقام بر الی سلیق بر له اتصاف قلیش ممنوع دور

اعتقاد لاری حکم فاجتسبی کم بالکلیه یوق دیماک جایز بولوب
 دیانت ده پیچ دیار نیک نه سیدین دون کوروناید و رالا
 دینوی میشته هسکا آتسه باشق لار بوله برابر لیک ادعا
 قیاس لار و هم قینی هس

سوجین دین

یتیمیش یول مقدار یرده دغار قصبه سی قراسقل خواج
 دیب بر بزرگوار نیک موضع مدفون دور بوغریز نیک
 کنبه ی طرفان مضافاتی نیک منتهای معدود جنوبی سیدور
 بوذات علیله رحمه مقدم مستور ایکان بر نیک ایکی یوز
 اللیک پنجه سنه لاجه و دیده معلوم آشکاره بولوب
 زیارتگاه بولیش قصه و ظهوری موند اغ اییش حال
 مزبور خواج نیک چراغی هس ثابت آخوند داد اهرسی

شیخ نیاز داد است ملک نیاز بملک نیاز آخوند بر کون
 او تون آقا قوه چقیب او شبو غزیز طرفه ای صخره چقیب
 اطلین قیوب او تونن چاقیب یور کانه قوم استیدین بریاچ
 کورونور کستن برله کاول بربایکی دانه نیاج الیب عجب
 بو نیاج بچل بوید که نه دین کلکیش دیب تجب برله نینه کالوی
 بر نیچه پینی الفانده استیدین ایکی فشیق خشت یعنی یانقان
 که پیچ چقار حیرتی تخی زیاده بولوب کاول ب حقیقتینی بلک
 کون کچ بو نمک لغو نیچه نیاجلارینی الیب ایکی خشتی ارا با سینه
 س الیب او ییکایان ب کلور تا شکل ایرته کلب بو جانینی قده ایما
 لعل موند ابر نرس بار دور بولک سیم بر مونچه او تون الور من
 دیب فکر برله یانین کلب یانقانه او یوقوسید کورور

برتر اسبق لایق آدم کلیم منیک کور و مداینه حقیقک بارایدی کاوانیک
 نیچاچ کمر پیچ لاریجه نینداورتا غلغلیک بارایدی الدینک دیب زیاده
 قور قوتوب بوغوب پیچاره منیک آخوند شایب قور قغانی جدید
 اشایب پدی دیم عفو قلینک دیب یابا ریب یغلا غانده خواجه
 نیک آرز غرضی بیست و شکر تا قیام خیز بو ایشنی بلیمک زین قیلدینک
 ایله الفان اشمالارن الیب باریب اورنیو قونیل دیب غایب
 بولور منیک آخوند مونیک چکا لیدین قتلغا نیوشا دبولوب
 آه دیب اورنیدین قوفوب او یقوسیدین بیدار بولوب در حال
 نیچاچ خشت لارینی الیب باریب اورنیو قیوب بو واقعتی
 زمانه نیک وانکیو چکایه قلیب جذب و رعبده وانک حضرت
 لاری آدم قشوب اول جانین باریب کور کالاریده اولده کبند

اوربان ات
 شایب زیاده
 خلیق دیکور
 عریبه صیغه
 نقل علییه
 کلور
 و مباحثه کلنده
 کلور

و قبه بولغان نینگە نەلار رېئى تەقۇن قىلىپ بە چىزىپكار اورون
 و بە خالصت تەقى آدم اياپىس دورى كە اولدە موندانغ چەرت بەرلە مستحق
 بولوب اوستىكە كىنە و بنا قىلمىش دىب مەزبور مىلكە آخونفە
 وانك پىك امر قىلمىش بولسا اوز نىكە باش بولوب بەر كىنە يا فىنك
 خدمت كارمەكار پەرنە خراجت بولسا بەرلا رەدىن دىكار نە و انك
 نىكە فرمايش و اعانتى موجدى بەرلە بو ايشقە مباحشە قىلىپ
 اول كىنە كە مىلكە آخونفە مەزبور شىنخ و چىراغچى بولمىش اول كىچى
 تا پلغان قشوق خىشتى نى كىنە نىكە اوستىكە قو بىمىشلا رايگان
 تور و بد و رەشتە اشكل اپتەدا كىنە نى مەخسوس كىنە نى
 سوقىلمىش كە پىچ بولسا كەك كىنە تام بولغان دىن سونكە
 اول عزیز بەرگون شىنخ نىكە تەخى نوشىكە كە رىب تشكە

و خرسند لکی اظهار قلب مشکلیک آخوند میش که او شبو جانیه کلیک
 قاغون تدریفی ماسن سکا دا اولادینکونه سبب معاش بولور
 دیکانیده هر سهرین چول و اسیق بیهول جایده نه تورلوک قاغون
 بولور شد که پیراق آدم یوق بیابانده نه طریق استقامت
 قیلور من دیکانیده هر سوز و مکه عمل قیل خدالکافی دور دیر
 شیخ خواجه نیک سوزینه توتوب سوزنه اریق یوروب
 قاغون تدریز یاده او بدان بولور آدم لار حیران قالیب
 اولده مشکلیک آخوند دیوانه بومیش عاده الله جاری
 بومیش یارین رزق طلب قیلور دیکان آدم لار بختی
 قاغون تدرید ایدوس اجازه بر سکنید دیب اولار هم مشکلیک
 آخوند برله یوله اش بولوب قاغون ایکار لار سونکده زید کلا

بویرنیک سوری کوب چقور ایاسی دور شایه که یقین دین چقاریب
 کارین قازیب حاله مذبور خواجه نیک جوانب اربله کاسه کارین
 بولوب سولیب قرق اوچ اولیوک آدم اول جایه وطن
 قلب بر قصبه صغیره بولیش قاغونی نهایت ده لذینه وشیرین
 دور که یکانده قند کعبه قریب ایلد اب توار طرفان مضاماتی نیک
 جنوب دور بر طرفی او شونغا دور انیک بریچ جول تاغ و
 دیرلار انیک نارینه یکنه کونلوک مسافه لوف سویبار
 اندا بدوی خلق لار کوچوب قونوب یور دیرلار شرقی
 طرفی قوم تاغ دور انیک اراسه اون بنش کونلوک سوچ
 شه بار بویکی اراد آدم دین ونه حیواندین کدک درنده
 ویکیک پهنه سچ شتی بولای اوت سیز و سهر سیز بر مملک
 جول

چول مسکن غول دیب روایت ایثارلار و اقصا شونداغ
 بولاق کدرک نظایری اقتضا ایثار
 قره سقال خواجغه زیارتکه بارغانیمزده دغا زنی آق تاشی که
 تسبیح تاش دیب مشهور و ریادیمیزه کلیب آدم لار
 پرتور لوک اقوال برله توصیف و انواع مبالغه برله توفی قیماق
 لاری برله باریب کوزیمیز برله کورماک آرزوسه برله شینج
 نیک اوغین ایستکی برله کداغ توتوب رفیقیمیز حاجی اسماعیل
 اقدی برله بارغانیمزده سابق الذکر چول تاغ برله قوم تاغ
 نیک قشونمان یرده بروادی بایلیق یرده تاقیب بدیه
 و تبرک نیستی برله خلجی تاش الودق بوتاش آدم لار نیک روایت
 قیلغانی اوزره پروقت ده برهکاندین تا پهای پاتونکی

جایدین یا ایکنجی شمال او چوروب یا کہ اولقی جانفہ قوم باسیب
 ایکنجی جایدین آجلیب علی کل تعذیرین بریل بریدین تا پد
 بروقت اول اوروند ابوهای ایکنجی حقارایش ایندا چون
 پر بارغان آدم انکا اصابت ایتکای اوچ کون بشن کون
 یوروب اینلاب تا باین بوشن قایتورلارایش وینہ دیکانلایک
 کورہ یاز کونہ جوانیک حرارت لیک اسبق وقتیدہ کچک تاشلا
 کناسیدین یاریب اتیب اول اندا کورکانلار آسمانین
 توشکان تویغہ او حشر ریحارلار دیب ایتور بوسوز
 عقل غہ بعید ویدر قاکورونہ ہم راست جزم دیرلار
 دلدنیک کوزی نیک یاشے دیب دورلار العمدۃ علی البرای
 اسمان شنی نیک خاصیتی سکنہ دانہ ہینی اویدہ قویہ
 یا اوزی

یا اوزی پبله سا قلاب انکا سچ ندره فر قیلا پس ثانی نب طائفه
 سا چغه اسیب سا قلاب اصیلین حکم قیلور ثلث عشر تو غا دور
 غان و قتیته اونک فوئیغه باغلاب آه نیتی برله وضع جمله سب
 بولور دیدله رموندین مای انچه خواص لارینی تخی تعداد قیلور
 جمله سینی یازماق لازیم ایما حسن غرض بیجا ایما نینی پبله و رماکدور
 بوتاشق نیک مخرج قوم تاغ وادی سی نیک بر قطع سیدور
 بو قوم تاغ اوزی عهد قدیم ده اباد نیتی بولوب توقوز شه
 عظیم و بلد جسیم بار ایکان قدرت قهار برله جمله سه قوم
 استیقا سیب مخزون بالکلیه محروم بو کوشن دور حال
 اول شه نیک بد ابری اورنیغ کچه باریب قونیه آدم اوزی
 و اینک عهد ابر و خروسی ندره اسفانال اصوات متغایره

و متوجّه شد شب که خبر صحیح ایست غالباً انداجن و غول
 وطن تو تو پ مونسلا پیش دور برور و ایتنی کورماک و بی
 بیاتنی بامش فیه مشا به ه قیل ق او چون رفیقیز حاجی اسماعیل
 افندی تکدر اربنگدار مترجمه تر غیب قید پر هم نا خواسته مملکت قوم
 بوری بولوب آدم فی هرک ایلا ردین خوف ایتب بار قیاس هر
 بولادی بو سفده بو نیک بده قانخ بولوب خداست
 قید سیرت بیادینه قیند دیکان موضع مونگا او خشتش
 غراب لارنی زیارت ایلا یورور رینر بارچه هر بار یه
 تمام بولوب ایکنج کلک که حاجت قاکاس دیب بو بهانه
 بده رفیقیز نیک رینی آوار بولوب نذیب بو لبینه غایند
 یوقا ریدایا زیمیش چاردیکان جای دین نارقی یرلار کل
 کارینه

کار نیز بولوب آقا رسو انچه لوچین بنه سولارید و رکار نیز سو بی
 قدیمه ایقین دین چقا رایگان سونکده پیراق و چقورغه کنگان
 حضرت آفاق نیک دعا به برله بومیش و وردیرلار حضرت
 آفاق علیه حمة الوهاب بالاتفاق اولیا الله دین بولوب کل
 آتله شهادتلی سینه شینغ و او سترز و جمله خلق اولار که مرید
 و مخلیص بولغانیدین باشق پادشاه لبق مرتبه به تنج قولید
 بومیش ایگان قبول شدرک انچه فتوح قلیب حکومتینی جاری
 قلیش بدمت ولایتی نل شیب طرفان شدرکیا کلیب
 نورغان و قتلاریده اندا ایکی تریشیش اکتوریش ایکی
 سوغا راق او چون شکر دلاریده برین کتمن کوتاریب
 سه آچاقوه ایبارور سه باشیده بولغان زراعت

قیلغو چلار سیه بهای جدل قلیب شت کدولارینیه سیه کوب
 دیم سیه سیه بیا رکانده حضرت آفاق خواجه کایب خفه
 بولوب بو خلق لارنیکه مچنتی زیاده بولسا او چون استنکیز
 بول او استنکیز چول بولسوندی سونیکه چقور رعایت کیکیه
 دال بولسا نغظ لاری پله دعا قیلما لاریده سوا سفله
 کتیب حال چو نکفور سو قدا او تونوز غولاج قرق غولاج
 تازیشیش کارینه بار دیر لار مضافات طرفان دیکاندری
 محمود عشق هم منقسم بولوب اولار زینک بری نفس
 طرفاندر ایکنجه لوچمن او چونچی توشون جانسه تور تنجی
 استانه قدا خواجه مور توق سنکیم بشنج تویوق تنجی خادم
 ولماچمن پجان سوباشیدور بوش دو به ده اوچ بوزدین
 ار تونوزاق

کتیب
 غان
 آلت

آرتو غراق مساجد بار دیر له رحله چه دوی طولاً و عرضاً مائت
 فی مائتین تخمین قبلا نور مسیلاً و الله اعلم بحال و بکنه و تقاضا له عیدی
 فقید شوخه یک بر مقلد به بیان قیلد و ق بحسب ظاهر نسخ وی
 فهم لار که نیز یاز کعبه اهل امام و ایمان کورونه هم اهل اورا
 اینها چه و ان قدر لیکین بو قفص لار نینک و بالخصوص صحابه
 کهنه نینک چه اینی یاز ما قینه غوغری قیلی ق اول جیلار تی
 کورمالکه موافق دور انجدر لیس کامل معایت کورکی نذیر کین
 ایستفا نذیر عید مجال قالماس و الله اعلم بحال بما مضی و ما
 اصحاب کهنه رحمهم الله تعالی و رضی الله عنهم
 حضرت لاری نینک واسطه به به یورویش یر لار
 و کور و لیش شه لار زیارت قیلنیش نبر ک لار و اولیا لار

وزیارت خصوصیدہ اجبار و روایت لار بار چہ بے بوجاید
 تمام بولدی اللہم انصرنا و جمیع من نصرنا اللہم اغنی
 و علی من انشاءک ناصر و معین و لا نستعین بغيرک
 یا اعلیٰ

فضل

بفضل برامہ مالک حسین محکمہ میدہ بولغان توکمانی
 طائفہ بے نیک ابتدا اسلامہ کلکمانی و نخی او
 عصر سیزده پادشاه لاریفہ مخالف بولوب محاربہ
 قلیغان لاری نے بیان شروع و استبصار ایثارم
 من کہ کتاب طلب نیک اولیدہ اتیلیمیش و عدیمیز
 یرنیفہ کلن سو اگر چہ بوجہ پایہ موند سین برون نخبہ
 آدم لار

آدم لار اشکای دین اشتیاب کلجان بولوب هم عالم لار شیک
 سوزی غیر ی لار کانتب استی بولغانیدین این دی بقی
 الذکر دیب آخوند استوار قلند یکدی بورذات تونلخ
 لار شیک مدرس الیخانی انفا اتیمیش ایدی بیان غم جت
 بولغانفا اوزره مالک صحن اون سکنر کندین عبارت
 برطمانو بیله دفور بولوب محکومیده بولغان تونلغانی قبله
 کس نی خطای چه خوی خوی دیر لار انکی منقسم دور که
 برینا اصلی و برین شمر قندی دیر لار شیک دیجان لاری
 ایالت اسم بولوب بر شکی نچه لغوا برنالاری مشعل
 و متضمن بولور صدر اول ده اسلام غه کلجان
 خان شیک اسمی تانک و انک پای تخته شهرت غنور

او شہو شامخون و لایتید ۱۵۰ چ عزیز زیارتی بار دیر لار برہسی
 اسہمی و ایب اکینجی ہے غایب او چونجی ہے و اند کا زا
 نامیداد و رلار تو نمانہ کائو ہے نیک ایتہ اسلہ
 کلکاند رینہ نقل قیلور لار پای تحت بولغان شامخون شہیدہ
 تانک و اند اسمید بولغان ایل نیک خانی عدالت دہ ممتاز
 فاتح القرآن ایکان کونلار دہ ہر کون او یقوسید انورار
 برکت سفید موی یوزی نور بوق چہرہ ہی منور باشد آق
 صلہ اسکیہ ہیشیل جامہ بر قولہ اسیر بر قولہ اعصابش
 او سیکہ قومیش بر غلاف بارچہ ہے پادشہ پانہ او بیخان
 جالیو غلاف شکبہ کلپ خان مرقوم بہ کہ رو شہ
 امان اسن قیلر شیب اسہنی مصاحبہ و مکالمہ ہیر و ماضی
 دین

دین قانی حکایت لار و تراغ تو شوب سوزی نیک آفری و سوز
 جناب رسول اکرم صلی الله تعالی علیه السلام حضرت لاری مبعوث
 بر نمانین نفیخت خوینیک ذکر ایلاب سجد ه عالم فانیه بن رحلت
 قیلغاینین و امت لاری نیک افعالی و احوالی اولار نیک عند الله
 قدر و قربتینجه اقوال و امثال بر بر جتیم بیان ایلاب
 بشارت بریب اسلام دین نیک حق لغین با تسفیل خبر
 بریب اسلا تیب دیمیش که ای او غول آبا و بابا لاری نیک
 جمله صلالت ده کتیب آذ کون دینا داکور کان راحت
 نیک برابریه آفرت ده مخلود عذاب الم ده قالمیش دور
 بر بونیک عدالت ده غیر یلار دین ممتاز و فائق و اولای
 مہلای نلیق غلایق او چون آفرت عذابیه صیق کوروب

نصیحت ایذا رمنکه اجد اول رینک دین تدرک قیل و اول رینک
 طریقی نسخ ایلا کای سن او شبو غلافی کلام اقد دور آخرت
 پیغمبری محمد مصطفی صلی الله تعالی علیه سلم غ نازل بولغان دور
 اول پیغمبر که ایمان کلتور و بوقت ب بر له عمل ایلاب دنیا آخرت
 را حقی غنی رسن دیب نیجه کلام موعظه ملامیم سوزلا رله
 کونکلیا رقت سالیب اوستیدین جامه سینی و باشیدین صله
 سینی عهات سیرج و غلاف اجد ه کلام شریفی بارچه سینی
 مونکا بریب کتیش دیر عقب استیکدین نینه بر آدم کلیب
 ای فرزند سنجاکلیش نصیحت قیلش کتشم ایگانه پلور
 پیوستن دیگانه پادشاه پلوریم دیگاجچ بو آدم چون
 آغاز قیلب درکه اول کلکان آدم سینه آبا و اجد او نیک
 عقیدین

دین دین یانه وروب غیر یونوسایب ملکو نیک زوالیجه استین
 دوشمنیک ترورانیک سوزیکا الانو دینکنی تکران یلامه آبا بابا
 لارنیک مومچ زمانه دین بویانی حکومت قیب پادشاه لیتو حضور
 کوروب دنیا نیک راحتینی مومچی مملکت زه سهراب کلیشلار
 اولار سهندین دون کم عقل موایدیلار کدرین اول آدم نیک زولیکه
 عمل قیب دینکنی تکران ایلا نیک خلقنیک سهراب رضی بو کاسر البته سهرابی
 اولتورور لار سهندیکه اولادینک نیک تخی خلقارا اعتباری
 قاس دیب ضلالت آمیز نیجه کلالتاری قولاقینو قیو غایب
 بولور عبده خان او یوقوسیدین او نی نور او لکی ناصح نیک برب
 تسکان اشیا لار او غاق جالیدالدید اتوروبدور هر ایکی
 نیک ایتقانی کونکلیده قرار ایب دور حیرتی زیاده بوروب

عجباً تو شده کور و نیش شمی او بیخا نذا ایوق بولس کورک
 ای دی غریب واقع دیب فی اهل خواص وزیرنی جوقریب
 رویا دین خبدر اریلاب اشیلاری کور کوزور وزیرتخی
 حیدران بولوب نه دیکینه پلمی تورغاندا مجلس مهتیا قلیب
 اوزلاری نینگ علی حکم لاری نینگ دعوت و عاقل دانان آدم
 لاری نینگ جمع قلیب قصه نه خبر بریب غلافه کی کلام الله نه
 جامع و صلح عصا بیسج لاری نینگ او تداغه قویار ارباب مجلس
 کلام الله آجب کورار لاری خطلی اوزی نینگ خطلی دکی ایچی
 همه لاری اتفاق اوزره دیدلار که کورکان توشینکده اصل
 سیز توش ایاس رویای صادق دور خدا سیزنی خاص
 بنده لاری نینگ جمله سپه بن قیلی قوه خواه لای ناصح ایبارشی
 صدقیه

قیغه بر بان او چون بوشتیلا رنی سینه که نشان بر پیش بو عکلا
 لدر دین البته اولکی نیک ویکانی توغری ایکنجی نیک مسوزی کند
 ویانغان ایکان اذغان ایلا دوک ای پادشاه عالم پناهنجا
 بشرت شده بوسه سونکه خدای بود دوستی بر دی سینه نیک
 سببکزدین بنزلر که هم خدای بود دوستی مناسیب کورای
 جمله سرور بولد ییار مجده دید ییار مصلحت اوله ورکه او شبو
 کت بنه او قوب پیلادورغان آدم اینرلاب تابماق کدرک
 اچیده نه حکم اوله انی بلب عمل قیلا قاکدرک دیب بارچه لاری
 بوسه زکاوار بریب قویله ییار محکمه میله انی او قوب پیلادورغان
 بیچ دیار بولماغانیدین دیار جانب غالمی ییار بریب او شبو
 لباس ده او شبو قیافت ده خلق تا فیب بوکتاب برله

محل قیلا دورغان طائفه دین بزلار که تعلیم دین قیلا دورغان آدم الیه
 کیلا سیز دین امر ایلا صی لادی ایچی لار اقلیم دین اقلیم نه
 شد دین شد که کنیز ایسای سیر یاریده شمر قند شد کیک
 کلیمیش لار کور لار که کم آدم لاری نوری با سهر لاری اسلامی
 او قوغانلاری کلام ربانی عبادت لاری نماز ایچی لار سحر لار
 سیز لار دین ده سیز کم که عبادت ایلا سیز سیز نه
 یول و نه طریقه ده محل قیلا سیز دیکانه جواب برور لار
 بزلار سلمان دور سیز علمیز قرآن عبادت سیز بر خدایه دور
 غیرین انکاشریک قیلا سیز پیغمبر سیز حضرت محمد مصطفی صلی الله تعالی
 علیه سلم انیک شریعت و کور بستان یولی بره یورور سیز
 که انکاد پنهان با تفصیل خبر برور لار ایچی لار تحقیق قیلا
 خانلاری

خانلاری نیک رو یادآورگان آدم نیک صفتین و بیست لاری و بیست
 سوزلاری نیک آگ و مرجع بوقوم نیک اقوالی و افعالاری
 توغری کلیب بجه او زلاری نیک کم ایکنلارینین و نه ایشیه
 کلکنلارینین عرض قلیب پادشاهی شمرقند غسوسنیشلار پادشاه
 اوقوب مغلوبینین انکلاب ایچی لاری اله و روب که سب زیاده
 اکنده ام و اسکا اعزاز ایلامیش اولار نیک نه ایش کلکنلارینین
 مینه سورا ب ایچی لار ماجرای اول و آخر تغذیر ایلاکانده
 پادشاه شکر قلیب السبح لله دین قرینده اشلاریمیز کوفایدی
 دیب مسروریت ببله بودین نیک صلیب و شمرقند ولایتی
 نیک فتحین و دین اسلام نیک حق ایغین نچه بر بان و آد ببله
 اثبات ایلاب شمرقند و بخارا ولایتی نیک اسلام غلکلیان

قرقا الیکیل یا انتیشیل و یا تیشیل بونانیخ خبر بریدر ایلی
 نجه ایام و آمی دین کین اول شدین قایتی قفه اجازه سورا
 میشلار بادت و شمر قه تعلیم دین قیلماق اوچون اوچ عالم
 متقی و متدین آدم بریب بو اوچ عالم نیک خدمتی اوچ
 نیک آدم تخی قشوب ایلی نه قایتورورلار بولار قطع منازل
 و طی مراجله لار ایتب یوروب شهر شامین غنقین کاشیب
 بارغانده بولار نیک کلاندارینه ایشیب شت نچین اوچ
 کونلوک یول استقبالیوه حقیب شد که پله ایب کلیت شور
 میشلار سوره ادای ضیافت تمام بونانده اخان تانک و انک
 ارکان دوست و اعیان سلطنتی برله بوغزیزلار نیک حضورینه
 کلیب تعظیم برله یرا و فوب تعلیم دین طلب قیلیدر
 اول

اول لا آله الا الله محمد رسول الله کلمه ہے تین تعلقین ایلاب بو کلمہ طیبہ
 نیک عظمت اور توردغی سیر ایلاب سلک نیک دیوار لار دین
 صد او حیوان لار دین تخی بو کلمہ برله آواز و نذر اشتیاب
 بیوت صورت لار کلمی ہے فیعلیب یوزی تو سب تو شوب بلد نیک
 بیوت و بنالاری بیجاچ و تماشلاری زیر وچ و بی روچ پارچ
 بر دین اصوات بلند برله لا آله الا الله محمد رسول الله
 دیب تچترخان ده زمین دین بر دلوله و غلفه فروج
 ایتیب اسی نوعه وچ ایلاب دی بو وحشت دین جمله
 خلق متحیر الوان لاری متفسیر سرت برله خان
 نیک سیرای فہ جمع بولوب بو علامت و کرامت لار
 صریح کوروب کلمی ہے اعتقاد برله ایمان غن کلیب

نیدن
 سلمان بومیشلا رבוד و لٹ عظمیٰ و بونخت بے شہمی غم و اصل بونخت
 سروریندین پنجه لار جان بریب بے مانع جنت که کیریشلا رعبده
 خان حضرت لاری محکمید ابونخان شهر و خلافت لاریغہ نامہ لار
 یباریب آدم لاریباریب ناسی اختیار چہ اسلامه و دعوت
 قلب او شہوطیہ برحق دین تا تبیم کیم کہ منیک حکیم ادور و منی
 دوست کور و رتا بنان دینیم غم کیریش و یورکان یولونو پوریش
 دنیا و آخرت انکا جاتلیق دور اما کیرمکان آدم غم تخج جبریم یوق
 دیب مملکتی نیک فتنه اختلایدین اجتداز ابر طرفین مدار ایله اختیار
 قلب راق نہ اچی یباریب بوسبب برله نپه و نپه منیک آدم لار
 بدایت که مظهر بولوب ایمانہ کلیب سعادت دارین غم اول نمیشلا
 دور بعد نپه مدد دین کیم خان حضرت لاری مزبور اوچ عزیز لار نه

ایکی شی را سپیدانجیز قلید میشد و رکه مهی ندریم الهی مده قد منیند
 برله ای نومه شرف و اسلا مونه مکرم بوله و ق اگر حب الوطن جوچی
 ولایت لارینکنز سغیب قایمقا مدعلا رینکنز بولس ای
 دیسینکنز لار انکا کوره حرکت ایلاب کرا قامت قلید
 موند انور سینکنز لار و سوا المطلب قایم جای وقایم ^{دا} مکان
 استقامت وطن قیلی قچی بولسینکنز لاریر لار و سولاری
 سینر که ملک قلید برور مینر دیکانده بوا و چ غزیز نشورت
 برله جواب برور لار اسبلاد ببلاد الله و الخلق عباد الله
 فای موضع رأیت فیه رفقا فاقم به حدیث شریف
 برله عمل ایلاب بنال ر بولایت ده تور ماقینر و اکور ^{دو}
 دیکانده خان حضرت لاری زیاده مهنون بولوب ^{مبارک}

اطراف کور کوزوب قایم پیرده قابل جای و میخشی اقا رسوبار
 کوئیکل لاریکیه معقول و مناسب کور و نکان جایلارنی قرق آلتیک
 آدم مدعالا ریجه اوله رغه سو بریب ملک قلیب مسلمانین
 و غیردین بوسون اولار که خطب تزویج طلب قیلله ریجانخ
 برسونداریب امر فرمانلار بریب اعلان اییب توقیر و توجیح
 کایشی بیرینه کلتور و بککه بومهمانلار یعنی رنجتیب آزار بر
 اول نینک دو شمیم دور کم مکه بولارنی دوست توتیب و رعایه
 قلیب اول نینک محبت و دوستوم دور بولار بارچینیزه استیاز
 تعظیم واجب دور اولار نینک بری یوز آدم اولتورماکونچ
 مسؤل بولماک و مکه اولار نینک برینجه جنایت قلیب عاقله
 سیدین یوز آدم انکا قتل و قصاص قیلدنوردیب بولماکون
 تنظیم

تنظیم و جاری قیامش و ربا برین چاره و مجادله بهر توکنانی
 یوز خطایه مقابله بولا و دیلار شمر قندی همی نلار موندانغ هر
 مستحق و منظر بولوب تعیین قیامش جایلا رده و وطن قلب
 اولاد لاری بتدریج بولوب یعنی کوفایب شایخ صالار
 بویورت لارده بونغان توکنان طائفه اولوشلار اوچ مینک
 نیک نرسیدین دورخان نینگ بورعایه لارین آنتیب سونکده
 شمر قندین و باشده شمر لار دین تخی نه آدم لار بارمیش روایت
 لاریده بار بولا ر نیک کل هسینی شمر قندی دیلار و او ز خلق
 اسلامو کلک نلاری اصلی تسمیه قیلور لار بو آهمنی فقط ارباب
 علم و اصحاب قلم ندیده معروف مستعمل قالیب اهل عوام اولدیا
 بالکلیه انطیاس و اندراس بومیش و رنر بور اوچ عزیزلار که آهمن

و ایسے غایب و انگازی دو شاخیں شہیدہ و وفات ہو
 قبلہ ری اول ولایت دہ تو نکانہ کا ٹوٹا ہے نیک مشہور
 زیارتگا ہی دوریو قاریدایاز غامیند اوزرہ مہی ندری میخند
 قلب بولا رہولہ اندا تو رماق برلہ جواب برگانہ لارید
 برکون خان حضرت لاری وزیر و الحاکم برلہ رینی جمع قلب
 ایٹور کہ تخلیم علم دین غہ کلکان قدم اشار سیمز بو دیار دا
 توروب قالدیلار لایق ایماں دور اولاری کیت دیماک
 بواجوانی ببادر میز شہ قندش ہی غیلہ و رماک و انگا محبت نامہ
 تشکر طریقی برلہ ایچی بیارماک خصوصیدہ نہ دیر ہیندیکانہ
 اعیان دولت مونی مشورت قلب دیدیکہ یلارک پادشہ
 شہ قند سینی عزت قلب اوچ مینک آدم بیاریب بوستاک
 سبب

سبب بولدی ایچدی سینه داغی آدم لار عدوچه آدم بیارماک
 لازیم دور زید پادشاه لار نزدیده بارچه دین بهالیغی بولغان
 آدم دور جنانکنده مونی بیجا ایلاماک حاجت ایس وقت
 بهایدیه ایبارماک تخی اچق دور دیکانده خان پوشورت
 معقول کوروب بالاشین بولاک بولاک بلند بهایدیه لاریله
 موذت نامه لار قیبا اوچ مینک آدم عوضی اوچ مینک آدم بیارماک
 حال شمرقدونجا راطرافیده بولغان خطای قتیق دیکان لمانه نینک
 خطای دیکانلاری بو اوچ مینک آدم نینک نسیدین دیرلار
 بجه خان حضرت لاری عدالت ده ایتهم تام اوزره قائیم
 بولوب شریعت مصطفی صلی الله تعالی علیه سلم جاری قلیب
 اسلام بتدریج توفیر و تکمیل بولماک و انک اولادی

او چ یوزیل و علی روایت بش یوزیل مقداری ش بخین شهید
 خانلیق قلیب حکومت سوروب سرونکره کلکان خانداریک
 نفوظ حکومتی سقیم و عدالتی غیر مستقیم بویا غلیق خلق را
 تقاضای تو مشوب تحت تصرفید ابولخان اهل کوزالتفاق برله
 عیضاً لو اسپنی و طغیان با یراقین آجب بر نی سندر لار جنگ
 و جدل برله آخرال امر اقبال اسلام ادا بار مشقلب بولوب
 بر موجب نفس سریم و تلک الایام ندا و لهما بین الناس
 مقتضای قدیم کفار نیک بخت کلیب دولت لاری ترقی
 قلیب خانلیق حکومتی قولینجه ایشی و حکومت خطای مذ
 او تکانه خانی خطای زیاده رعیت پرور و عدالت لیک
 بولوب خصوصاً اهل اسلام بیست و بی قظت زیاده آتد
 بیله

بره اولکی اسلام خانلاری نینگ سماندا رغد برکان امپا زلارینی
 نیت و برقدار قیلیش جمله دین بری سماندا رابل کفر دین خاتون
 انی نلاریده اولارنی ب توقفا اسلامو داخل قلیب اسلامنی
 قبول قیلده و عاقق قانون ثابت لاری دین ایکان بو حکمی انینگ منالی
 نچ ازیته یکیشلاری افق و بلکه تا کیمید برله سمانلار نینگ
 خاطرین صید و اقتعا دایلاب نچ یوزیل لار موند اغ عدالت ده
 مستقر و مستمر بو کیشلار سونکده کلکان خانلار راجای رعیه
 الصعد اینمقداری وقت قیلی یاکچیک لاری برله ضبط مملکت تهرتینی
 پلای اهل اسلامو کفر نینگ ظلمی و ضرر لاری کوندین کونکده آرتوق
 بولوب عاقبت جزه جهانه برله کل نزع و اقع بولوب هجرت نینگ
 برمنیک ایکی یوز بیتیش اینچ سینه لار حرد و دیده اپته اسبیخ شهیده

اختلال ظهور ایتب اون سکز صینکدا بولغان خطای می کنی نیک
 ایکی صینکدا بولغان توئنگانه طائفه و جمع آلت شهر مضافاتی
 کل بوز و لوپ و نچی نچه مشهور شهر لار خراب بولوب بالکی قینا بولوب
 کاشغوره یعقوب خان رومی ده نور جا حضرت توئنگانی ناضحا
 سین شای توئنگانی غولجی ده سلطان تدا نچی او شبو تورت
 شهباز لار تورت حکومت تشکل قیاب اون بشیل نیک
 اچمه خطایلا رنیک تفریدین بری و بعید بولوب اسلام اسلام
 ولایتی اسمی ده هرمان چاکیم لاری مستقلا حکومت لارینیه
 یورکوزوب و امر لارینیشی جاری قیاب توریشیلار بولغانونی
 جناب سپهر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم حضرت لاری نیک
 زمانه سعادت لاریده اسلام مولکلا مینشی روایت ایتار ایسه ایم

یازدهمیش چکایه نینگ قانلی معبر بوی ق برله انکا اتکا قلندی
 زمانلاریده اختلاف بوی چکایه ده متفق لار کین فرق لاری
 آ زمانلاری بوردور علی کلی الامرینه پادشاه لاری نینگ به اسی
 برله مهنتی بولمیشلار و پیرلار
 ترتیب سابق اوزره حکومت خطایلا رغه اوتکا ندین ^{نکره}
 تختی پنچین شهری اولکی کین پای تخت بولوب تورمیش ایچین
 بجزرت نینگ منگیکه تعیین بلده باجین نینگ پای تخت و مقدر ^{سلطنت}
 بونغان شهری اوشبو باجین دورا ون سکره صینک ایالت
 نینگ پیر بری مسی ندین خای و بوش بوی مسی ندر نینگ
 کوب بونغان ایالتی مذکورش پنچین ایالتی دور روایت
 قیلدیلر ^{زیاده} کوره یا غوزش پنچین ده تور ت یوزدین

مباح و اولیٰ است ببولوب اطراف فی و اکنا فی برله

تخمیناً

شش یوزماتلا بالغ نفوسه ایلی ابالیسی اسلام بولوب
 چین مالک ملک آبا و لکنی بودور دیرلار
 سان افغانی اون ملک عددی اسکی دور بوجا

San = 10000

برله شاشغین یوزماتلا بولوب نفوسه
 مسلمان بولور باشق قه ضایک لارده تخنی
 مسلمان لار موجود بولوب جمعی خطای
 محکومیده اوچه مسلمان بولوب او توزملیک
 نفوسه مسلمان بار دیب ضربه لار
 رسم قدیم اوزره بولوب ایالت ده مسجد
 مدرسه

مدرسه لارنگیک بر بر بنیاد متعین اراضی و اوقاف بار

دیوار

منشأ و محاربه فی عصر نادر

طمانه توکمانی الکی فریق اصلی ثم قندی دیب یازلیب
 عصر نیک بر منک الکی یوز تیشش انجی سنه لار
 اچلغانی اختلال نیک اولی ثم قندی لار دین حقیقی
 ایجان چونکه اسلام غیرتی جمله که مستولی بولولوب
 اصلی و ثم قندی بلا فرق کفاه و قول اوز ایتیب او
 اتمیشی لار دور بوجبدل نیک ابتدا و حدوشی موند
 بولدی دیب سوز لارشا خپس ایالتید اسپین جا
 کاشهری ده بولغان مدرسه و مسجد لارنگیک و تقو زین

نیک تعیند ابر حور جامعین و تقانی ختای نیک بری
 بار ایلیان بو ختای نیک خنزیر لاری و قوق خرمانغ
 کلیب تو شوب بغداد ای لای یز ایکی دفعه برید یی تبار
 حور جاحتی غم بار سب اینور لارا امید خنز
 یر نینگن محکم توت خرمان غم یی ارمه بر ایکی
 دفعه سنیک قوشنه لیتی صغینکن رعایه
 قلیب تو نوز لار نینگن برید یی یبار دوک
 بوزغان بغداد اینی عم سهر ماد و ق من
 بعد یی بار سنگ عیب اوز و ننگ ده
 بولور یز لار دین ایمان لیتی کور ملکای حسن
 دیر لار تو نوز لار یانیه کلیب خرمان غم
 توشار

توشا رطالابلار ختیزیلاری نیا اولتورور لار ختای
 بولار دین دعوا قیلور الخاسوز برماسه لار اراده
 برنیچه کونلار اولتکان دین سچ ککره و قوق خرمان
 نیک حکوزی خطای نیک خرمانیغبار و رحکوز
 نختای باغلاب آلور باریب سوار لار برماسی
 بو خبر مدرسی ده طالابلار غاشتیلیب برنیچه
 لاری نیغیب کلیب حکوز نجه آ لور لار
 ختای نختوب توز اییب اور لار ختای
 باریب چاکمی غرض قیلغان ده چاکیم طالابل
 لار نختوب چوسه لور لار برنیچه کون اندا
 قالور لازمی نلار باریب بولار نجه ابرحقاریب

الورلار لیکن ہواش خطایا رے خوش کلماسی دیدلار کہ بزلار
 نینگ خندیرل ریمز اولارینه کشینیزی اورا رچکوزینے آوراوم
 لاری به سپو رانغ به جزا کتا ر بونه رسوالیچو ریب زرا قینیک
 اولو عینوا غواقیب اراضی او قافی کلی سجانلار نینگ ملکینین
 چقا ریب الماق نینگ مصلحتی که رسا تورلار چاکلی ایس
 به اندیش بهو کاقومفتح لار نینگ ریسیمه موافقت
 قیب و قویرلار نه خزینه غالیب به خزینه نینگ مقابله
 سیده خانہ میں مدح و مرتبه کاش الماق امید کای برله
 جواش نینگ هدید ایپرکت ایلاب بلکه او قافی پیردین ^{انغان}
 وادیلار کابارغان اشلیق لار دین تخی خزینه غالی کاقوم
 مشورت قینله یلار بعض لار جوریستور کورعی موتداغ
 جواسفته تولا بولادور معقول اولدور که سوندین
 معتمد

مقدم پنج بل لار و قف پیردین بفل فائده الینکه مونیک بو پانده
 پیر کل سے خزینه لیک دور و یب اول بهار رنجی بو خبری پایش
 ایلا سینه قول قناری اور کایب کوشل لاریکه اور کایب
 بیونل ریتے ایک تور بهار بهولفا ندر لارینے اوچاب
 یازیب پیر پلایعین قلب بهور سینه دیکانده موافق
 کوروب انان شلیقه خل و ترو صوفیلی مصیبت
 لارینے اول بهار رنج قویار لار رنج یلا رنیک بو چنال
 فاسد و نکاشی کاسه لاری سملاند رنج شتیکانده
 سملاند رنیک کوشیکده بهور ندرین کوروب کلکان
 ظلم رنج ادر قیلایب حضور صفا ختا یلا رنیک
 جمله ظلم لاریدین بهی او شتوایش نیک قیلید ه

بر شهر نیک جا کمی بر سلمان نیک قزنی جبر الیب
 بو اسنی بار چه مسلمان را رخه الم قلب فتنه چقا قفنی
 آرزقا عشق ایجان با صلوب و مون وین الیکری پیوند
 مخالف الشرطه ضرر لیک ظلم لاری نعم قیل نیب
 امید ای کرو قفیر لاری سیز کا دخل قلب الخالفت
 قلب تور السامیز نیب بار چه مسلمان را رخه
 نیک دل لیک قول بولوب اتفاق قلبا شب قویا
 بو ایکی اتفاق منافی اتجا و بولغاندین مسلمان
 بر له ختای نیک اراسه ده بو شو مخلوق
 تو شوب بازار لارده بولسون پر جای لارده
 بولسون نزاره لار تو لار بولوب تو لکانه لار
 نیک

نیک بو شد تین کوروب یازالتبه برایشین بولور دیب ختا ایلا
 اشلیق غله حبی قلیور لار قشیش او توب بیتههار بولغان ده
 بر کشته بیر لاری نه اکیین ترو و دی برله ایگانلار اولوغ نیک
 امری ارتقان وارغاچی لارینیه الیب مهر ایله منجب دار
 لاریانلار یولچه آلیغ و فیاده سپاه لار نه ارکاشتوروب
 وقف بیر لار نه اولچه مافوقه حصار لار مسلمانلار کلیب بونه
 دور دیجان ده وقف بیر لار خزینه لیکه کیم اکیین تر خزینه
 غلینه برور قدره قدر چیر آلور اکیین ب لور غلین
 سو نکره وقف اسم لیک بیر بولماسی دیب بر کیم غلیم
 حقیب برور بولغان دامسچان لار قائل بولمای اولتی غلات
 خاندین بری نیچ یوزیل لار بولم بدور که وقف زمین لار کا

پچھری دخل قلیما بدور سیزلار تنگ بو اشکنیز خان امری
 برله مويا بولماسه اوزلار تنگ قلین ان اشیمودیب برانچ
 غوغا قلیب آخر الامر یہ تم قلیفوجی لاری انیب بار
 اولوغغیہ عرض قلیب اسیورلار معبدہ ایرتہ سہ کونہ
 منصب دارلار نے بیوروب یا نید اعسکر دین الکی
 یوز دین زیاده آدم قشوب کیمک سوز و تحارنہ
 اخلاماسہ سیزلار کایانیب قرابہ باغلاب کلتور
 خللار دیب بولور تخی وقف زمین غلطیبیر اولچہ
 خانلاریده مسلمیلار باریب بو اشکنیز خان تنگ
 امری پلم قلیور سیزلار مويا بولماسہ برنجر و ظلم و
 اولکی کبہ حقیر شیخان داسوزلا کالارنی در حال باغلاب
 یاغوزو

یا تغزوب اور وہ مولیٰ عمر یا نماہی معنی سب تحمل قیلاہما
 حنکب قیلور لارا و ترا لاریدہ طرفین دین آدم لاریک
 بولوب الحاصل کنغرا غالب بولوب برنچہ سے بنی با
 غلاب الیب کتار لار مسلمان لار بوجدل نے
 تسکین قیلما قلمدی وہ سعی وغیرت قیلب
 چکاشیب چافشیب کوراکار عم کنغازنیک کونخلیر
 مطبوع عد اوئی و حیر خلتی لاری صاحب بر
 اولوغی کازنیک آخرینے از دیشہ قیلماہی جمالتدہ
 مصر بولوب سلمان لار نے با غلاب الیب
 برکتیب قویغان خلقتن نے مرا تہہ بار یسپورا
 خان لاریدہ برمای و بلکہ و اسطابو لغان پورا خان

آدم لار نے تخی باغلاب قیوب جزا بریب آخر کار بودا ت
 چونک شہری دہ او سہا ذکلمش بہ سیدہ شیخ علی
 نام برامشہور عزیز مقبرہ جبرک ذات بار ایجان
 باریب مسلمانلار بو احوال فی خبر برکان دہ بو عزیز
 باریب مذکور جا بر غباریب خطا با محسوس لای
 جریکے ندور دیجان دہ جبار غضب جہالت
 حرکت کا کلیب شیخ نے تخی برکتب قویار زاد فی
 الطنبور نغمہ آخری نحو اسچہ مسلمانلار غم او شیکا
 ضم قلیانیب قاتیب کلیب مشورہ قیور لار کفر فلان
 کوئی جملہ میز جمع بلویہ باریب محسوس لار عزیز فی
 سورا ایلی سوز عزیز تلخاب شیخ عزیز دہ طالب لاری
 مینے

مینے برسہ عرضخیزنے قبول قبیلہ فسہدان و نعم وال
 اوزلاری مینے زندان غا اور وب استیکلارینے
 بوزوب جبر و کوچ برله قولی مینے غا الی دیب
 یسین و وعدہ مشرفی برله بالالاتفاق قبیلہ شیب قولی
 شول اتیلغان کوندہ نچہ مینے مسلمان خصوصاً مدرسہ
 طالب لاری صلاح پیراغ جابدوق برله عمر سہ پرانہ
 توغری پوروشنی قیلغان دہ بولارینک مونداغ
 کلکالارینے کوروب ختای اولوغنی ملجان لارینک
 الیدین آدم بیاریب قاشیون لارمخا اخیلاری دین
 اون آدم کلیب سوزاشکان چوریجان دہ مسلحان لار
 ایشورک محبوس لار علیہ حقاریب بر سہ سوزده پوزلار
 ایشورک

والابو بولدا باشمیز نے اور تراغ قوسیکینے عہد قاتیماسمیردے غیر
 سوز بلکہ کلخان آدمی قاسمیت تورور لار بعدہ جامع عسکر علی اکبر
 مہملار نے الاریج قویب قاتیدیکیز اور تورکلا اور دیکیز اور تورکلا
 عسکر قلیب قاتیدیکیز و کلاہ مہملار نے توفیق قویب قاتیدیکیز
 بولوب کفارے طاقت بولوب قاتیدیکیز اور قویب قاتیدیکیز
 نیکس پرینے یکسید مفتون اولوغنی توتوب اولتوروب باشینے
 یکسید زندان نے اچپ عسکر لاریب آذاد قلیب
 قوتقاریب قرقوم حسن جانکاشہرینے کل تلال
 قلیب قویب کورونخان کفارے امان
 برمانی اولتوروب مذہور شیخ علی نے
 اوزار لیکیا حکیم نصیب قاتیدیکیز اور لاریب
 عسکر

حوانب لار کا آدم بیاریب بر شہرہ مسلمان لار کفار نے
 قریب اولتور و پ شائین و لایلیہ تہیہ ہر فتنہ استہد
 قالیٹین بو خبر با چین دہ خان غہ اشٹلب عکہ حجاز
 اتہدا اصلاح و ظرافت لکیک فتنہ نے تسکین اتہا سیر
 عیب کم دہ دور عدالت بر لہ ہور ار سیر لادوالا
 حار بہ دہ امر عم بر لجا کلنور و سیر و سید امرالار
 مسلمان لار بو خبر نے یعنی چین دہین عکہ حجاز
 اشٹکان دہ خان نیک عکہ نے بوق قلیغان و ہی
 بر لہ مملکت لار نے تاشلاب دا ضوت خواہم لکیک
 انکی بہادور نے سپہ دار قلیب یراق یر کا کتھا
 نیک کتھا نے قیلور لار زیر بو یر پا تخت

بچین کہ تعین کنی زینک قالین او ترا ہے عسکر قشون کلنے تعین و قوت
 تافیتے سپید و در ہر ہوا ہے جت ہر جہ بنوہ بار سقا بو طرفین
 قشون باریشقہ یراق تخی التہ شہر مضافاتی وانیک را ہے
 ہر ہر ہمان و دارالاسلام دور بنلا کہ یار دچی بولو ریب بوشور
 برہہ التیک مینک علی روایتہ کہ سن مینک و تخی اندین زیادہ
 مزہب طرفیکہ یوز قیوب حقیقہ یولہ پنج شہر لاری بولا ہے
 تلاب خراب و یران قلیب سو جولا پنج شہر کیا کلیب قرار
 قلیبیشلا رمنبورین ایکی بہاد و زینک اسم لاری نور الدین علی
 قنبر یا علی قنبر کیان بہاد و رلوق لاری بہلہ داخوشا خو
 انوانہ امیشلا ر خو لفظی خطایچہ ارسلان دیرلہ ر لفظی
 اولوغ دیکدہ و معنی نہ کہبیدہ داخو اولوغ ارسلان شاخو کچک
 ارسلان دیکہ بولورکتا ملالاری داملا دیکہ موندین ماخوردو
 بچین دین جفتان عسکری ولایت دہ قالان ہر ہر ہر
 عفو

عفو و خراب بولغان شهلا رینه تعجیب قلب قاچغان توکمانه لار که
 یتیمای آرقا سیدین ایچی لاری باریب دیر که توختا سونلار اوتیش
 جنایت و جرمیلار معفود و اولار کا ظلم قیلغان چاکیم لار بولسا
 جزا سینی تا رتیب و اولار دیلارینه قانیش آدم لار بولسا
 خان عدالت لیک بولسا اولار زینک حقیقین کل اوکماندور توختا
 سونلار مملکت فی بوزماسونلار دیب یباریش ایچی لار که
 اعتقاد قیلای حیلله بولسا قولیوه کلتور گاندین سونکره اوزمه عاچمه
 ایش قیلور بولسا که مرحمت قیلایس دوستمن ذاتی دور ایله دی
 پر نه بولسا بولور ایش بولدی دیب ایچی نه اوستورار لار
 بوجیه بچین خانیه اشتیغاندان بوز و کیشی سلیمانلار بارغاندین
 کین خواه نا خواه چت پورتلار بوزولور اندا بولغان

اهل اسلام را رکل است بولا رسوله بر بولوب قوت حاصل قیلور
 اشق رشکتر قوه عظیم بید اقیماق مقدر دوردیب مصیبت
 اولدور که چت شدلارده بولغان توکمانه لارنی بولار
 بارماسدین ایلیکری انت اکیده قسم شدید برله خانق
 متابعت لارینیه مستحکم قیلماق کمرک یا که قتل عام قیلدیماق
 کمرک دیب بوا مر غوب مشورت غوب بوا داب کمن
 او شو ولایت نینگ والی است و مشرفی جانکجو کوف
 یازدیب اسکلایب قیله اشس معقول و رانیک اختیار
 عنانیوه باقیب قیلکیشی خط ملکانه جانکجو کوج جیوه منصب دار
 لارینیه چقریب اعلام قیلغانده خط نینگ مضمونیه او قوه
 دیرلار که بو خلق نیک ایمان برلر تهنه لب تور باقیوه
 ما قیسمه
 اکتفا

اعتمداً و اشنب بولاس بوزو میشس تو لکانه لار کلا نده بیج وقت
 بولا رواب تورماس و تخی موی ملا حظ قیماق کرکه بو خدی اشکا
 ایلاب شایخچین همانداری بوزو لغاینه تعین پیکانده بنلار که
 آنت ایمان پر قیلیس همان مصیبت اولدور اولارغا فلایکانه
 پر شد که حظ یازیب خبر بریب بر معهود کونده بل اتفاق
 کل تو لکانه لار نه یوق قیماق دیکاندریده جانگجو تخی بو هفت
 معقول کوروب اوز چکیده بولغان شدلار که رومی مناص غول
 چو چک قوتی استای و جمیع آنت شهر مناصاتی کل ہے بو
 جانگجو نیک دیوان دفتریده ایکان بره سیکه نامه لار
 یازیب خفیة خبر یاریب فلان آی نیک فلان کوی
 بارچلار ریشکزه بدین باشی کورتاریب شدلار ریشکزه بولغان

بوفغان تو گمانه لار نه اولتوروب ارا نینگه لار دین بالکلیه سلب ایتیب
 وجود دین عالمه کلیمکانه کیتلا سیز احوالی مونداخ انداخ دیب
 واقعه نه بالتفصیل بیان قلب یازمیش بو خبر و حشت بو فعل
 مستغره دین غولبو تو گمانه لاری آگاه بولوب خطا یار نینگ
 بر ایکی نامه لاری مهلمان لار نینگ قولیو تو شوب حقیقت
 حال دین واقف بولغانه دین کین تو گمانی لار تخی اطرافنی جوانب
 لارغه خفیة خطا لاری یازیب یور کوزوب خطا یار نینگ عدده
 لیک کونیدین اوچ کون یا بش کون مقدم بر بشرد ایکی
 تو گمانه لار بال اتحاق معلوم کونده بر دین خطا یو قیلچ اور قف
 یک دل بولوب بو قول طوقرار بریب قویمیشلا رعدده
 لیک کونیلاری کلکانه بارچه بر دین باش کون توروب
 کناری

کفاری قیامت را کاشف دین غیر شد دارد بولغان تو نگان را
 خطای داری قریب شد این خطای قیامت را مگر می اندازد زینک
 کاشف غیب از غان نامه ای خطای قولی تو شوب کاشف تو نگان
 لاری بوجال دین پنجره قالیب نامه خسته خطای قولی اهلک بولوب
 کتیش را رفقه چو چک تو نگان رسد بوعده ده بوز و مای قالیب
 ایکی آی علی روایت او چ آی بوتخی بوز و لوب و چو چک اطرافین
 تصرف قیامت را چو چک اولکی و عده ده تنی قالیب کیندین بوز و مای
 موندانغ نقل قیلور لار غولجه جانگه نکی دین چو چک انبو سیغیه قاریدا
 یازدیش مضمونه اخط کلیم محمود کوند و تو نگان لار نه قیامتی
 بر نه قیامتی بولوب قویار لار بوجبری مکروه فی انبوتک خدمت
 خطای تو نگان مود پر آدم بلب می اندازد ایتور بوسوز که

این نور اینها همی بولوب تورغانده غولجه تونگانده لاریدین
 وعده لیک کونی یازیب خفیه خط کلیم واقعنی تمام انکار
 غاندهین سه نکره تونگانده لار اسباب اصلح حاضراناق
 چه کتیده ه بولورلر خطاید رسیده لار نینک یوروش توشین
 لاریدین خبر تانجانین پلب متهم بولوب آنگ سیزده
 اولار نه باسب اوستورماکدین کار نینک اوتکانه فہم
 قلب ناعلاج انوتونگانده لار نینک اما مینجی حقیر پ
 ایب جانکونک نینک خطنه اوقوب تمام سیرنی اوتداع
 سالیب ایله ی مصلحت اولدور که بنزلر بربریزدین
 امین بولوب یورتنغ جوزمای تنج س قلب تورای
 کار نینک آخری قاید بارور اگر سہلن غالب بولوب
 حکومت

حکومت اسلامبول و تہ سیزلار کہ تابع بولوب تورامیزا کہ
 اولقی کین حکومت بنلارده قالہ بر و نچی تورامیزا دیب
 امام تخی بومصلحتنی موافق مرام و ثواب کوروب ارادا
 انطایان عہد فیماں قلیب امام بوسوزلارنی و وعدہ
 لار بولغانیخ پلد و روب اکتدی معقول کوروب د بعضی قتنہ
 جلب سوزلارنی پیدیب سوزکون قلیب ایمل یقاسینہ
 چقارورلار بواشن غولجی بوز غونلو قیدین فرارایتہ
 برامبولکوز غولجی واقعہ پیننی تمام اوقتوروب بوا بنونہ
 اغوا قلیب دیرکہ توکنانہ لارنے قیرماق و اوستورماک
 کدک بوللار ایمل یسچ و قیتیدہ ایمل بولکاس فرست کوز توتار
 تچان فرست تہ بوللار اولار زینک فرری بنلار کہ مقدر و زیب

چو چک انبوس ایسه مونکا قائل بولای اول بولارنی قریب
 یوق قیلیق برام اسیر دور و غیره سیر دور چونکه بولار نیک
 اصلح لاری مهتیا دور اولار لاری طیار غفلت ده ایاس او بیاق
 دور لار تانی مابین میزده موندانغ وعده شدید دستر اکید منیر
 بارانی بوزماق و او زره قیلیق یخسته ایاس دور دیدی
 ابره قاجقوا انوزیاده ابرام و الهاب ^{الحاق} ایلا کتیر شرط
 و وعده قلیب انی عذر قیلیق فوجو کاس دینکیز تامغانی
 و حکومت نی منکا برکیل من عهد قیلغایم یوق بو ایش
 خنیک عهد سیرین چقار من دیگنده انبولا علاج تامغانی
 قاجقون اغوا کد انبوعه برور تو کانه لار بو حیانت
 دین تخی خبر تا قیب خطایلا زینک وعده لیک کون ^{کون}
 هر و نیاق

بهر مذاق قول او روپ خطا يدارني قريب جانولو نو کريب
 اولکي انبوني نچه اولو غلاري برله توتوب اسير قليب سجد که
 ايب چقار لار قا چغون غدار انبوني اينلاب تا باکاي
 قاجب کنگي زورديب ظنليه قليب مساهله قيتيلار
 بره نه بلامکت که توشوروب فلاکت که دوچار ايلدگان مال
 دور که مسلمانلار تا قاليب غنيمت برله يورگانداريده
 قا چغون انبومسلمانلار نيک تفاقين کوروب قيتيليش کوريليش
 چقيب در حال يامول نيک دروازه لار يته برکتب خطا يدار
 جمع قليب اچده قالغان مسلمانلارني اولتوروب جانول
 نيک اوستیکه چقيب تا شقار يچه اوق اتميلار سجد مسلمانلار
 زور بر ييب غيرت قليب نچه دفع يامولنه انغالي قصد قليب لارده

دور
کوب آدم تلق و شهید بولوب فتح برهنه دین زیاده عمده بویش

بو چهارده بوره بهادوردیکان بر آدم حقیب میدان
بهارینده پنجه و پنجه ایشلار تی عقل دین تا شکاری خارقا
عادات و کد امات مشابه سیده ه مشابه قیلینیش دور

بو بهادور نیک حکایه سینی بالتمام یازماقده و قلمیز مساعده
ایلامای و بر تنخی یعقوب خان ققه سینی و اول مرحوم

نیک الله شده نه طریقه اسطلا استلا قیب خان
بولغانین دولت نیک اولی نه رویش ده تعال و اخری
نه کیفیت ده زوال بولیش یازماق مراد و مد عا مینر

بولغانینین چا فردا او شو نیک برله اکتفا قلندی
خدا سلامت قیله تعصیلن مناسبتلی اوله کله

یازماق

پيامبين ديكه ور

او شوشه سغه مينر غذا عث و باديه بولغان علملا رينك جلبي
 شهر مينر نيك غني هسي حاجي رمضان جانشي دور كه خدا
 كون بكون دو تينغ زياده ايداسون شهر مينر ده و باله نص
 ايل محكه مينر ده موندانغ صاحب سرود و كار خندانغ دو
 غيرت به بنجه دانه ادم ميز بارانگا تشكرايتار زير امن
 لم يشكدر اناسن لم يشكدر الله بيور و ميشي به به لارينه
 خدا آبروي دارين ميهر ايداب اقبال لاريني ترقى

قيدت و آيين

اما يازيشي روايت و بتوليشي حكايته لاريني پيلك
 كل سه رفيقيد حاجي اسماعيل افندي نيك اجتهاد و خيانت
 به له

برله بولمیش دور فرجور یوله اشیمه اصل آله شه زینک ارملکی
 کاشغردین بولماق برله بولمضافات اوزلاری نیک کمانه
 مجله بولوب رسم رسم قاعده و قانون لارینه
 مطلع موندین اقدم طرفان مضافاتدرین سید و کنزار
 قیلغانی برله آدم لارینه تخی آشتا و مویش بولوب قایم
 جاید ابر عالم و قایم مکاندا بر فاضل بولور لار فقیهینی
 اولارغ یولو قوتوروب کوروش توروب توارینچ دین
 و احوالی مافی غنغیسی آدم لارغ اولاشتوروب ستمس
 بولغان جنبله زینک حقیقتینی پیلگه احتیام تام اوزره
 خدمت قلب بویار صا دقیندینک اهل درد و ذو خیرت
 بولغانیدین کومولوب قالمیش کلمه جنبله روشن لیکه

حقیق برکتنا بچو بولدی و موندین مانند اتخی فقیر نیکو کوی کوی کوی کوی کوی
 کو مخلومه و ضیالیده یوق ایجان بر ایکی مضبوط مقدمه
 سوزلاب به اختیار او یلانند و ردگی و انی الیب
 حقیقی تھلند ار کیده آند و کلاری معاملات مداره
 و یاد و تذکار غایب بزرگ سوزلاما مقدمه سی هذا
 یا شتیق غنیمت قایتب کلکاس بر دولت دور وقتیده
 انیک حقیقین بر ماک واجب دور سونکره طالب بونفا
 نیکد امیتر بوی ق شکل بونفا نذا تنجی حضور بوی کوی
 یا شتیق بر له قری نیک اجوالی او نذاغ مونداغ دور دیب
 نند ایله بر موزج چکایه سوزلامدی
 انی فقیر نظم بر له یازدیم مطلق بودور

یاشلا رنیک

پنجاه رنیک کاری یا تور را رفی الفواش للینام
 ساعتیک سی بی که که نصف نوبه
 یکی کون کویا اول شور خا بولوب جانف ^{وصال}
 افتا نیک شعله سید ک آینه نوشکان ^{مثال}

عظیم باغیه او ختاش قریلار نیک احوالی
 قری بدله کامپلار نیک حال یا تور لار ^{فی الفواش}
 بری یا تمه نارهایا تور غم دیو کورف ^{نکاشا}

برایش نیک اوز حقینی بر فاک که کلکیک دیگانی

سوالیم بار دیدی بر پیری بر زن زمین دین ایگانشب اختاروسن

جو ابید ا دیدی اول پیری پیشار ^{یتوریشیشیقین اختاروسن}

یکت لیک چالینک اوتکارده خالی کتار قوله پن همیشه یورما یوسن

اکر بر یا نیک اوز حقینی بر ننگ او کونلارده تیغ او کونما یوسن

علم علی الاطلاق پاک معنی سید ابولوب کونک اتقامله و کونک

استماع ایله بولنیون انکا علم دیالیب بوایه نغم الله
 وین بدخت عظم بوماق برله اظها رخت الله ضمید اوو استلار

بریدوکاریا زدییم و بدتخی فیسبی الخط فی الا وراقی دهر ا

و کاتب رسم فی التدا ب بیت نیک معنی یعنی برله

بجه المات و عایه بهما نه بوماق نینه یاد میخه کلدی یازغانیم

جدیده هانی بر اسم برله ستمی قیلماق الذم کوروندیکه

حین ده چونک اسم لاری انکا مناسیب کورمای کچدک

اسم لاری دین جریده جدیده کلمه لاری خاطر میونه کلیب

دقتد معنی سیغه دال بولغان جریده برله یینکی معنا سیغه

متضمن بولغان جدیده لفظی اسمی که موافق معنی ده تخی

کتابونه متابق کورولدی چونکه دقتدنه ایگانی بولمکه معلوم

جدیده

جدیدہ لفظی ضم قید خانیم مکتوب حکایت و موسم روایت
 کلی کلمہ و اسکی بویاق برلہ منہسی و منہسی بویاق حتی
 اغینلارده ای سوزلانماکی تخی ترک و انطی سہ قین قانان
 ایکان انی تجدید برلہ یازیب یوروققا چقارغانیم او چون
 جدیدہ کلمہ ہینی الحاق و مدارتالیق بولغان غایب نہ بر ایم
 حاجی (ن ع) افندی نیک خطی مرغوب و قلم منظومہ
 لاریدہ تارینچ انوانی بتویش بویاق برلہ تارینچ لفظی البس
 اتیب بوکتا بیجہ سفریمیزغہ باعث چکایہ لارغہ سبب بولغان
 ایکی ذات مراحتہ یازیب اماکم او چون جمع و تالیق ایھا کایم
 ذات نیک اسمی نسیا کلام دہ درج ایلا دیم ایلمہ افکارہ

دور و بیت اتیداتخی تخلیضی
 و لیکن تالیفه داعی اولار نه قیلم بادی اولوغ اسپنکدر دینغینه ه قضا
 او ذات نینک خلصی بوور سخی بره چوب موافق تو شیش اسپنه سینه افکا
 انیک چونزل تا ایت سواد اتم بوقی بحمد الله تمام ایله بیار دیوم خذته
 او قوغاندار بوکنا چه نه نظر قصور لاری برله باقما ی عین خلوص
 و قلب حضور لاری برله نظر قیلم قدری ما مولدور عمل حیمی
 عبت و محتتم ضایح ایلاما سلا ریازغاندین سوکنده آت
 کورالیم خیل تعب حال و خیلی صرف مال و نچه قیل قال
 برله قوغنه کیریشی دور چو چک طرفان او تدا اسپدا بولغان
 احوالات لاریازیلیم برله بو ایکی ارا سیق نینک صفوی
 مدت نچه کونلوکدور ریازعاق مناسیب کورولدی چو چک
 دین

دین بوجون شهری کیند تاش یعنی التمش چا قدیم
 مقداری بولور بواوتداد ابرمنزل بار خطایچه اورتانگ
 یا قداول روسچیکیت و استانبول دیرلر دور
 بوجون دین اقسو قداوی — — — ۱۱ چا قدیم
 اقسو دین سرنجه سو قداوی شی اورتانگ دیب شه ۵۳ چا قدیم
 سرنجه سو دین طوی قداوی = ۱۱ چا قدیم
 طولیدین جانتو قداوی — — — ۱۱ چا قدیم
 جانتو دین کولدن قداوی ۷۵ چا قدیم
 چوچک بدله شینخاوتداد سه بودور
 کولدن دین دو طوی قداوی — — — ۱۲ چا قدیم
 دو طوی دین صا رچاق قداوی — — — ۱۵ چا قدیم

صاری چا قدین اولان بولاق قراوی — ۲۵ چا قدیم
 اولان بولاق قدین کون قراوی — ۵۴ چا قدیم
 کولدین چمی فیزه قراوی — ۱۳۱ چا قدیم
 پچی فیزه دین دوتای قراوی — ۳۵ چا قدیم
 دوتای دین لانتای قراوی — ۲۱ چا قدیم
 لانتای دین شیخو شدری بزناشور ۸ چا قدیم
 شیخو دین قدا سون قدا شو قلمه بزناش ۸ چا قدیم
 حکایه کت ب نیک آویده یازیمیش شیل جابه بزک
 او شو قدا سون داور حال قدا سون لانتای شیخو
 جمله شیخو اسمی برله شدرت بویش دور
 شیخو دین کوبتون قراوی یتیش یولدور او تونزیا او تونز
 بش

بشر چا قديم بولور خطا پيدار نيك سونگتي محكوميد اكي مناص
 تونگاني لار آيد ايعقوب خان محكوميد ه غولجور و ه سيه
 تظاراتينه ه ايكی حين ده غولجور دين آتميش نيچ آدم تبار
 مال پيداييب مناصو چقيشي ايكاندار او شبو قدا اولده
 خطاي عسكدي غداو چراب سيز آتش آرزوق برور ايك
 سيزلار ديب سهدا كملار نيك جمله چينيه اولمور
 مائينه ايش دور بر شمه لار نيك قبرى و قيو كيش پيلاري
 بلكو لو ك ايس خاطر غايب د عافاتي قيب اوتار لار
 مظلوم لار نيك اچمه ه خوقند مرغينان نينكان و باشته
 شه لار دين دين دار و اشرف آدم لار بار ايدى و
 سوزلار لار بو واقعه بر نيك ايكى يوزتوقن برانچي

یا که توقفت انجی سنده ده دور ایکی یلیدن کین او سنجوانلارینجه
جمع قلیب قداول نیک یقینده ابول ق نیک بوییزه د فن ایلا

دیب حاجی مله مرغینانی نقل حکایه ایله دی

کویتوندین عهدنجه ی قداوی ر ر ر ل عا چا قریم یول

یا سنجه ی دین آلا وصول قداوی ر ر ر عا چا قریم یول

آلا وصولدین پوچانیزه قداوی ر ر ر ل لا چا قریم یول

پوچانیزه دین مناص شهری ر ر ر ل ا چا قریم یول

مناص دین تاخول قداوی ل عا چا قریم یول

تاخول دین خطوبی قلوبه عا چا قریم یول

خطوبی دین سنج شهری ل عا چا قریم یول

سانج دین رومچ شهری ل عا چا قریم یول

روچ دین جامشیدین قراوی ل ۳ چاقیم ۵۱ یول
 جامشیدونکدین سیفوقراوی ۳ چاقیم ۲۵ یول
 سیفودین حاجی مرزا قورغانی ل ۲ چاقیم ۵۱ یول
 حاجی مرزادین دو انچی قلوب ۲۵ چاقیم ۵۱ یول
 دو انچی دین تاش قورغان تاغ ایتا کینده ۱ چاقیم ۱۱۱ یول
 یعقوب خان نینگ الفاری یا تقان قورغانی بوکونده
 بویش خراب بولوب قالمیش تاش قورغان دین دو انچی
 تاغی اچینده ۵ بر قراول بار ۲۵ چاقیم چاسنده دور
 اندین یا یاغوقراوی ۲۵ چاقیم ۵۱ یول
 یا یاغودین قاورغ قراوی ۲۵ چاقیم ۵۱ یول
 قاورغ دین چولورتان ل ۲ چاقیم ۵۱ یول

چول اور تان دین کندک قریم ہے ۵۷ چاقیم ۵۱ یول
 کندک دین چار ل ۲ چاقیم ۵ ل یول
 چار دین طرفان شہری بر تاشی وور ۱ چاقیم ۱۵ یول
 طرفان دین آستانہ شہری ل ۳ چاقیم ۵۲ یول
 آستانہ دین تیوق قلعه ہے ل ۱ چاقیم ۵۳ یول
 تیوق دین لوچین شہری ل ۱ چاقیم ۵۴ یول
 لوچین دین غار قصبہ ہے ل ۳ چاقیم ۵۵ یول
 دین غار دین تسبیح تاش صحرادہ پیا ندادور ۵ چاقیم چ
 بارغان پیر پیز نیک منتهی ہے او شہود ورسو باشی سیکیم مور توق
 قریم لاری بولہ آدم لاری یول دیکان مساجد ۵۶ اختلاف
 ایجاب بعض اوچ یول بر چاقیم و بعض لاری یکی یول بر
 چاقیم

چاقه قریم و بعضی لاریکی یول چاک بر چاقه قریم دیکانی سپوز موافق
 مدام کلور زیدافداغون چفاریوروشه بدله سینه
 اون بکته زیاده چاقه قریم ایسین یورالور بولار زینک توتون
 یولی ایکی قدا اول نه بلا فضل یورکانده ایرته دین کچ که آزر
 تیب آهسته راق یورولس تیب بویایدور شمت

الکت ببعون الملک الوهاب

۱۰۱۰ ماه ذالقعده نیک بکیرده بشته چمار شنه کونی تمام

فطر اعیب گویدور عیب تیب
 او توغایلار دعا بولور اون توغایلار
 تیب دوردا قرآن عاصیان
 دعا قیلن کیت غایبان

268

269

270

271

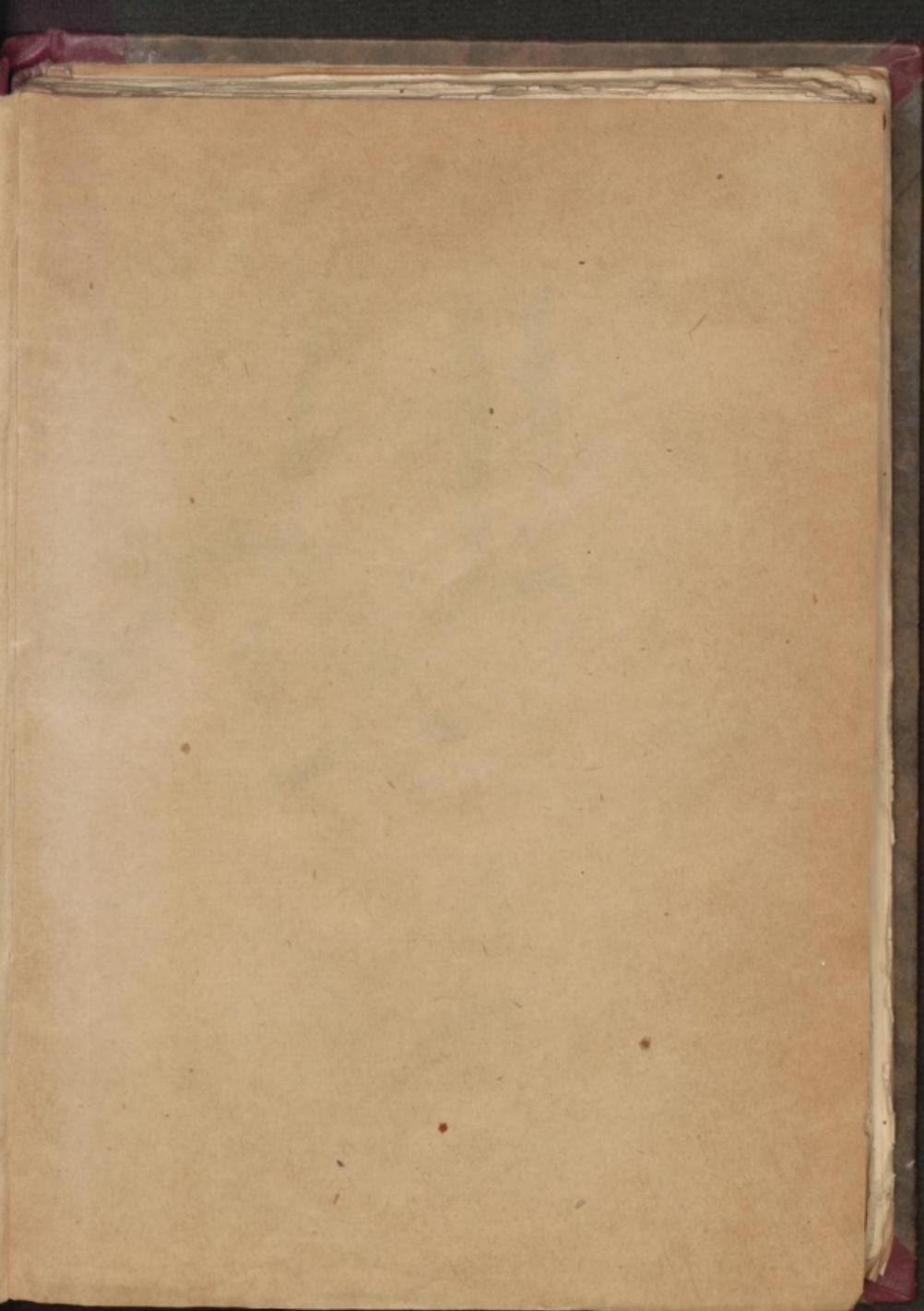
272

الذوق

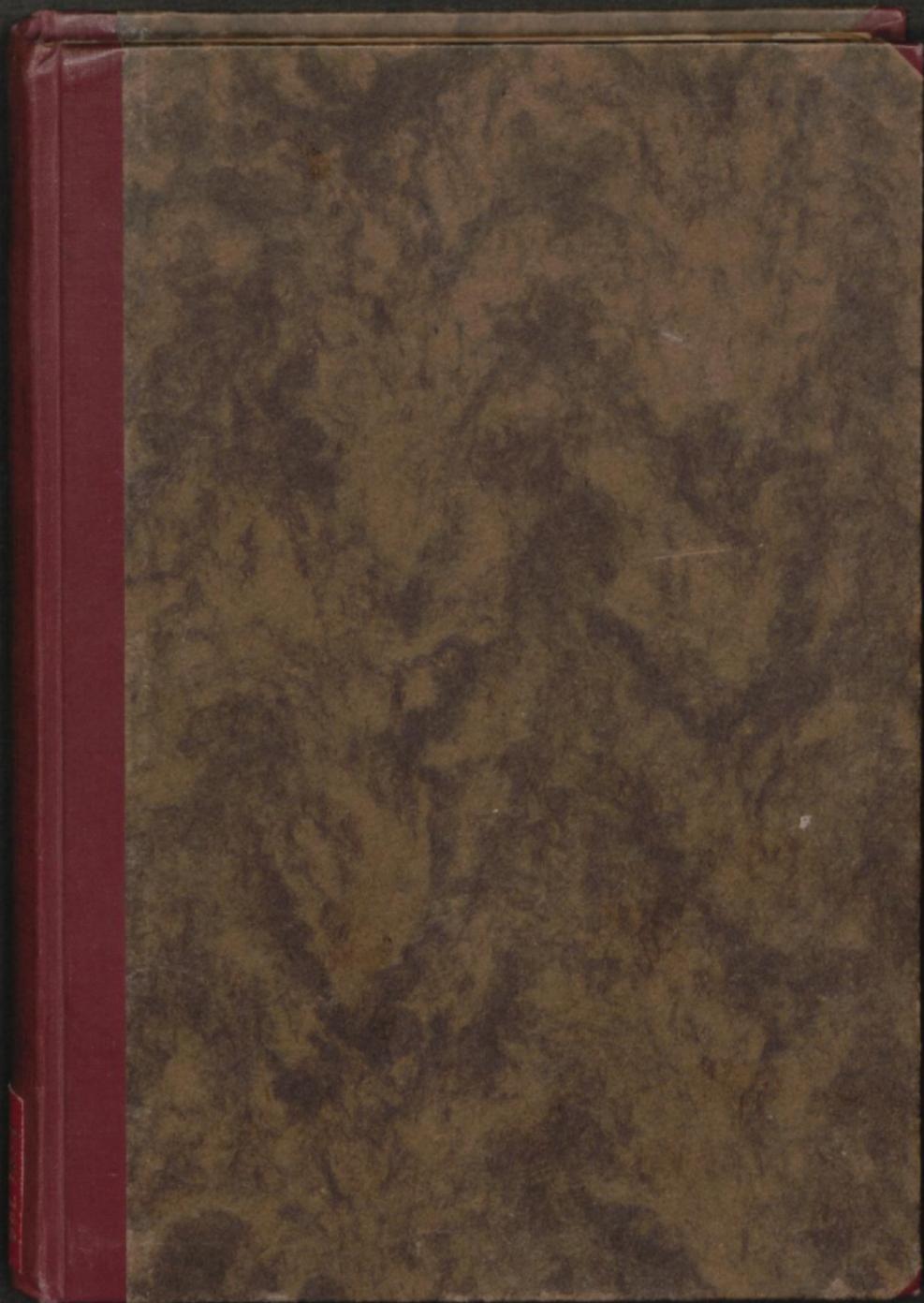
Preussische
Staatsbibliothek
Berlin

272 S., dav. S. 268-271 unbeschr.!

9. II. 1975

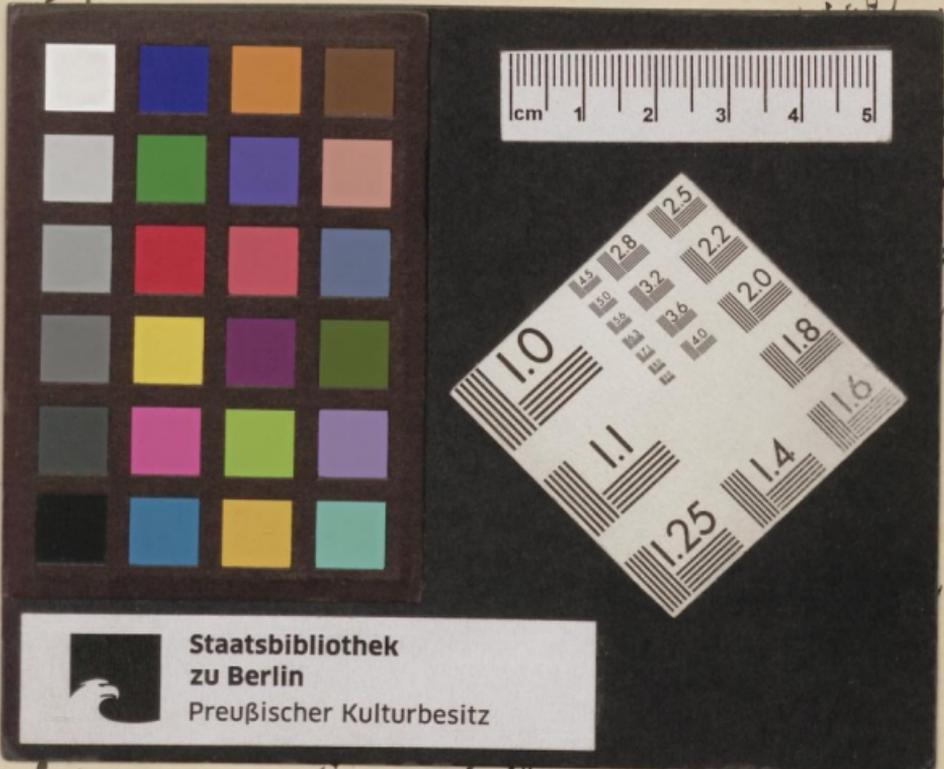

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کتاب تاریخ تالیف بهار ۱۰۰۰

صفحه ۱۰۰

**Staatsbibliothek
zu Berlin**
 Preußischer Kulturbesitz

کلنگان امم متعلقہ حد دین خارج و عدد دین بیرون
 و اول زینک کندی کا حقہ پلک و اسکا قاق مقہ و ریشہ
 سو ق سر لہ اہل سلف ل زینک احوالی ہر واحد الوجود
 بیان قیادت سے بغض
 کہ قانون سے بغض